

Ára: 169 Ft

GURU

93/4

A szórakoztató informatikai magazin

C-64, AMIGA, ATARI, IBM PC

FI5 III

7th Guest

Wizardry 7

Lemmings II

Imagine 3.0

Vista Pro 3.0

+ PC ABC

+ RÚNA

+ C-64

A Guru legyen veletek !

Intro

Jó reggelt Vietnámn! - Ja nem! Adrian Cronauer ma szabadnapját tölti, így most nincs jó reggelt Magyarországn! Viszont van új GURU, immáron a kilencedik! Hát az az igazság, hogy a hőcípőnk kezd betelni a postával, így szeretnénk ha végre több olvasónk GURU-ja közvetlenül tőlünk érkezne meg. Ezért a szerkesztőség vette magának a fáradságot és az előző számba már dugdostunk előfizetési csekket. A dolog rendkívül izgalmas feladatnak mutatkozott, így minden példányt kézbe vehettünk. Roppantul reménykedünk, hogy a rózsaszín utalványok nem rózsaszín utalmányokként a kukába távoznak. Jobb verzióknak tartom a szerkesztőségbe juttatásukat némi pénzeszke kíséretében. Ez neked is jelentős megtakarításokat eredményez és a posta sem húzik meg annyira rajtunk. Tart még az előfizetési kedvezmény. Még mindig 150 Ft/hónap (ha előfizetsz) + Valhalla könyvjárandék minden egyéves előfizetőnek. A nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítottuk akciónkat. A postautalvány hátoldalára írjátok rá, milyen számokat rendelsz meg. Természetesen visszamenőleg is tudunk számokat küldeni.

Megérkeztek az első hírek a nyári számítógépes táborról. Ha minden igaz, a tavalyi nagy siker után idén is Parád lesz a színhelye az év legörültebb hetének. További információkat a későbbi számainkban lelhetesz.

A GURU valószínűleg egyre gyakrabban jelenik majd meg, a PC-ABC című TV műsorban is. Tárgyalások folynak 'PC-s lapok kezdőknek' rovat indításáról.

Távolabbi tervek között szerepel egy 'Demo-pályázat' kiírása is, szponzorokkal együttműködve. Nem csak AMIGA-ra gondoltuk, hiszen egyre többen készítenek jó PC-s és ATARI-s műveket.

Hibáinkról. Ha bárhol, tehát újságárusnál, vagy egyéb helyen hibás GURU-t kapsz (értsd rosszul fűzött, vagy üres lapos kitölthető), akkor bátran reklamálj. Ha mi hibáztunk valamit a számban, akár technikai, akár tárgyi tévedés esetén, azonnal ragadj tollat és írd. Bár igyekszünk maximálisan megfelelni, megtörténhet, hogy valaki új ötletet tud adni. Buzdítok mindenkit - írjon! Várjuk véleményeiteket a programok értékelésével kapcsolatban is. Elég-e ha csak a pecsétet nyomjuk rá ötféle értékeléssel a programokra, vagy folytassuk mi is a hagyományos százalékolási rendszert?

Továbbra is várjuk terjesztők jelentkezését, számítógépes iskolák, klubok és computer-szakörök tagjai közül. A legjobb terjesztők között GURU meglepetéseket sorsolunk ki.

Best: Csak a legjobbaknak jár ez dicsőség. 85-100%-os játékok kapják meg ezt a pecsétet.

Cool: Határozottan kellemes program. 60-85%

O.K. - Még ezzel is eljátszogatunk. 40-60%-ig terjed ez az értékelés.

Oh, No.. - Ha lehet ne emlékeztess rá. Ez nem a Lemmings reklám, hanem egy hajmeresztő program.

Error: - Háromgombra ítélve! Software Failure, Guru meditation, Software Error, Aa-aargh!!!

Tartalomjegyzék

Újdonságok

Játék ismertetőik	4	PD zóna	72
Apró játékhírek	81	Komoly hírek	75
		Workbench 3.0 tippek	76

Játék teszt

7th Guest	6	Sim Life	24
Battle Chess 4000	8	Myra	26
Wizardry 7 (1. rész)	9	Creepers	27
V for Victory	12	Harrier Jump Jet	28
Task Force	14	Cattivik	29
Premiere Manager	16	Nick Faldo's Golf	30
Ultima Underworld II	19	C64 egyveleg	34
F15 Strike Eagle III	20	Lemmings II	59

Programozás

Norton Commander	51	Rendszerbarát	71
AMOS	56		

Atari

Atari rovat	65
-------------	----

Grafika

Vista Pro 3.0	60
Ray-Tracing	77

Állandó rovatok

RÚNA	37	Demologia (Amiga)	62
Apróhirdetés	47	Demologia (C64)	73
PC-ABC	48	AREXX sorozat	74
Levelezés	50	Külvilág	78
Assembly programozás	52	Toplista	80
Kaland	53	Bohóckodás	82

A GURU Postacíme: 1399 Bp. Pf. 701/765 • Főszerkesztő: Berényi Zoltán

Szerkesztők: Fehér Gábor, Marinov Gábor, Turcsán Tamás Péter, László József

Laptervező grafikus: Marinov Gábor • Megjelenik havonta, ára 169 Ft. • Megrendelhető a szerkesztőség címen, megvásárolható Budapesten és vidéken a hírlapárusoknál, Acomp Kft, Hatcent Kft (Atari márkabolt), Novotrade 2C, Mikro C Bt, Szűcs Szoftver, BIT STOP Bt, valamint más szaküzletekben. Előfizetési díj: 3 szám: 507 Ft, 6 szám: 1014 Ft, 12 szám: 2028 Ft.

Az újság a GURU kiadó Amiga 3000-es alapú DTP rendszerén készült

PageStream tördelőprogram segítségével.

Terjeszti a Magyar Posta, ISSN 1216-2353

Athenaeum Nyomda 930052 • Felelős vezető: Vida József igazgató

Újdonságok

Monopoly

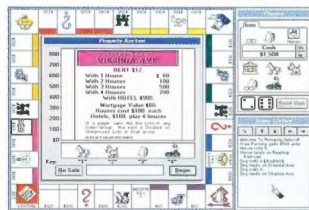

A hagyományos monopoly játék most kezd elterjedni nálunk. A most megjelent számítógépes verzió hűen követi a táblás játék szabályait és játékmenetét. A szépen kidolgozott grafika (SVGA) tovább nö-

veli a játék nyújtotta élvezetet. A bábuk és az egyéb tárgyak animációja egyszerűen fantasztikusan Ter-

rű-
taszti-
aranyos.
mészetesen
nem tudja azt az
élvezetet nyújtani a
játék, mint a táblás ver-
zió, azonban így legalább
mindenki élvezheti a monopoly-
t. Bátran ajánlhatom a programot
kicsiknek és nagyoknak, bár egy kis angol
nyelvtudás azért nem árt hozzá.

Mario

Nagyszerű oktatóprogramok látnak manapság napvilágot. Az Electronic Arts is kibombolt a piacra egy gépelést oktató programot, mely elsősorban a fiatalabb korosztályt vezetheti be a billentyűzet rejtelmeibe. Az ismert figura felhasználásával egy olyan aranyos

kis programot sikerült alkotniuk, mely játszva tanít meg minket a klaviatúra rejtelmeire. Többfajta leckét is vehetünk a géptől, attól függően, hogy milyen szinten állunk a tudásban. A Student menüben azt is kiválaszthatjuk, hogy a billentyűzet mely részének kezelését kívánjuk gyakorolni. A legegyszerűbb módban a középső billentyűsor (ASDFGHJKL;), legnehezebb módban pedig az egész billentyűzet a gépelési terület. A több szint mind más környezetben játszódik. Az első pálya egy szimpla külvilágban, a második a víz alatt, a harmadik pedig egy alagútban. Másfajta módok is találhatóak a programban, ezek mind a gyakorlást segítik. A program nagyszerűen és játékosan oktatja a billentyűzet rejtelmeit, ajánlom mindenkinek akinek oktatni való csemetéje van.

Body Blows

A Team 17 egy új verekedős játék kidolgozásán fáradozik. A játékból különféle ellenfelek ellen kell megküzdenünk. A program grafikája és animációi nagyon szépek, igazolják a csapat jó hírnevét. Reméljük a program sikerét nem fogja beárnyékolni, hogy a mostanában megjelent Street Fighter II szinte már örjögéssé fokozott érdeklődést váltott ki a verekedős játékok rajongóiból. Érdeklődve várjuk a játékot, mely hamarosan megjelenik.

Origin FX

A Screen Saver kategória mostanában nagyon felkapott téma lett. Az Origin is kibombolt a piacra egy ilyen szoftvert, mely kiválóan védi monitorunkat és mellesleg remek szórakozást nyújt. A szokásos Windows-os installálás után 26 különböző mozi közül válogathatunk. Találhatunk itt igen igényesen kidolgozott grafikájú ré-

szektől kezdve gyermekleg animációig mindent. Ha 256 színű nagyfelbontású üzemmódot állítunk be, akkor néha igen kellemes meglepetések érhetnek minket a monitor előtt. Külön része a programnak egy a Wing Commander II-t és az Ultima Underworld II-t támogató rész, melyet akkor tudunk használni, ha fel van telepítve a gépünkre a játék. Az utóbbi a játékból mutat lenyelveket, melyeket nem biztos, hogy ismerünk. Lehetőségünk van slideshow-k készítésére is. Egyébként találhatunk a program mellett egy pár

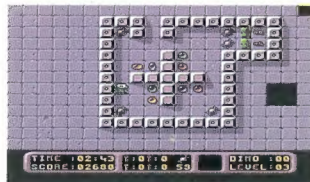

SVGA képet, mely főleg a cég elkészült és folyamatban lévő szoftvereiből mutat be egy keveset. A képeket a gép meghatározott sorrendben és időközönként rakja ki a monitorra. A program teljes hangkártya támogatást biztosít, így nem csak a szemnek nyújt élvezetet, hanem a fülnek is. Nagyon aranyos kis program az Origin FX, ajánlom mindenkinek a figyelmébe.

Beer™

Dimo

A hagyományos alapokon nyugvó játékokkal mindig szívesen játszottak az emberek. Ezt a tételt látszik igazolni a Dimo, egy aranyos mászkálós/logikai játék, mely a már jól megszokott felülnézeti stí-

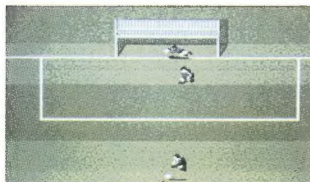

lusban enged minket bolyongani a játéktérben. A főhős egy aranyos béka, akinek igen sok problémája akad az elrejtett kulcsokkal és egyéb csalafintaságokkal. Természetesen extra tárgyakat is fel kell vennünk, hogy teljesíteni tudjuk a néhol

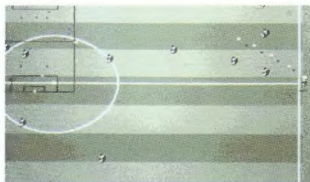

igen kacifántos pályákat. Ilyen nagyszerű kiegészítő a mentőőv, a túzlőtőkészülék és a szöges cipő. A játék grafikája és az animációk mind nagyszerűek, méltók a mai kor színvonalához. Induljunk tehát és lépkedjünk egy kicsit békánkkal.

GOAL!

Mint ahogy már az előző számunkban is beszámoltunk, Dino Dini nem a Kick Off 3-at, hanem a GOAL! c. programot adja ki, a Virgin Games égisze alatt. Újítások a Kick Off 2-höz képest: többféle pálya, normál és közeli képüzmód (az akció visszajátszása közben is), gyors, realisztikus, intelligens játékosok és kapusok (mind különböző sebességgel mozog a pályán). Menedzseri részt is építettek a játékba, ahol a játékosok sebessége, kitartása, agresszivitása, labdakezelése, célzókézsége, lövése, cselezése és védeése mind-mind számít. A TV-s érzés érdekében, a játékosok mutogathatnak egy-egy gól esetén, amit lassítva vagy kocázva is visszajátszhatunk. Az AMIGA, ST áprilisban, a PC verzió ősszel várható.

Jordan in flight

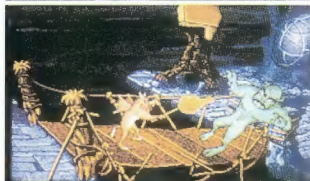
Ez lesz az a sportszimuláció, ami új magasságokba röpteti a játékosokat! Digitalizált és 3D vektorképek alkotják a játékot,

Michael Jordan összes speciális mozdulataival fűszerezve. A tulajdonságaink a gyakorlásainktól is függnek, de minden mozdulatunkat felvehetjük videóra, majd visszajátszhatjuk. A speciális mozdulatokat és a kosárlabda "játékot" Jordan tervezte! A sporttörténet és az ECA nagy sikert jósol a márciusban megjelenő PC-s VGA és SVGA verzióknak.

Liti Divil

Morris Axel-Ansell Dopolopagus akit röviden csak Mad Mo-nak hívnak, olyan mint a többi teenager, de benne a kíváncsiság duplán buzog mint másokban. Atlantiszt keresve, egy földalatti világra bukkann, melyben kis szörnyeteggé, DIVIL-lé változik. Akkor lesz újra régi önmaga, ha felfedezze a Normalitás Forrását a föld alatt. Őt szint, ötven megoldásra váró feladat. A játék inkább a mászkálós kategóriába tartozik, kevés tárggyal (fáklák, szárnyacsok, ólomcipő). Ha túl sok időt használunk fel a feladatok megoldásához, egy gonosz lény elkap minket és elvisz a kínzókamrába. Három év fejlesztés után márciusban Amigán és PC-n jelenik meg!

the 7th Guest

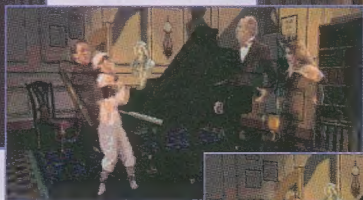
Azzal kezdem, hogy a leggyönyörűbb játék amit Pc-n láttam. Az első Interaktív Dráma ami a Virgin tett. A történet Henry Staufról, egy örült játékboltosról szól. Aki nála vásárol, az egyik napról a másikra meghal. Mire erre rájön a lakosság és tenne valamit a szörnyűségek megfékezésére, addigra Stauf rejtélyes módon meghal. Az évek múlnak. Egy nap hat ember névtelen meghívást kap a játékboltos elhagyatott házába. A játék jellegzetességei, hogy az animációkat és a párbeszédeket profi színészek biztosítják. Az animációk, a hangok és a beszélgetések digitalizáltak, amik együttesen 36 pervet tesznek ki. A 3D környezet tökéletes kivitelezését a programozók két éves munkája igazolja. A játék grafikája lehet SVGA és MCGA is. Ebben a gyönyörű környezetben teljesen szabadon máskálhatunk, beleélve magunkat a hetedik szereplő szerepébe. A játék elején megnézhetünk egy demót ami csekély 22 percre sikeredett. A demo bemutatja a játékboltost a szereplőket és körbevezet minket a házban. Az irányítás teljesen ikonvezérelt, a kurzor helyén ikonok jelennek meg attól függően, hogy mire mutat.

Egy negatív észrevételt tudok felhozni, mégpedig azt, hogy 386-os gépeken SVGA felbontás mellett elég csúnyácska a scrollozás. De azt hiszem, hogy kárpótolni fog mindannyiunkat a gyönyörű környezet. Sajnos egyenlőre csak egy Demo / Beta vezítő létezik, az is csak CD-ROM lemezen, de így is 620 MB-ot tesz ki. Remélem minél előbb megérkezik a teljes verzió ami becslésem szerint 1 GB körül lesz. Addig is egy kis izellítő képsor a játékból.

Dikó István

the 7th Guest

Battle Chess

Az Electronic Arts a sikeres sorozat újabb tagjaként, a BattleChess 4000-rel lepte meg a PC tulajdonosokat. A játék a szokásos sakk szabályok szerint működik, ami a nagy durranás benne, az a grafika és a harc.

A már megszokott módon minden figurának megvan a saját animációja és hanghatásai. Megtalálható itt a karakterisztikus kilgúrozott alakú kezdve, egészen az ultramodern robotig minden. Ez a kicsi össze-visszaság nem rontja le az összhatást, ami igen jó. Természetesen mindenki-mindenkivel más-képp verekszik, nagyon sok poén láthatunk, ha van időnk végignézni egy játszmát.

Nézzünk néhány hasznos menüpontot a programból:

View:- Fast Moves - gyors irányítást tesz lehetővé a táblánál Control:

- Swap Sides - megcseréli a játékosok figuráit

- Supervisor - két human játékos esetén az irányító

- Modern - a serial port vagy egy telefonvonal segítségével más géppel is játszhatunk

- Move Now - azonnali lépésre kényszeríthetjük a gépet

- Replay - egy kis ismétlés

- Rewind - visszafelé kezd el játszani a játékot

- Fast Forward - addig ismétli a játékot, amíg meg nem nyomjuk az ESC-t

- Take Back - az utolsó lépés érvénytelenítése

- Learning - a gép rögzíti a mozgásokat egy megnyitási könyvtárban

- Thinking - a gép gondolkodási idejét befolyásolja

- Book Control - a gép ilyenkor használja a megnyitási könyvtárat

Special Menu:

- Hint - A lehetséges legjobb lépést javasolja nekünk a gép

- Show Info - különböző infokat közöl a gép a játékról

- Your Grade - a 24 bábu pozíciójából kiszámol a gép egy pontszámot, mely a versenyző teljesítményére utal (átlagos sakkozó=1400 ELO, Kaszparov=2750 ELO)

- My Grade - ugyanez a gépre

- Set Time - a gép lépési idejét lehet beállítani, valamint a nehézségi fokot (Average, Matching, Infinite, Aggressive Play)

- Set Clock - az óra beállítása

- Set Draw - a gép pattra játszik

A megnyitási könyvtárban maximum 300.000 lépés tárolható, ez sajnos befolyásolja egy kicsit a könyvtár felhasználhatóságát. Mondjuk az is kérdéses, hogy a játékot fel lehet-e használni komoly sakkozásra. Sokak szerint nem, mert az egész inkább a látványra épül és nem a játékra. Én is ezzel értek egyet, azonban a látvány és a grafika megér egy pár HD-s lemezt.

Bear™

WIZARDRY 7

Minden egy ködös őszi délután kezdődött a klubban, amikor Shy titokzatos vigyorral a kénpen egy zacskóból elővarázsolta egy eredeti WIZARDRY 7. játékot és kézikönyvet. Szegény nem tudta hány megtört szülő átkát zúdítja majd a fejére ezzel a mozdulattal (négyet legalább)... Három hónapunkba került, mire végigvereedtük magunkat a játékon, (ez nem meglepő, mivel 400-500 óra tiszta játékidőt jósolt a Sir-Tech cég) aminek az eredményét ol-

kéra, a kettőt felcserélhetjük.

A karakterlapon balra fent a karakterünk képét láthatjuk (ezen a bal vagy a jobb oldalra click-elve mehetünk a karaktereink között időre-hátra), alatta a nevüket láthatjuk (erre click-elve új almenüt kapunk (új névadás, portré változtatás, átképzés - erről később). Ettől balra egy gyertyát láthatunk, mely életerőnket hivatott jelképezni. Ennek hossza egyrészt a vitalitá-

menüponttal manipulálhatjuk tárgyainkat. Az első a használat (use, invoke, read stb.), a második a vizsgálat (ld. később), a harmadik a fuzionálás (merge), amivel a számossággal rendelkező tárgyakat egy helyen tárolhatjuk. Ez egyben felismerésre is jó, mert ha egy ismeretlen tárgyat egy ismerttel merge-lünk, az is ismertté válik. Ez különösen a játék kezdeti szakaszában hasznos. Üres helyre merge-lve a tárgyak feleződnek. Az utolsó az eldobás (drop), amivel elhajlíthatjuk az aktuális tárgyat. Ha ilyenkor megnézzük a játékképernyőt, a jobb alsó sarokban megjelenik a tárgy képe, így az később is könnyen megtalálható és felvehető (a felvételhez egyszerűen click-eljünk a tárgyra, majd egy üres hellyel rendelkező karakterre). Ennek ellenére ne nagyon dobáljunk el fontos vagy értékes tárgyakat, mert az NPC-k "lopnak" és elég idegesítő megvenni azt, amit két sarokkal odébb tettünk le "megőrzésre".

vashatjátok majd az elkövetkezendő néhány(?) oldalon. A játék kerettörténetére ebben a leírásban nem szeretnénk kitérni, előlvashatjátok a GURU 5. számában. A leírást olyanoknak szántuk, akik már játszottak RPG játékkal, de esetleg még nem találkoztak a WIZARDRY 6-tal (ez nem is meglepő, mivel azt én még csak Amigán láttam, a hetest viszont PC-n játszottuk). Reméljük mire ez a leírás megjelenik már Amigán is meglesz a Crusaders Of The Dark Savant, így ez már nem lesz probléma... A játékról röviden csak annyit, hogy a 92-es év szerepjátéka lett a GURU magazin toplistáján.

A játék alapvetően két képernyőn játszódik: a játékképernyőn és a karakterképernyőn. A játékképernyőn közepén a játéktérrel láthatjuk (az esetleges szörnyekkel, NPC-kel stb), tőle jobbra és balra a karaktereink arcképét néhány alapvető információval (balról jobbra - portré, név, foglalkozás, első- és másodlagos fegyver, esetleges betegségek, HP, stamina és mana pontok). Alul a megfelelő iránynyilak mellett szintén balról jobbra (varázslás (könyv), pihenés (tábornút), keresés (nagyító), diskműveletek (lemez), ájtönyitás és csapdaeltávolítás (kulcslyuk), tárgyak használata (kéz kulccsal). Ha egy karakterünk nevére click-elünk, majd egy mási-

pontok, másrészt az eddigi újraélesztések számától függ. A változatosság kedvéért erre is rá lehet click-elni, mire megtudhatjuk a korunkat (emberi években), hányadik életét éli a karakter és hány pont kell még neki a következő szintugráshoz.

Ettől balra az RPG játékból ismert alap tulajdonságaink következnek (STR, INT, ...). Ezeknek a szerepe a támadás és védekezés erősségének kiszámításában, valamint az átképzésben van (bizonyos foglalkozásokhoz adott minimumértékek vannak - ld. később).

Ezalatt szintén fontos adatok kaptak helyet: az aktuális és a maximális HP, a stamina, az aranyaink száma (GP) és a terhelhetőségünk (CC - carrying capacity). Ez utóbbi barátságtalan hatással lehet az AC-nkre és a stamina fogyási sebességére, ha túlterheljük a karaktert. Ezt a program külön színekkel jelzi is: 0-66% sötétke, nincs túlterhelés; 66-74% világoske, enyhén túlterhelve - 75-89% sárga, a fickó már csak vonszolja magát - 90% felett piros, érdemes lenne leltárt készíteni és eldobálni ami nem kell... Ezalatt látható még a nálunk lévő első tíz tárgy (amelyiket viseli a karakter, azt más színnel), a hátizsákunkra a kissé jobbra lévő zsák és láda "ikonnal" válthatunk. A legelső négy

A képernyő jobb oldala felé haladva: A pajzsra clickelve különféle másodlagos tulajdonságainkat szemlélhetjük meg. Többek közt ezeket növelhetjük mi szintugráskor. Nagy részük egyértelmű (azok számára akik tudnak angolul, akik meg nem, azok tanuljanak meg, különben nemigen fog menni a játék...), erről is olvashattok a GURU 5. számában (egy kis reklam sem árt!). Már csak a lényeges dolgok maradtak hátra (A RNK a rangot szeretné rövidíteni (tök lényegtelen, ráadásul mint Mocsy megjegyezte nem adnak külön rangot a számos szint fölötti karaktereknek. Valamiféle "Half-God" feliratot én is szívesen látnék itt...). Alatta az EXP az

experience pontokat jelzi, végül az MKS (Monster Kill Statistics) az általunk legyilkolt ártatlanok(?) számát mutatja.

A közepén látható páncélos alak szerepe kettős: egyrészt a megfelelő ruhadarabbal/fegyverrel a megfelelő testrésze clickelve öltöztethetjük fel a karaktert, másrészt ez mutatja (testrészenként) az AC-t

is. A felette látható szám az illető természetes AC-jét mutatja (ezt módosítja a zárójeles szám, ami negatív ha pl. valamilyen hasznos varázstárgyat akasztottunk a karakter nyakába, de lehet pozitív is, ha pl. túlterheljük). Ez még testrészenként módosul az odaaggatott ruhadarab függvényében (érthető lesz, amint kipróbáljátok). A végére maradt a varázslás. Ez po-fonegyszerű. Először ráclick-elünk a jobb-oldali alsó táblára, majd a megfelelő varázslatosztályra, majd a varázslatra és az erősségre (1-7), végül a CAST-al előlők.

Tárgyra való varázslás esetén még ezt is ki kell választanunk, csatában pedig (ez nyilván a játékképernyőn történik) a megfelelő szörnycsoportot.

A tárgyakról: A Wizardryban a tárgyaknak rengeteg tulajdonsága lehet. Az egyszerűbbeket a karakterlapon az "assay" funkcióval nézhetjük meg (ld. ábra). Ez nem sok magyarázatra szorul. A rejtélyes lila betűk jelzik, hogy a tárgyat milyen faj, ill. foglalkozást űzők használhatják (miután a lila makacsul nem akar a Bishopunk kezébe menni, mindenki rájöhet, hogy AZ a "B" betű a bádort jelenti...). A bal alsó sarokban a P/S a primary és secondary rövidítése azt jelenti, melyik kezünkbe lehet venni a fegyvert. A név melletti zárójeles betű a hatótávolságot jelzi:

Jelölés	Hányadikkar. haszn.	Hányadik csoportra
(S) short	1-3 (első)	1-2
(E) extended	összes	1-2
(T) thrown	összes	1-3
(L) long	összes	összesre

Ha nem fegyverről van szó, esetleg az is megjelenik, hogy mennyivel csökkenti az AC-t (ha van ilyen tulajdonsága). A tárgyak mágikus tulajdonságai az "identify" varázslattal ismerhetők meg. Itt lényeges

a "regen +/-1" figyelése, ami erősen gyógyító/gyilkoló hatású lehet azon aki viseli. A "cursed" (átkozott) szó nem mindig rosszat jelent, sőt a legjobb tárgyak (is) átkozottak! Ezenfelül még infót kapunk arról is, hogy a tárgy milyen varázslattípusok ellen véd (cold, fire stb.).

Csapdák: A főképernyőn a kulcslyuk ikonnal érhetjük el, ha egy láda előtt állunk. A megjelenő opciók közül vagy a disarm vagy a spell opcióval érdemes kezdeni. A varázslatok közül a "divine trap" (csapda-

ta, aki ezt kihasználja és erre az időre visszakapcsol...

A karaktergenerálásról: (lásd 1. táblázat)

Ezeket kissé módosítja a faj neme! Ezután eldönthetjük, hogy milyen fajtól mit akarunk dobni. Ez úgy történik, hogy mivel a bonus max. 18 lehet, ezt elkezdjük hozzáadogatni a fenti alapértékekhez és ha kijön az alábbi táblázatban a megfelelő foglalkozás, már kezdetünk is kísérletezni (néhány tagot félrevezettem (Felpurból nem lehet Lordot dobni! Sorry...)) (2.táblázat)

Megjegyzések: Ne sajnáljuk az időt a karaktergenerálásra (mi több napig dobáltuk az indulócsapatunkat) - az alábbi tanácsokat azért merjük adni, mert kétszer is végigmentünk a játékon és tudjuk milyen tárgyak lesznek, amelyek az ilyen csapatnak ideálisak... - az induló partyban MIN-DENKI tudjon varázsolni! Felejtük el a fighter, thief és hasonló karaktereket! Ez igen hasznos lehet, ha álmodunk lepnék meg minket (persze az is megoldás, hogy állandóan újratöltjük a játékok, de így semmi élvezet nem lesz - hiszen meghátráltunk a keményebb próbátételek elől), - szerintünk az ideális indulócsapat: egy Lord vagy Valkyrie, egy Samurai (a két harcos), egy Monk, egy Ninja (a két rejtőzködő), egy Ranger (tölvaj helyett) és egy Bishop vagy Mage vagy Priest (ez utóbbit sajnos hamar át kell nevezni, hogy elrejtőzhessen, de utána nevezzük visszat). Egy-két nő legalább legyen a csapatban (a valkyrie miatt). Fajok szem-

pontjából két faerie (AC1), két elf és még két tetszőleges fajt érdemes indítani - mindenki tanuljon meg rejtőzködni, lehetőleg legyen kirijutsu-ja (critical ütés) és ismerje a lifesteal varázslatot - a játék közepén (3-4 átnévezés után) lassan kialakul mindenki tudása, ekkor érdemes kialakítani a végős csapatot. Szerintünk ebben két Ninja, két Monk, egy Samurai és egy Valkyrie legyen.

Minden (?) lényeges információt megadtunk, következzen néhány jótanács azoknak, akik esetleg leírás nélkül neki mernek vágni a játéknak (vagy ez túl optimista felfogás?):

- NE csaljunk! Szomorú, hogy ezt egy RPG-nél le kell írni, de sok srácot ismerek, aki azzal kezdte a kalandozását, hogy kissé "megbüttykölte" a karaktereit! Semmi értelme 30-as szintű karakterekkel, vagy 1000 HP-vel, vagy -100-as AC-vel indulni. Az utolsó kivételével ezek becsületesen is elérhetők és kár elrontani a játékot. Pont az a lényeg, hogy ha elvesztünk egy csatát, akkor újra és újra megpróbáljuk, amíg meg nem nyerjük. Így a győzelmeknek sem lesz hamis íze...
- Ha nagy az önbizalmunk, mindjárt a játék elején Expertbe tehetjük a nehézségi fokozatot (így gyorsabb a fejlődés és több pénzünk is lesz), de így tényleg nehéz lesz! Én akkor tettem Expertbe, amikor megkaptam a tűzlabdát (addig Normálban volt).
- Ne egyedül kezdjük el! Ha nem használjuk a leírást, a játék igen (sőt igen-igen) hosszú lesz és ekkor jól jöhet valaki, aki segít ha elakadtunk. Ezen kívül ekkor "mellékszenyeket" is rendezhetünk pl. az alábbi kategóriákban (mi is így csináltuk):

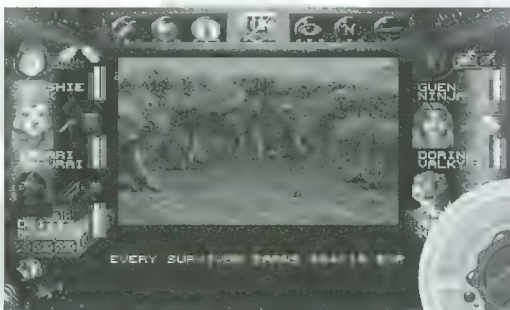
- legmagasabb exp. pont egy csatából: 1182944 (1 millió...) (természetesen mindenkinek túl kell élnie a csatát) - leghatékonyabb csata (5 ütésből két critical (az egyik pusztá kézzel!)) - az áldozat két godzylly volt. Azért kíváncsi lennék arra a monkra, aki pusztá kézzel kiüt egy óslénygyíkot... (ígaz nem kettes szintű volt...) - legmagasabb elért szint (a játék végénél): 137 (valkyrie) - legtöbb critical conquiladak ellen 1 körben: 12 (majd őket is megismeritek...) és hasonlók ...

Három hely van a játékban ahol igen sokáig vesztegeltünk. Ezekhez egy kis segítség (nem a megoldás!):

Rattkin Ruins-ban: Ratskell és Blienmeis ugyanaz a személy Munkharama City-

ben: ha gombot látunk a falon, amit nem nyomtunk meg - az talán nem is gomb lesz ? Isle of Crypts-en: ha nagyon nem jutunk tovább, egy jó térkép sokat segíthet! (Jó kódös segítségek, de sokat jelenthetnek, ha rájöttök, mire akartunk utalni velükl)

A következő számban megtalálhatjátok a teljes varázslatarzenált, és reményeink szerint elkezdjük a teljes leírást. Addig is javasoljuk minden kalandos lelkületű ol-

vasónknak, kezdjen bele bátran. Ha valaki nagyon elakad a 93/5-ös szám megjelenése előtt, nyugodtan dobjon fel egy levelet választóborítókkal Wizardry jelére a szerkesztőség címére.

Üi.: a képek csak bosszantás miatt kerültek bele az újságba, de mind valós játé-

állás, csalás nélkül.

Pellus és Mocsy

1. táblázat

Az egyes fajok alaptulajdonságai:

Név:	STR	INT	PIE	VIT	DEX	SPD	PER
Human	9	8	8	9	9	8	8
Elf	7	10	10	7	9	9	■
Dwarf	11	6	10	12	7	7	7
Gnome	10	7	13	10	8	6	■
Hobbit	8	7	6	9	10	7	13
Faerie	5	11	6	6	10	14	12 + védettség (-2 AC)
Lizardman	12	5	5	14	8	10	3
Dracon	10	7	6	12	10	8	6 + savkőpés
Rawulf	8	6	12	10	8	8	10
Felcurr	7	10	7	7	10	12	10
Mook	10	10	6	10	7	7	9

2. táblázat

Az egyes foglalkozások minimumkövetelményei:

Név:	STR	INT	PIE	VIT	DEX	SPD	PER
Fighter	12	-	-	-	-	-	-
Mage	-	12	-	-	-	-	-
Priest	-	-	12	-	-	-	8
Thief	-	-	-	-	12	8	-
Ranger	10	8	8	11	10	8	8
Alchemist	-	13	-	-	13	-	-
Bard	-	10	-	-	12	8	12
Psionic	10	14	-	14	-	-	10
Valkyrie	10	-	11	11	10	11	8 (csak nő lehet !)
Bishop	-	15	15	-	-	-	8
Lord	12	9	12	12	9	9	14
Samurai	12	11	-	9	12	14	8
Monk	13	8	13	-	10	13	8

V for VICTORY

Velikie Luki

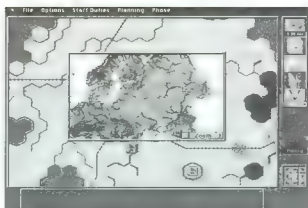
Aki szereti a stratégiai játékokat, bátran szerezzé meg az Atomic Games programcsoporthoz remek játéksorozatot. Eddig megjelent az Utah Beach, mellyel a szövetségesek 1944. júniusi partraszállását játszhatod végig, valamint a most ismeretetésre kerülő Velikie Luki, mely a második világháború német - orosz frontján játszódik. Velikie Luki egy kisváros Moszkva és Leningrád között, birtoklása mindkét fél számára kulcsfontosságú volt. A csata 1943. februárjától 1944. novemberéig tartott, és mindkét fél részéről óriási áldozatokot követelt.

A játék grafikája VESA kompatibilis videokártyát igényel. A gyári játéklemezen az ismertebb kártyák VESA driverrel megtalálhatóak. Ha véletlenül nem a gyári lemezről installálsz a játékot, akkor használd fel a videokártyához kapott gyári lemezen található VESA drivert, neve vesa.exe. Másold be abba a directoryba, ahol a játékot tartod. Írj egy kis batch fájlt, a következőképpen:

```
vesa.exe
v4v.exe /na a gépedben van kopro-
cesszor, akkor v4vp.exe/
```

Mentsd el, pl. mint victory.bat, szintén a játék directoryjába. Indítsd el, és már játszhat is. A játék egérvézelelt, memóriaigénye 616 KB, használja az EMS memóriát is.

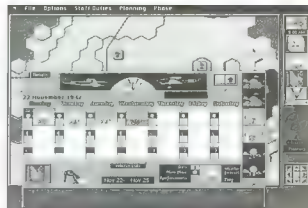
A gyönyörű bejelentkező képernyő után rögtön a főmenüben találjuk magunkat. Itt választhatjuk ki, hogy a szovjet (*allied*), vagy a német (*axis*) csapatokat fogjuk vezényelni. A főmenü közepén található ablakok jelentése: **Battles** - a csata kiválasztása, **Scenarios** - helyszín kiválasztása, 7 küldetést teljesíthetünk, felülről lefelé változik a nehézségi szint. **Allied variants** - további egységek harcába dobása, **Axis variants** - ugyanez a másik oldalon. **Air superiority** - légitőlény meghatározása, **Weather** - időjárás, **Realism** - történelmi

hűség, **Opponent** - ellenfél /gép, játékos-társ, lehet modemezni is/. Ha mindezzel megvagyunk, click a **Begin New Game** ablak közzéjára, és kezdődhet a csata. A játék legördülő-menü vezérelt, a jelentések balról-jobbra:

Files - nem kell magyarázat
Options - **Close view**: térkép zoom be-ki
Show supply lines: utánpótlási vonalak
Show hex ownership: saját, és ellenséges területek más színűek
Show hex borders: 1 km léptékű határok be-ki
Military symbols: katonai jelzések, vagy ikonok
Center map on battles: csata idején a térkép közepre scrollozik
Sound effects: hangeffektusok be-ki
Show help messages: hasznos tanácsokat kaphatsz vezérkari főnöködtől
Arrival notification: üzenetet kapsz tartalékegység megérkezéséről
After action battle reports: csata utáni értékelés
Real time battle reports: üzenet a parancs végrehajtásáról
Autosave: minden forduló után automatikus mentés

Staff duties - **Handle all operations**:

on állásban vezérkari főnököd intézkedik helyetted, a hosszabb időre tervezett akciókat automatikusan végrehajtja
Allocate supply: on állásban automatikus készletfeltöltés
Plan fire support: on állásban automatikus tűzérési támogatás
OK to use air force: légítámogatás /csak nappal/
OK to use navy: ebben a játékban inaktív
Plot ground units: on állásban automata csapatirányítás
Handle night moves: éjszakai támadás, ha **Handle all off-on van**
Plan fire support now: azonnali tűzcsapás tervezése
Plot ground units now: azonnali földi csapatmozgás tervezése

Planning - **Review scenario options**: visszamehetsz a Scenario menübe
Show fire support plan: mutatja a tervezett tűztámogatást
Show planned moves: mutatja a tervezett csapatmozgásokat

Phase - **Planning**: tervezés

Execution: végrehajtás

After action: az alatta lévő **Switch sides**-sal a gépet akár saját maga ellen játszathatod

Ezen kívül számos ablak, gomb, stb. található még, így szükségét érzem, hogy megfelelő teret hagyjak kreatív fantáziátoknak.

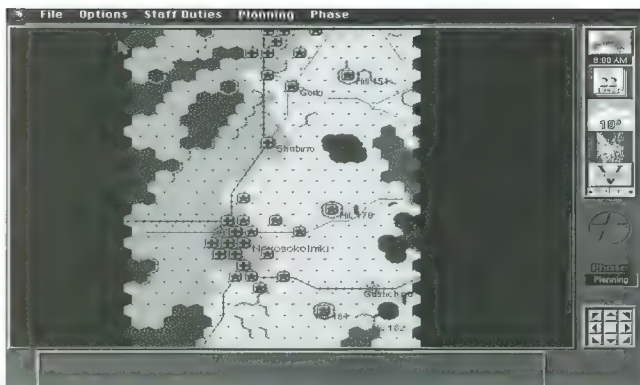
A német csapatokat szürke, a szovjeteket barnás négyzetek jelölik. A kurzor az érintett csapatra kattintva, alul feltá-

rul a részletezés. Milyen egy csapat - lehet egy helyen több is - támadási, védekezési képesség, lelkiállapot, anti-tank felszerelés, páncél, stb. A parancsdobozból - command box - a mozgásmenet választhatjuk ki. A legbiztonságosabb, de a legfárasztóbb is a három felfelé mutató nyílal jelölt taktikai mozgás. Ezt főleg ott érdemes alkalmazni, ahol ellenséges erők közelében kell mozognunk. A balra, felfelé mutató nyíl automatikus mozgatót tesz lehetővé, ha a kurzorral kijelöljük a célt. Minden egység gyorsabban mozog és kevésbé fárad el, ha az utakat használjuk, természetesen csak ha ez lehetséges. Az ellenséggel közvetlenül érintkező egységeket támadásba indíthatjuk az attack gombbal. A támadás erősségét négy fokozatból - a költségtől az élet-halál harcig - választhatjuk ki. A védekezés - defend - háromféle lehet: visszavonulás engedélyezve, védekezés, védelem az utolsó tőltenyig. A tüzérséget - artillery - lőtávolsága határáig használhatjuk. Tanácsos támadás előtt több tüzérségi egységet egymás közelébe helyezni, így míg pl. 2 egység tüzel, a harmadik előre- mozog, hogy lőtávolságát növelhesse. Vigyázzat, ha közvetlenül saját csapatunkkal érintkező ellenséges egységre tüzelünk, saját csapatunk is kaphat! A játék fordulókra -turn- van osztva, egy forduló 4 óráس időtartamot jelent.

Egy fordulón belül egy egységet csak egyszer mozdíthatunk; ha nagyobb mérvű mozgatót terveztünk, azt a gép fordulókra osztva hajtja végre, természetesen az ellenség válaszlépéseivel együtt. A

Phase menüpont Planning almenüjével kezdetül a tervezést. Ekkor kell meghatározni a csapatok mozgását, a támadásokat, a tüzérség tüzirányát. A kiadott parancsokat az Execution menüpont hajtja végre, utána történik a kiértékelés. A gép számításba veszi a szembenálló erők valamennyi jellemzőjét. Módosító tényezők lehetnek pl. a terepviszonyok (terrain), az egység fáradtsága (fatigue), felszerelése (supply), támadó- védekezőképessége. A jobb oldali ablakban láthatjuk, milyen esélyekkel -odds- kezdjük a támadást. A tapasztalat azt mutatja, hogy a 3:1 arányú esély alatt alig van lehetőség a támadás sikeres végrehajtására.

A játék a fentiekén kívül igen sok lehetőséget nyújt a stratégiai hajlamok kiélésére, bár irányítása nem túl egyszerű. Minden feladatot időre kell végrehajtani, ha nem sikerül, veszttel. Végezetül ismeretem a Scenarios menüpont parancsait.

To The Rescue

Velikie Luki egy része végre szovjet ellenőrzés alatt áll. Feladatod, hogy előnyödet kihasználva az ellenséget Novoszokolnyikból is kikergesd.

Into The City

Eljött az idő újabb városok felszabadítására. Támadj, és kergsd a fasiszta megszállókat.

Fortress In The Snow

A várt ellentámadás megkezdődött. Feladatod, megállítani az ellenséget,

megvédeni Velikie Lukit és felszabadítani a megszállt városrészeket.

Eight More Kilometers

Az ellentámadás lelassult, de nem áll meg. A város belseje még német megszállás alatt áll, szabadítsd fel.

Last Chance

A Velikie Lukitól nyugatra álló ellenséges erők meggyengültek, de még képesek elfoglalni a várost. Feladatod ennek megakadályozása, és a várost fenyegető erők megsemmisítése.

Red Storm

Eljött az idő, hogy a szovjet Harmadik Csapásmérő Hadsereg felszabadítsa Velikie Lukit, és kijusson a Vityebszk-Leningrád vasútvonalhoz. Nagyon gyorsan semissíts meg az ellenséget. Minden perc számít.

Campaign

Ugyanaz mint az előző, de most Sztálin elvtárs személyesen figyeli tevékenykedésedet.

Vigyázz, Sztálin mindig köztünk van!

Thommy

TASK FORCE 1942

Bár a Midway-i győzelem jelentősen lecsökkentette a japán haditengerészet hordozóinak számát és a Hawaii elleni jövőbeli támadás veszélye elhárult, számos tennivalója akadt a szövetséges hadvezetésnek. Elsősorban az Ausztrália irányába dinamikusan előrenyomuló katonai és haditengerészeti erők megállítására kellett koncentrálni. A Csendes-óceán déli részén fekvő Salamon-szigetecsoport Guadalcanal nevű szigetéért folyó csatározás döntő pontnak bizonyult a japán erők megállításában. 1942 augusztusától '43 elejéig a sziget körül tevékenykedő haditengerészeti erők mindent megpróbáltak, hogy fenntartsák, illetve felmorzsolják a USMC egységeinek hidáltságát, akik a stratégiai fontos sziget irányításáért harcoltak. A Guadalcanal közelében egymást követő tengeri ütközetek, mint a mai haditengerészeti történelem leg-hosszabb és legvéresebb összecsapásai kerültek regisztrálásra. A Salamon-szigeteket összekötő vizekben az USN és a Japán flotta hajói egymás után süllyedtek a hullámsírbá anélkül, hogy bármely oldal döntő előnyre tett volna szert. Hónapokig küzdött egymással a két flotta; az amerikaiak a teljesen új és még közel sem tökéletes radarjukkal, valamint a japánok, jobb kiképzésükkel, csodálatos éjszakai célzó optikáikkal és a halálos 'Long Lance' torpedókkal. Mindkét oldal haditengerészete győzelmekhez volt szokva, és egyik sem engedett míg a győzelemnek a legkisebb esélye meg volt.

A HADMUVELET (CAMPAIGN):

A Guadalcanal sziget elfoglalásáért történő erőfeszítések képezik a szimuláció magját. A hadművelet célja, hogy lehetővé tegye csapatainknak a sziget elfoglalását, még az év vége előtt. Mint a körzeti tengerészeti parancsnok, feladatunk eme elgondolás végrehajtásának biztosítása tengerészeti egységeink segítségével. Bár korlátozott számú hajóval, katonával és utánpótlással rendelkezünk, valahogy

meg kell oldanunk a szigeten harcoló katonák hadianyaggal és erősítéssel való ellátását, miközben megpróbálunk rajtaütni az ellenfél hasonló céllal indított hajókaravánjain, hogy gátoljuk a szigeten történő akciót. Persze az sem hátrány, ha egységeink a tenger mélyére küldenek pár hadihajót is. Ha sikeresebben tesszük ezt mint az ellenfél, miénk a győzelem. A hadművelet akkor zárul sikerrel, ha mind a három Guadalcanal-i bázis, Aola, Henderson Field és Tassafaronga is megszállás alá kerül. Egy-egy bázis elfoglalása földi csatákban dől el, melyek akkor következnek be, ha az egyik fél szám szerinti főlénybe kerül a másikkal szemben. Tehát arra kell törekednünk, hogy minél több tengerészgyalogos jusson el a szigetre. Ezen felül a kérdés, hogy miért van szükség tűzrésségi (BOMBARDMENT) és őrjárat akciókra (PATROL), ha ezek látószög nem befolyásolják a csata kimenetelét? Hiszen nincs más teendőnk, mint egymás után indítani az utánpótlási (SUPPLY) konvojokat és miénk a győzelem. Ez azonban közel sem ilyen egyszerű. A szállítóhajók lassúak és még hadihajó kíséret esetén is meglehetősen védtelenek. Az őrjáratok egységek fokozatosan csökkentik az ellenség offenzív erőit és távolítják őket az utánpótlási konvojoktól, míg a tűzrésségi támadások korlátozható a bombázó egységek tevékenysége. Ez azért fontos, mert a csapatszállítóknak gyakran nem elég egy éjszaka Guadalcanal parti vizeinek elfagyásához.

RADAR RENDSZEREK AZ USN HADIAJÓIN:

1942-ben, szövetségeseink a szigorú titoktartásnak következtében nemcsak a radar-rendszerek működési elve volt szinte ismeretlen a Birodalmi Japán Flotta számára, hanem az is, hogy az amerikaiak egyre nagyobb számban szerelték fel felszíni egységeiket ilyen, a célfelderítést és célzást jelentősen megkönnyítő berendezésekkel. Ebben az időszakban az USN két célkereső és egy tűzvezető radar-rendszerrel rendelkezett.

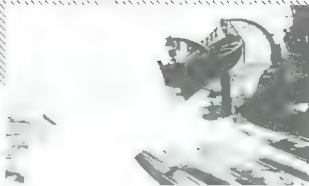
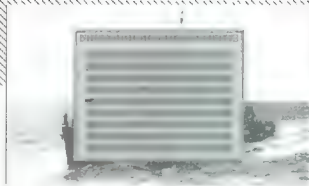
Az SC (Sugar Charlie) berendezés, mely méteres hullámhosszon üzemelt, elsősorban légi célpontok észlelésére volt alkalmas. Felszíni célok elleni alkalmazását az antenna nehézség mozgathatósága és az oszcilloszkópszerű képernyő korlátozta, hiszen itt gyakran nem lehetett megkülönböztetni egy hajót és egy kisebb sziget radarjelét. Bár segítséget jelentett az éjszakai harcokban, a japán célzó optikák felülmúlták.

A centiméteres hullámhosszú, 33 km-ig éles képet adó SG (Sugar George) radart viszont kifejezetten felszíni célkeresésre tervezték. Itt alkalmazták először a máig használt lapos képernyőt, ahol 360°-ban mindent látni lehetett. Sajnos '42-ben mind a berendezés, mind a szakképzett kezdő személyzet hiánykívt.

Bár a legtöbb hajó rendelkezett FC (Fire Control) radarral, ez csak a már befogott célpontról tudott távolsági információt szolgáltatni a tűzvezető központnak.

A TŰZVEZETŐ KÖZPONT (GUN DIRECTOR):

Az általános hiedelemmel ellentétben, egy hajó lövegtoronyai ritkán tevékenykednek egymástól függetlenül. A koordinációs feladatot a felépítményen, egy 360°-ban forgó toronyban elhelyezett tűzvezető központ látja el. Ide futnak be az FC és a kereső radaroktól az információk és a hibajelentések is. Bár a központok vizuálisan különböznek egymástól, a lövegek működtetése azonos módon történik. A cél befogása után a hajó érzékelői folyamatosan küldik a cél távolság, sebesség és irány adatait a tűzvezető berendezésnek, ami megpróbálja kikalkulálni a megfelelő lövelemeket, melyek találati esélye a világítószkálán látható. Minél közelebbi az érték 100 %-hoz, annál pontosabb lesz a találat. A lövelemek pontosságát függ a cél láthatóságától, valamint attól, hogy a cél mikor hajt végre drasztikus irányváltást. A látási viszonyok és a célpont azonosítás okozta nehézségeken a reflektorok és a világító gránátok használatával enyhíthetünk. Az utóbbiak nélkül, melyek 4.7" ill. 5"-es lövegekből lehetők, szinte lehetetlen eredményes éjszakai összecsapásokat vívni. A reflektor használat hátránya, hogy elárulja a hajó pozícióját.

A TORPEDÓ ÜTEGEK (TORPEDO):

Itt nincs sem központi vezérlés, sem navigációs lehetőség, az indítócsövek mindkét oldalán csak 180°-ban forgathatók el, de a célzás megegyezik a lövegekével. Bár a számítógép állítja be a torpedó sebességét, ne feledjük, hogy fordított arányosság áll fenn a közte, és a hatótávolság között. A nagyobb találati % érdekében érdemes minél közelebből, legyező alakzatban több torpedót indítani. Az sem árt tudni, hogy a IJN egységei a csata hevében is képesek utántölteni vetőcsöveiket, hiszen hordoznak magukkal tartalékokat. Ezzel szemben az USN hajóin nincs ilyen lehetőség.

TASK GROUP PARANCSONK:

Teljesítendő parancsok kiadására három hierarchikus szinten van lehetőség; teljes (Task Group), részleges (Division) és egyedülálló egység (DD, CA, ...). Minden parancs értelmezése és vonatkozása függ attól, hogy melyik szinten adták ki. Minden több egységet érintő utasítás kiadása a navigációs központban (CHARTS) történik.

SET SPEED: Sebesség meghatározás.

SET HEADING: COLUMN TURN: Az egységek oszlopban, a zászlóshajót követve állnak rá az új irányra, így a kötelék nem változtat a felvett alakzaton.

SET HEADING: ALL SHIPS TURN: Minden hajó egyszerre változtat irányt. FIRE AT WILL: Általános tűzparancs a lövegek megfelelő lölelemek esetén.

CEASE FIRE: Tűzet szüntess!

FIRE TORPEDOES: Általános tűzparancs a vetőcsöveknek megfelelő lölelemek esetén.

HOLD TORPEDOES: Tűzet szüntess!

TORPEDO RUN: Nagyobb irányváltoztatással járó torpedó támadás egy specifikus cél ellen.

TARGET SHIP: Egy kijelölt hajó, lövegekkel való támadása.

FIRE STARHELLS: Világító gránátok kilövése egy tetszőleges hajóra.

SEARCHLIGHT ON/OFF: Kiválasztott hajó reflektorral való megvilágítása.

LAY SMOKE: Mesterséges füstgerjesztők aktiválása retjétkódcs céljából.

ENTER FLAGSHIP: Visszatérés a zászlóshajó parancsnoki hídjára.

INDEPENDENT ACTION: Az egység kiválik a magasabb kötelékből és önálló ak-

cióba kezd.

REJOIN TASK GROUP: Egy kisebb kötelék visszatérése a TG parancsnoksága alá.

REJOIN DIVISION: Egyedülálló hajó visszatérése a Div. parancsnoksága alá.

TÍPUSNÉV RÖVIDÍTÉSEK:

A szimulációban számos hajó és repülő típust csak betűkkel jeleznek:

APD: Régi, elavult romboló, mely csapat-szállító feladatot lát el.

DD: Modern romboló osztályú egység.

CL: Könnyűcirkáló.

CA: Nehézcirkáló.

CVS: Hidroplán-hordozó.

CV: Repülőgép-hordozó.

BB: Csatahajó.

TR: Csapat-szállító hajó.

PBY: Catalina, felderítő hidroplán.

SBD: Douglas Dauntless, zuhanóbombázó.

TBF: Grumman Avenger, hordozóról felszálló torpedóvető.

"BETTY": Mitsubishi G4M, nagy hatótávolságú torpedóvető.

"KATE": Nakajima B5N, hordozóról felszálló torpedóvető.

"MAVIS": Kawanishi H6K, nagy hatótávolságú, felderítő hidroplán.

"VAL": Aichi D3A, hordozóról felszálló zuhanóbombázó.

"ZERO": Mitsubishi A6M, hordozóról felszálló vadászgép.

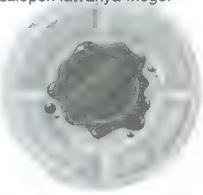
KONKLÚZIÓ:

A MicroProse teamje ismét egy embertelenül érdekes periódust emelt ki a Csendes-óceáni háború történetéből. És ez csak a kezdet, hiszen a tervek szerint ez a tengeri háborút feldolgozó sorozat első része. Már folynak a munkálatok a még névtelen folytatáson, melyben repülőgép-hordozók is szerepelnek, valamint repülés szimulációs részek is lesznek.

A szimuláció, bár erősen stratégia centrikus, hangulatos és elég látványos is, de érzésem szerint igazán azoknak csak azonos foglalkozni (a több mint 40 hajó osztály és a holdfényben vivott ütközetek), akik már régebben érdeklődtek a korszak iránt. Az első próbálkozások valószínűleg sikertelenek lesznek, és csak a mellékelt nyolc történelmi ütközetben elért győzelem után ajánlatos belevágni a hadműveletbe. Mindezek ellenére sok pozitív benyomást keltett a program; az égő hajókkal, torko-

lattűzekkel és fénysóvakkal szabdalt éjszakában, a USS ATLANTA körül gejzirként felcsapó vízoszlopok látványa megér egy misét!

Sorell

TASK FORCE 1942 billentyűzet funkciók:

Esc: Küldetés fellönggészése

F1: Parancsnoki híd

F2: Navigációs központ

F3: Tűzvezető központ

F4: Külső megfigyelő nézet

F5: Torpedóvető üteg

F6: Hibaelhárító központ

F7: Parancsnoki híd megfigyelő központ

F8: Állás lementés

F9: Állás betöltés

F10: Menük aktiválása

1: Sebesség fokozatos növelése

Shift + 1: 50 % sebesség növelés

2: Sebesség fokozatos csökkentése

Shift + 2: 50 % sebesség csökkentés

3: Cél azonosító képernyőmegjelenítése a tűzvezető központban

8: Világító ill. páneltőlőr lösszer kiválasztása

9: Fényszóró be / kikapcsolása

0: Váltakozó a jobb és bal torpedóvető üteg között

2: Nagyítás

X: Kicsinyítés

+ : Egységenkénti idő gyorsítás

Shift + + : 8x időgyorsítás

- : Egységenkénti idő csökkentés

Shift + - : Természetes idő múlási sebesség

< : Fokozatos irányváltoztatás balra

Shift + < : Fokalkénti kanyarodás balra

> : Fokozatos irányváltoztatás jobbra

Shift + > : Fokalkénti kanyarodás jobbra

Enter: Kiválasztott fegyverek aktiválása

Space: Célátlószerendezés be / ki

Shift + Cursor: Képernyő görgetés a térképen

Shift + Cursor: Átlépés egy másik központra a hídon

Ctrl + Cursor: Következő lényeges helyszínre való átlépés

Alt + Q: Kilépés DOS -ba

Alt + P: Pause

Alt + S: Hang FX -ek ki / be

Alt + J: Joystick beállítása

Alt + K: Lépélen panel megjelenítése a térképen

Numerikus billentyűzet:

2: Lőtávolság csökkentése

Ctrl + 2: Lövegek állászögének ' -ként csökkentése

4: Ütegok balra forgatása

Ctrl + 4: Ütegok ' -ként balra forgatása

6: Ütegok jobbra forgatása

Ctrl + 6: Ütegok ' -ként jobbra forgatása

8: Lőtávolság növelése

Ctrl + 8: Lövegek állászögének ' -ként növelése

Shift + Cursor billentyűk: Átlorgás a következő fő eg-táj felé

PREMIER MANAGER

A Premier Manager-t a Gremlin követte el. Az ő lelkiükön szárad háromrendbeli Lotus és kétréndbeli Footballer Of The Year. Azért pont ezt a kettőt említettem, mert az első alighanem az Amigás autóversenyek királya, a második pedig az első foci témájú programjuk ami az eszembe jutott. A FOTY 2-t volt is szerencsém(?) látni, és ez alapján nem sok jót vártam a PM-től, de csalódnom kellett.

A programot 1-4 játékos játszhatja, akik az F1-F4 gombokkal váltogathatják egymás között az irányítást. A képernyőn megjelenő sorok közül valamelyikre clickelve beírhatjuk a nevünket, majd a gép ad egy csapatot. Ha a csapat nem szimpatikus, a nyilakkal válogathatunk. A Continue felíratra bőve lephetünk tovább a főmenübe. Itt tizenkét ikon és egy fejlecs vigyorog ránk gonoszul. Az utóbbiról leolvashatjuk nevünket, csapatunkat és azt, hogy melyik liga hányadik helyén tanyázunk pillanatnyilag, és hogy milyen meccsünk következik. Az ikonok jelentése a következő:

1. Pálya-ikon

Ráclíckelve a Ground Improvements menübe juthatunk, ahol a stadionnal kapcsolatos ténykedéseinket végezhetjük. A bal felső ablakban látható nevünk, stadionunk és csapatunk neve, valamint a rendelkezésünkre álló készpénz mennyisége. A képernyő közepén levő sorok valamelyikére clickelve a jobb felső ablakban látható lesz, hogy mit tehetünk. Ha ezután erre az ablakra döfünk a kurzorral, a cselekvés végrehajtódik (előbb WORKING ON felírat jelenik meg az aktuális sorban, majd a változás is bekövetkezik kis idő múlva). Állóhelyek (Standing capacity): a stadionban levő állóhelyek száma. Nem lehet növelni. Ülőhelyek (Seating capacity): az ülőhelyek száma. Ezt növelhetjük, elsősorban az állóhelyek rovására. Egyszerre 500 széket építhetünk. Biztonsági minősítés (Safety rating): 1-5 csillaggal díjazza a gép ezirányú erőfeszítéseinket. Pálya berendezése (Ground facilities): a pálya berendezésének a minőségét mutatja. Rajongók klubja (Supporters club): ez egyértelmű. Ha belevesszünk, nőni fog a népszerűségünk, többen jönnek ki a meccseinkre stb. Fűtés (Undersoil heating): azt mutatja van-e pályának fűtése vagy nincs. Világítás (Floodlights): van-e, és ha igen akkor milyen minőségű. Eredményjelző tábla (Scoreboard): lásd a világításnál. A

szponzortábla megtöltése (Filling the ...): A felső sorban leledző, nyilakkal lapozható ablak valamelyikére rádföve, odakérül az alsó ablakban éppen látható adakozó hajlamú cég reklámtáblája, jelezve, hogy elfogadtuk az ajánlatokat. A cégek között a nyilakkal lehet válogatni. A mellette levő No. of weeks felírat mutatja, hogy hány hétig hajlandó fizetni, az Amount pedig azt, hogy mennyit perkiál hetente.

2. For sale-ikon

Segítségével a játékos adás-vételi menübe juthatunk. Az első ikon az eladó játékosok listáját teszi fel a képernyőre és lapozza is, ha nem fér ki egy oldalon. A második az aktuális fazonról ad bővebb tájékoztatást. Megtudhatjuk a nevét, klubját, árát, részesedését a szerződés létrejötté esetén, játéktudását, és néhány egyéb adatát (korát, hány meccset játszott, hány gólt lőtt stb.). Az értékelésnél a legjobb a THE ULTIMATE, aztán: EXCEPTIONAL, WORLD CLASS, SUPERB (1-5 csillag), V. GOOD (1-5 csillag), GOOD (1-5 csillag) és a leggyengébb a FAIR(1-5 csillag). A harmadik ikonon tehetünk ajánlatot. Ilyenkor az összegnek legalább akkornak kell lennie, mint az ár (Value) és a részesedés (Contract Fee) összege, de jobb ha nagyobb, mert különben esélyünk sincs. A negyedik ikonon saját játékosainkat adhatjuk el.

3. Újság-ikon

Az első ikon a bajnokság állását mutatja meg. A második a legutóbbi bal otthoni és hat idegenbeli meccs mérlegét. A harmadik jelenlegi csapatunkról ad információt. A negyedik egy grafikont mutat, amely a tabellán hétről-hétre elért helyezéseinket ábrázolja. Az ötödre bőve megnézhetjük, hogy milyen meccseink vannak az idényben, a hatodik pedig a góllövélitást tárja elénk, amelyről megtudhatjuk, hogy a játékosok hány mérkőzésen hány gólt szereztek. A bajnoki és kupameccseket egy kalap alá veszi a gép.

4. File-ikon

Játékosaink listáját láthatjuk. A rövidítés jelentése: P - pozíció (ez lehet: G - kapus, D - védő, M - középpályás, A - csatár, S - csere, R - tartalék). Ez sajnos csak azt jelzi, hogy az illető játékos pillanatnyilag milyen posztion van. Arra sehol sem találtam utalást, hogy a játékosok milyen posztion hivatottak játszani. Erre csak a skill pontok és az eredeti összeállítás alapján lehet következtetni. Name -

név, HN - labdakezelés (Handling), TK - szerelés (Tackling), PS - passzolás (Passing), SH - kapuralövés (Shooting), SC - lőtt gólok száma, CN - megadott gólok száma, PL - játszott meccsek száma, AG - életpont, DP - büntetőpontok, T - edzésben van-e, vagy sem (erről bővebben a telefon-ikonnál lesz szó). A játékosokat úgy cserélgethetjük, hogy ráclíckelünk az egyikre, majd egy másikra, s a kettő kicserélődik. Erre persze változik a csapat értékelése is (a képernyő alján látható). A lenti ikonok közül az elsővel a csapat felállítását, a másoddal a taktikát állíthatjuk be. Ez utóbbi lehet védekező, támadó, hosszúpasszos és sokpasszos. Ha valamelyik ikonon más képernyőre kerülünk, a harmadik ikonon jöhetünk vissza erre a képernyőre. A negyedik ikon a legutóbbi meccs statisztikája. A piros és sárga lapon levő számok azt mutatják, hogy hányat gyűjtöttek be belőlük a fiúk. Ez alatt láthatjuk, hogy az egyes játékosok mennyi ideig birtokolták a labdát a mérkőzés folyamán (TIME), hány gólt lőttek / hányszor lőttek kapura (SHOT), hány sikeres szerelésük / hány szerelési kísérletük volt (TACK), illetve kapusunk hány védett produkált (SV). Az ötödik ikon a következő mérkőzésről tájékoztat, hol, mikor, ki ellen, és az ellenfél adatai. Ez alapján állíthatjuk össze a csapatot és a taktikát. A hatodik ikon sűrűlítőjeinket mutatja a sérülés természetének feltüntetésével, valamint eltöltött játékosainkat is itt láthatjuk. A következő ikon a bajnoki menürendet mutatja (bal-jobb egérszemekkel lehet lapozni), a ceruza ikonon pedig játékosaink nevét írhatjuk át.

5. Load-save

No comment. Egyedül a Using DF0 érdemel említést. Itt állíthatjuk be, hogy az internal drive-ot használjuk, vagy ráakaszunk a gépre egy külső drive-ot.

6. Könyv-ikon

Karrierünk története

7. Csekk(?) -ikon

Az első ikon a pálya leírása (berendezések, fűtőhely, legnagyobb és legkisebb látogatottság stb.). A második a szponzorokat mutatja, a harmadik a napi bevételeket és kiadásokat, valamint az egyenleget és pénzünk mennyiségét. A negyedik ugyanez, csak éves viszonylatban. Az ötödik ikon a club pénzügyi helyzetéről ad bővebb felvilágosítást. A hatodikkal visszafizethetünk, a hetedikkel pedig kér-

hetünk kölcsönt. Végül az utolsó ikon segítségével meg tudhatjuk, hogy a klub alkalmazottai (edzők, gyűró, játékosok stb.) mennyit keresnek.

8. Telefon-ikon

A klub vezetőségét (Club directors) csak akkor hívjuk, ha meguntuk a programot és le akarunk mondani (bár a három gomb egyszerűbb...). A vezetőedzőt (Head team coach) felhívva megadhatjuk, hogy melyik játékos mit edzen. A megfelelő sorra állítva a kurzort clickenként változik. Azt érdemes gyakoroltatni, amiből alacsony pontszáma van. Orvos, gyűró, vagy mittudoménmicsoda (Physiotherapist): ő a sérültek gyógyításában hivatott segídezni. A komolyabb sérülteket küldjük Lilleshall-ba. Ez ugyan elég drága, de gyorsan gyógyulnak. Megfigyelő (Scout): a Search for rész-nél beállíthatjuk, hogy milyen adottságú játékosra vágyunk, és a scout felhajtja nekünk. Minél többet fizetünk neki, annál több ligában tud keresgél-ni. Néhány héttel a rendelés után hívjuk fel, és beszámol az illető(k)ról aki(ke)t talált. Vigyázat, ezek nem "eladó" játékosok, tehát jóval többet is kérhetnek értük. Job centre: betöltetlen állásra (NONE) clickelve felvehetünk embert (HIRE). Alkalmazottra (HIRED) clickelve a dolog kirúgást (FIRE) eredményez. Az angol font jelére dőve az edzőgombokkal lehet az illető fizetését növelni-csökkenteni. Felvehetünk vezetőedzőt, az egyes csapatrészekhez külön edzőket, gyűrókat, ifi csapat edzőt és megfigyelőt. Ha valakit felve-zünk, automatikusan bekerül a telefon-könyvbe, hívható lesz.

9. Kupa-ikon

Összesen hatféle kupában vehetünk részt. Sorban: FA Cup (ez a hivatalos angol kupa); League Cup, Realms Of Fantasy Cup, BEK, UEFA kupa, KEK (clickre lapozhatók oda-vissza). A sorsból már csak a söröskupa hiányzik, aminek a program írói alighanem alaposan a fenekére nézhettek, különben aligha tették volna be a Diósgyőrt az európai kupák mezőnyébe. Az sem egészen világos, hogy mit keresnek a walesi csapatok a BEK-ben és az UEFA-kupában, amikor Wales-nek nincs külön bajnoksága (csak kupája), csapatai az angol ligákban játszanak. Azt pedig végképp nem értem,

hogy miért játszik a program a BEK és a KEK döntőjében oda- és visszavágó mérkőzéssel.

10. Printer-ikon

Az egyes ligák(1-6-ig váltogathatjuk) aktuális fordulónak párosítását láthatjuk.

11. Telefax-ikon

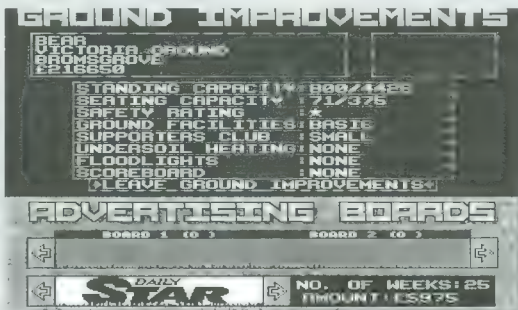
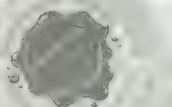
Ha faxunk érkezik, akkor itt a Fax received felirat látható.

se egyszerű, a mérkőzések megjelenítése, hangulata egész jó. Különösen tetszik a program komplexsége, hogy mindenre oda kell figyelni, kezdve a pálya karbantartásától, az alkalmazottak fizetésétől egészen addig, hogy a csatárok lábán milyen hosszú legyen a szőr.

Még egy pár szót szeretnék szólni a védelemről. Ez fontos is, hiszen a magyar számítógéptulajdonosok túlnyomó része irtózik a kalózkodástól, és bolbitan veszi a

programokat. A védelem a következő: két összekapcsolt korongot egymáson elforgatva kell a program által kért szereleést (mez+nadrág) összeállítani. Ezután a gép megad egyet a korongon levő számozott ablakok közül, és az ablakban levő számot kell bepötyögni. Ez eddig oké is volna, ám ahogy a korongra pillantottam, azonnal megá-lapítottam, hogy a kivitelezők nem tették magukévá József Attila sorait ("Dolgozni csak pontosan, szépen..."). A két korong ugyanis pár millimétert elcsúszott egymáson az összeillesztéskor, s így meglehetősen érdekes feladat kibogarászni, hogy milyen számot is akar tulajdonképpen a gép (bár végsősor-on nem olyan nehéz a dolog, hiszen a szám fele látszik...). Az pedig egyszerűen frenetikus ötlet volt, hogy fekete alapon fekete színnel nyomtatták a számokat. (Remélem, hogy ez az elcsúszás csak egyedi tulajdonsága az általam tesztelt verzióknak, bár nem nagyon hiszek ebben.) Ennek ellenére azt kell mondanom, hogy azt a néhány hibát leszámítva, amit a leírás során említettem, Gremlinnek ismét kellemeset alkottak (ez itt a reklám helye). A stílus kedvelőinek mindenképpen ajánlom, de kipróbálhatja bárki, aki nemcsak játszani szereti a focit.

Dezso

12. Sip-ikon

Itt játszhatjuk le a soronkövetkező mérkőzést. Először tájékoztatást kapunk arról, hogy milyen meccs következik. Ha mi nem játszunk az eredményeket, akkor is elolvashatjuk. Az eredményjelző képernyő azt hiszem nem szorul magyarázatra. Aki rendelkezik egy egérrel és legalább ugyanennyi szemmel, annak ez nem jelenthet gondot. Ha játszunk, a gép először is közli, hogy jól állítottuk-e össze a csapatot. Ha sérült, vagy elillott játékos van a csapatban, akkor csak a főmenübe léphetünk vissza (ezt különben is megtehetjük a MENU pont választásával). Ha minden oké, kezdődhet a meccs (gy. k. bökjünk rá a MATCH felíratra). A négy játékos külön-külön képszeletben láthatja a saját mérkőzését. A csapatok neve alatt a góllövők láthatók. A sávbán mozgó kis pötty pedig azt mutatja, hogy a labda a pálya melyik részén van éppen játékban. Az alsó sorban levő nyilakkal állíthatjuk a mérkőzés sebességét. A SUB ponttal cserélhetünk. A szünetben taktikát változtathatunk. Arról viszont fogalmam sincs, hogy a PAUSE opció mire szolgál...

A szezon végén a program kiírja, hogy ki lett a bajnok, ki lett a legrosszabb csapat, kik estek ki, illetve jutottak fel az egyes ligákból, kik nyerték a kupákat, és a játékos(ok) hogy szerepelt(ek). A PM kezelé-

SZENZÁCIÓ!

BELVÁROSBAN

MAGYAR UTCA 1/B.

SZÍNES FÉNYMÁSOLÁS AZONNAL

Olesó árakkal
Hosszú nyitvatartással
8-20⁰⁰

Kedvezmény nagyobb
példányszám esetén

Tel.: 118-9481

Tel.: 118-5003

VDG-MARKET KFT.

VDG-MARKET KFT.

VDG-MARKET KFT.

GURU

Ár: 50Ft

93

informatikai magazin

+ 16 oldal

PIRINA

54

TUDOMÁNYOS
ASZTROLÓGIÁI BT

ENGEDMÉNYEINK:

SOFTWARE 10%

TANÁCSADÁS,

HOROSZKÓP 30%

1032 BUDAPEST, ÁGOSTON U. 32
TELEFON: 167-0427

legyen veletek!

havonta az
árusoknál

NEXUN

KERESKEDELMET & SZÁMÍTÁSTECHNIKAI BT

1029 Budapest, Kinizsi Pál u. 16.

Telefon: 176-5107

Kedvezményeink:

Hardware 4%

Software 5%

Reklámfotó,
fotográfika 30%

VDG-MARKET KFT.

VDG

VALHALLA DESIGN GROUP

Ultima Underworld II

Az Origin kiadásában ismét napvilágot látott egy Ultima, de ez most egy Underworld 2. A játékot nagy lelkesedéssel töltöttem be, de egy kis keserőséggel a számban játszottam: nem jelentett akkora örömet, mint az első rész. Ez így is van rendjén, hisz badarság lenne egy cégtől havonta földrengető, koncepcióban merőben új játékot várni! Annyi az első és a második rész között a különbség, hogy a képernyő 30%-kal nagyobb lett, pontosabban azon része, ahol a cselekmény játszódik.

A küldetésünk Lord British kastélyát megszabadítani a feketék buroktól, ami elzárja az uralkodót a külvilágtól, és a mágiát is gyengíti.

Három kézikönyv segíti a játékot a küldetésében: egy installation guide (gyengébbek kedvéért: installation guide), egy player's guide és egy safe passage through Britannia c. könyv. Az utóbbit Nystul, az udvari mágus írta, amiben Britannia rövid történelmét találhatjuk meg a kezdetektől napjainkig, valamint a szörnyeket is ismerteti. A player's guide a játék irányítását magyarázza el, a mágia rúnaszetevőit és a skilleket. A skillek (mint már többször leírtuk) a karakterünk ügyességét mutatják bizonyos tudományokban. Ezek az UW2-ben a következők lehetnek:

Acrobat - akrobatika - ügyesség. Ez a tulajdonság csökkenti esés után a sebesülést, javítja az ugróképességünket stb.

Appraise - felmérés - ügyesség. Tárgyak értékének meghatározása, jól jöhet kereskedelmi szituációkban.

Attack - támadás - erő. Támadó mozdulatokban jól szerep ennek a tulajdonságnak.

Axe - balta - erő. Védelmet és a találati pontosságot javítja.

Barehand - pusztakezese harc - erő. Öklünkkel való ütés erejét befolyásolja.

Casting - varázslás - intelligencia. Sikeres varázslást és idővel a varázslat hatékonyságát is segíti.

Charisma - karizma - ügyesség. Mások befolyásolási képessége, meggyőző erő. Üzletkötésnél ez is számít.

Defense - védelem - erő. Nincs sok hozzáfűznivaló.

Lore - tudományok - intelligencia. Tárgyak felismerésekor jól jön. A look ikon használatakor pontosabb, több infót kaphatunk a tárgyról.

Mace - buzogány - erő. Olyan mint az axe.

Mana - mana - intelligencia. A mágikus erőkkkel való manipulálást mutatja. Ez növelheti a mana pontjaidat. Nyolc beavatási kör van és minden kör varázslataihoz háromszoros mana pontra van szükség. Ha karakterünk 6. szintű, akkor a 3. kör varázslatait már használhatja (level/2 = magic level).

Missile - távolra ható fegyverek - erő. Olyan mint az axe, csak a nyíl és a parittyá használata segíti elő.

Picklock - zárnýtás - ügyesség. A zárnýtó szerszám leginkább egy sárca z betűre hasonlít - hatékony használatát befolyásolja ez a skill.

Repair - javítás - ügyesség. Fegyverek és páncélok javítása.

Search - kutatás - ügyesség. Titkos ajtók és csapdák megtalálása. Look ikonnal aktivizáló-

dik.

Stealth - lopakodás - ügyesség. Halk mozgásunk kevesebb szörnyet ébreszthet rá jelenlétünkre.

Swimming - úszás - ügyesség. Úszásbeli kitartásunkat és gyorsaságunkat növeli.

Sword - kardozás - erő, lásd axe.

Track - nyomkövetés - ügyesség. Ez megmutatja, ha szörny van a közelben.

Traps - csapdaeltávolítás - ügyesség. No comment.

Az ügyesség (DX vagy dexterity), az erő (ST vagy strength) és az intelligencia (IQ vagy intelligence) fő alaptulajdonságaink, ezektől is függ a skillünk mértéke.

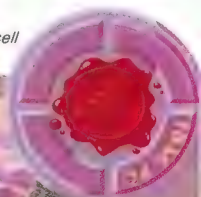
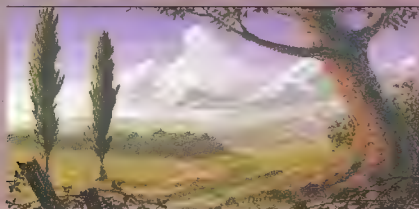
A játék egyik fő érdekessége, hogy nemcsak azt figyelni a számítógép, hogy TE mit csinálsz, hanem hogy a környezetben lévő lények mit látnak, hallhatnak a cselekedeteből, és erre mit reagálhatnak. Ha pl. a fátyla fénykörében raboljuk ki egy tolvaj tárgyait, akkor megtámad, de ha ez sötétben történik, akkor nem vesz észre bennünket, hacsak nincsen a közelben. A szörnyeknek "hallásuk" is van, így a lopakodás is értelmet nyerhet. A játék tervezőinek megjegyzései: "Úgy érezzük, az Ultima Underworld egyik legerősebb tulajdonságai közé az tartozik, hogy olyan

szituációkat is generálhatunk, amelyeket mi nem programoztunk be előre, hanem a környezetből következnek. Pl. egy Despoiler démon őrzi az ajtó kulcsát. Mit tegyek - jöjnek vissza később, amikor erősebb leszek, hogy megküzdjek vele, vagy a tolvajlási ügyességeimet hasznosítsam? Dobjam meg egy kövel, hátha elkezd üldözni, vagy surranjak el mellette? Milyen lehet a szeme? És tud üszni?

A játékot is úgy alkottuk meg, hogy ne lineáris megoldású legyen, így többször vissza kell térni a helyszínekre, mert eleinte túl erősek lehetnek bizonyos szörnyek. Megpróbáltuk a játékos szabadsági fokát a maximumra emelni - azt cselekedhetsz, amit akarsz - de ez az NPC-kre is igaz. Több megoldás is létezik - nem valószínű, hogy mindegyiket fel tudod fedezni. A játék valóságshűségét leegő fátylák, sérült páncélok és kardok, különböző fényerők és egyebek biztosítják."

A játék bőven kiérdemli a best pecsétet, régen készült történetileg is ilyen jól kidolgozott kalandjáték. Két száztíz végig a játékon: különböző dimenziók és világok felfedezése, valamint a kastélyban rekedt emberek problémái, egy áruló felfedezése.

Masell

F-15 STRIKE EAGLE III

Az absolute High Tech vívmányokat a végletekig felhasználó új repülőcsodák, mint a két ATF prototípus megjelenése, majd az F-22-es elfogadása már arra enged következtetni, hogy a Pentagon stratégiái az Eagle teljesítményét sem tartják kielégítőnek, pedig a típus korunk egyik legérdekesebb és legflexibilisebb harci gépe, mely jelenleg is az arsenálók élvonalában szerepel. Ki ne emlékezne a CNN első öböl-háborús képsoraira, hol vörös-sárga lángcsóvákat okádva szakadtak el a saud-arábiai Dahrán bázisának betonjától és tűntek el az éjszakába a Rockeye II-kel megpakolt szürke 'sasok'. A harci tapasztalatok pedig bizonyították, hogy nemcsak a látványuk volt lélegzetelállító, hanem a teljesítményük is, melyről talán az öreg Szaddám tudna a legbővebben értekezni.

Az viszont kevésbé közismert, hogy a most vadászbombázóként is sikeresen bevett típust, egy elmúlt politikai korszakban, egy egészen más veszély elhárítására fejlesztették ki. Az időpont 1965; a szovjetek elkezdték az akkori USAF kísérelti bombázó, az XB-70 Valkyrie elfogására tervezett MIG 25-ös prototípusának berepülését. A hűrszerés által szerzett teljesítményadatok arra engedtek következtetni, hogy a most már 'Foxbat' néven ismert típpsal, a PVO jelentős előnyhöz jutott a vadászgépek tervezési technológiája terén és ezreidei egy, a kor technikai szintjét jócskán meghaladó típpsal fogja felszerelni. Időt és anyagiakat nem kímélve folyt a munka az XF15 tervezeten, melynek egyetlen célja a szovjetek teljes technológiai háttérbeszorítása volt és melynek következtében, a MIG 25 valódi paramétereit megismerve, az USAF a világ legkorszerűbb légifőrnny vadászgépének birtokában találta magát.

1974-ben kerültek az első vadászszerek köteleibe, ezek a korszak hasonló funkciót betöltő gépeihez képest, nagy és nehéz fegyverzetű vadászok F-15 A együléses és B kétüléses változatai. 1979 júniusától pedig már csak a korszerűbb radarral és könnyebben bővíthető avionika-val ellátott F-15 C/D típusok gyártása van érvényben, melyek további különlegessége, hogy a beömlőnyílások mellett, a törzshöz áramvonalasan illeszkedő üzemanyagtartályok, ún. 'Fast Pack'-ok kapcsolhatók, így a hatótávolság növekedés rovására nem csökkent a szállítható fedélzeti fegyverek száma. A '83-as MISP program keretében rádióelektronikai zavaráberendezésekkel, dinamikusabb fegyverzet-vezérlő rendszerrel és IR érzékelőkkel korszerűsítették a gépeket, néhány példányt a földközeli-pályán kerítő felderítő műholdak elpusztítására kifejlesztett A.S.A.T. rakéta hordozására alakították át, míg a nyolcvanas évek közepétől már a család legújabb, több-feladatu tájgára, az 'E' allípus tökéletesítésére fordították a legtöbb figyelmet.

A 'Strike Eagle' az F-15 család kétszemélyes, APG-70 nagyfelbontású radarral, FLIR és LANTIRN navigációs/támadó berendezésekkel ellátott, bármilyen időjárási viszonyok között bevethető tagja, azzal a semmiképpen sem hátrányos tulajdonsággal, hogy a bomba teher (mely nagysága megegyezik három II. világháborús nehézbombázó kapacitásával) kioldása után, egy vadászgép mozgékonyaságával manőverezhet. Az F-15 1979. június 27-ől (mikor is négy szíriai MIG 21 esett áldozatul a Heyl Ha' Avir Eagle-jének) egy meglehetősen sikeres harci hírnévvel rendelkezik. F-15-ösök szolgáltatták az Osi-

ak-i atomerőmű elleni támadásnál a vadászvédelmet és a '91-es eseményekben is sikeresen szerepeltek; bevetés közben eddig csak egy gép veszett el. Ez a szám azonban valószínűleg növekedni fog, ha installáljuk a MicroProse cég 1985-ben elkezdett trilógiájának legújabb tagját.

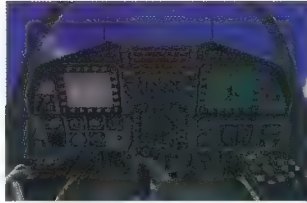
A program az MP-től már megszokott magas színvonalat képviseli, strukturális felépítése és működtetése minden szimulátor számára ismert. Vizuális szempontból viszont egy gyönyör. Bátran állítom, hogy ennél látványosabb és valóságosabb környezetet senki sem találkozott PC-n. Az új, színezett poligonokat felhasználó 3D-s rendszer nemcsak változatosabbá teszi a repülést, de végre valóban érezteti a felszínhez viszonyított helyzetet, a magasságot. A három hadszíntér (Desert Storm, Panama és Korea) városainak nevezetes pontjait is hűen reprodukálták a fejlesztők és a többi légi, ill. földi tárgy is kellően kidolgozott.

Érdekes megoldás az a két PC összekötésével elérhető lehetőség, miszerint a pilóta és a WSO 'Wizzo' egy gépen repülhet. Bár ez egyedinek számító megoldás, sajnos hátrébe szorítja a két géppel való közös repülés lehetősége, ami valóban a legélvezhetőbb. Itt lehetőség nyílik arra, hogy az egyik gép CAP-et, míg a másik 'Strike'-ot repüljön. Ezáltal a bevetések nemcsak egyszerűbbé, de realistikusabbá és hangulatosabbá is válnak, hiszen mindkét pilóta érez egy kis felelősséget a másik épsége iránt.

Bár a hely szűkös, megkísérlem néhány fontosabb rendszer AUTHENTIC módban való működésének ismertetését:

AZ AN/APG-70 RADAR:

Az X sávban működő, impulzus üzemű berendezés, mely lényegesen fejlettebb az AN/APG-63-nál, nemcsak légi célpon-

tok ellen hatékony, hanem SAR képességeinek köszönhetően L-F üzemmódban is eredményesen alkalmazható. A L-L üzemmód minden típusában az MFD-n (Multi Function Display) megjelenített kép azonos és tartalmazza a radar által besugárzott légtér alsó és felső határát, a felbontás nagyságát, az antenna jelenlegi pozícióját valamint a PRF (Pulse Repetition Frequency) mértékét. Eltérés csak a DTWS (Designated Track While Scan) módban van, hol a célpont sebessége, gépünkhez viszonyított helyzete, repülési irányszöge és magassága, valamint rakétáink min. és max. hatáshozalkalmazási távolsága kerül a MFD-re.

Az LRS (Long Range While Scan) az alap légtér figyelő mód, melyben az antenna mindig a gép előtti 120 °-os kónuszban pásztáz és váltakozó, HI ill. MED PRF-el dolgozik. A magas frekvenciájú impulzusok, a sebesség következtében, nagy távolságban lévő tárgyakat is könnyen észlelnek, de a pontos távolság meghatározására nem alkalmasak, hiszen nincs elég idő az adatok összevetésére a következő impulzus előtt. A közepes frekvenciájú impulzusok pedig pont a távolságot tudják pontosan meghatározni. Az SRS (Short Range Scan) mindig közepes PRF-et használ és a gép előtt 60 °-os kónuszban pásztáz, ami a képernyőfeliristítés idejét jelentősen növeli. Mindkét módban a bármely tetszőleges képpont megjelölése (ACQ), ami az egérrel is történhet, a TWS (Track-While-Scan) üzemmódra való átkapcsolást eredményez.

zi. Ekkor az avionika a légtér további figyelése mellett a kijelölt pontot külön figyelemmel kíséri. Ha egy repülő tárgy kerül megjelölésre, akkor a DTWS (Designated TWS) mód lép életbe, a gép jele gyémánt körvonalra változik és a képernyőn csak a vele kapcsolatos adatok tűnnek fel. Az aspektus jelzőn H és T jelenik meg, ha gépünk a célpontal szemben, illetve mögötte 6° órában tartózkodik.

A célpont befogása esetén a jel egy teli gyémántra változik és ha a kiválasztott fegyver az M61, AIM-7 vagy 9, akkor a radar átkapcsol STT (Single Target Track) módba. Ekkor a képernyőn csak a befogott gép jele marad. Próbáljunk minél kevesebbet működni ebben az üzemmódban, már a saját épségünk érdekében is. A cél látóvalban van, ha a két sárga lámpa kigyullad és a HUD-on egy háromszög (AIM-7, 9) ill. hatágú csillag (AMRAAM) jelenik meg.

Automatikus célbefogás (Auto) esetén a radar 10 nm hatósugárban, kivételesen nagy kónuszban pásztáz és a legközelebbi célpontot azonnal befogja. A BST (Bore Sight) mód pedig a radar sugárzást a gép előtt fókuszálja, és azonnal befog minden gépet, ami ebbe belekerül. Ez az üzemmód kiválóan alkalmazható több géppel vívott, légi közelharc esetén.

A BVR indíták

dírt rakéhasz-

nálatakor nélkülözhetetlen az IFF, mely csak befogott gépek esetén funkcionál. Ha a gép 'barátságos', akkor a rendszer sípol, ha 'bandita', akkor a radaron egy X villan fel a jele felett. A rendszer gyakori üzemeltetése két PC összekötése esetén a legszükségesebb.

Levegő-felszín módban az AN/APG-70 SAR (Synthetic Aperture Radar) képessége kerül előtérbe, mely két egymással összefüggő üzemmódban működtethető. RBM (Real Beam Map) esetén a radar antenna fix pozícióban, mindig a gép hossz tengelyével azonos irányban, 100 °-os kónuszban sugároz, így 80 nm max. hatótávolságban, mely függ a repülési magasságtól, az F-15 előtti összes fontosabb objektum nyomomkövethető. A rendszer hátránya, a radar Doppler effektus alapján való működéséből fakad, nevezetesen abból, hogy míg a célok mozdulatlanok, a radar mozog. A gép melletti objektumok a radar sugárzást lényegesen erősebben verik vissza mint a gép előttiék. Így itt egy ún. BLIND ZONE keletkezik, ahol sem a célpont befogás, sem HRM (High Resolution Map) funkció nem működik.

L-F FEGYVEREK CÉLZÁSA:

A fedélzeti célzó rendszer lelke a bal beömlőnyílás alatt elhelyezett AN/AAQ-14 LANTIRN vezérlő gondolában található, mely a lézer designátorával és a FLIR-rel karöltve halál pontos együttest alkot. A

célokat az MFD RBM és HRM képernyőin, valamint a HUD-on, az égerrel dezinálhatjuk. Az 'irányított' (GUIDED) módban a L-F rakétákat és a GBU-15-öt lehet kioldani. Az utóbbihoz tartozik egy AN/AXQ-14 adatösszekötő gondola, mely automatikusan a törzs alatti pilonra kerül. A hagyományos légibombák célbajuttatása két módon történhet és ebben fontos szerep jut a HUD-on megjelenített TREL (Time To Release) kiírásnak, mely a kioldás optimális pillanatáról tudósít. CDIP (Continuously Displayed Impact Point) esetén a kijelölt célt és a célzókört fedésbe kell hozni, és csak akkor oldani a bombákat, ha a TREL értéke 0:00. AUTO módban elég nyomvatartani a kioldó billentyűt miután a TREL értéke 0:10 alá esik és a fedélzeti computer magától oldja ki a bombákat a kellő pillanatban.

A lézeres rávezetésnek CDIP és AUTO módjai vannak, és működésük megfelel az előbbieken ismertetetteknek. Ha a célzás a MFCH FLIR képernyőjén történik, akkor a kioldás kritériuma a felvillanó LASE felirat, mely tudatja hogy a cél lőtávolságon belül van. Azt viszont ne feledjük, hogy a becsapódás pillanatáig megvilágítás alatt kell tartani a célt, ezért 400 Knt sebesség felett semmiképpen se repülünk, mert elképzelhető, hogy hamarabb kikerülünk a hatékony távolságból, minthogy a bomba becsapódna. Ekkor a bomba a ballisztikus röppályáját folytatva zuhan tovább és nem biztos a találat.

A TEWS (TACTICAL ELECTRONIC WARFARE SYSTEM)

Ez az ismert TWI-nak egy továbbfejlesztett változata, mely az AN/ALR-56 RWR és AN/ALQ-135(V) ECM rendszerből tevődik össze, három felbontásban egyszerre tíz veszélyforrást képes megjeleníteni és ezeket majdnem teljesen automatikusan semlegesíteni. A rendszer passzív érzékelőkkel van ellátva, így működte-

tése nem ad támpontot az ellenségnek a gép lokalizálására.

Abban az esetben, ha tíznél több veszélyforrás van a közelben, a rendszer egy előre definiált prioritási sorrend alapján jeleníti meg ezeket; Föld - levegő rakéta indítások, valamint a Strike Eagle-t befogó repülőgép fedélzeti, csöves légvédelmi és L-F rakéta tűzvezető radarok. A szimbólika most is nagy zöld négyzet, gyémánt és kis zöld négyzet, mely értelemszerűen a felszíni és légi radarokat, valamint a kilőtt rakétákat jelöli. Míg az utóbbinál nincs kü-

lön megkülönböztetés, addig az első kétől számos típus különíthető el numerikus kódok alapján.

Felszíni radar állomások (négyzet).

- 1: Folyamatos hullámú, nagy hatótávolságú berendezés, SA-2 és SA-3 rakéták irányítására.
- 2: Impulzus üzemi, nagy hatótávolságú radar, ami az SA-5 és Hawk ütegeket vezérel.
- 3: Folyamatos hullámú, kis hatótávolságú radar az SA-6-osokhoz.
- 4: Rövid hatótávolságú, impulzus üzemi készülékek az SA-8, Skyguard és Roland rakéta ütegekhez.
- 8: Légvédelmi tűzérzési célkereső és tűzvezető radar.
- 9: Fázisvezérelt, nagy hatótávolságú, légtér ellenőrző berendezés, mely általában GCI funkciót tölt be.

Repülőgép-fedélzeti radarok (gyémánt).

- 1: Impulzus üzemi, több célpont befogására és követésére alkalmas berendezés, mely F-15C/E, F-14D, F/A-18 és MIG 29-eseken található.
- 2: Impulzus üzemi, egy célpont követésére alkalmas radar, ami F-111, F-16 és F-4G gépeken használatos.
- 3: Több módban üzemelő, folyamatos hullámú berendezés. MIG-23, -25, Mirage III, 5, F1, Kfir.
- 4: Egy módban üzemelő, folyamatos hullámú rádiólokátor, mely MIG-24, Su-20/22, Jian F-7 és F-5E gépek fedélzetén található.
- 5: MIG-19, F-6, MIG-27, Su-7 és Su-24 által használt távolság-mérő radar.
- 9: E-3 Sentry és II-76 Adnan AWACS gépeken rendszeresített AEW lokátor.

A TEWS képernyőn kívül, a műszerfalán talál-

ható S és AI fények, akkor villannak fel, ha felszíni, illetve repülőgép fedélzeti radarok fogták be a gépet, valamint ha már a rakéta a levegőben van. Ez azért lényeges, mert a TEWS képtelen megjelteni a passzív, IR irányítású rakétákat. A radar irányítású F-L rakétákat világog, az L-L-eket pedig sima kis kocka jelöli.

FONTOSABB RÁDIÓÜZENETEK:

A fedélzeti számítógép (Bitchin' Betty), ebben az esetben is számos veszélyre figyelmeztet és teszi ezt női hangon, hiszen tudományos kísérletek bebizonyították, hogy a női hangra azonnal reagálnak a férfi pilóták.

CAUTION: Valamely fontosabb fedélzeti rendszer működésképtelenné vált.

CAUTION TF FAILED: A LANTIRN navigációs gondola megsérült.

WARNING, ENGINE FIRE LEFT, RIGHT: Az egyik jelzett hajtómű, találat következtében felmondta a szolgálatot.

BINGO FUEL: Az üzemanyagunk éppen elegendő a bázisunkhoz való visszaéréshez, így javasolt minden harci tevékenység megszakítása és irány haza.

WARNING, LOW FUEL: Az üzemanyag szint 5.000 font alá süllyedt.

Számos más üzenettel találkozhatunk, melyek a 'Wizzo'-tól, más gépek személyzetétől, illetve két összekötött PC esetén másik pilótától származnak.

SPIKE: Felszíni célkereső radar követi a gépet.

SPIKE MUD: Felszíni tűzvezető radar befogta az F-15-t.

MUD LAUNCH: Radar vagy IR vezérlésű F-L rakétát indítottak.

LAUNCH, LAUNCH: Radar vagy IR vezérlésű L-L rakétát lőttek ki gépünkre.

FENCE IN, OUT: Be és kilépés az ellenség által ellenőrzött légtérből.

WELCOME BACK: Üdvözlét a KC-10-hez való visszaérkezéskor.

CLEAR: Az AWACS szerint nincs ellenséges gép a közelben.

CHICKS: Szövetséges gépek a légtérben.

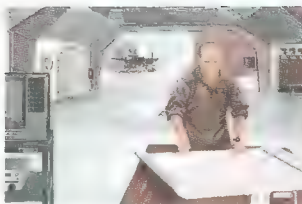
BOGEYS: Minden 40 nm-on kívül repülő gépet azonosítatlannak jelent az AWACS.

SNAP: Parancs a légtérben tevékenykedő ellenséges gépek elfogására.

HOMEPLATE: A bázisunk irányszögét és a tőle való körülbelül távolságunkat tartalmazó felvilágosítás.

VÉGÜK NÉHÁNY NEGATÍVUM:

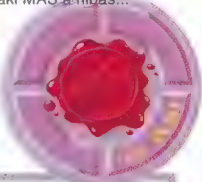
Mindenki nagy ívben kerülje el a Perzsa-öbölben állomásozó Carrier Battle Group

légtérét, mert az eredeti(!) program is befagy. Campaign-t furcsa módon nem lehet teljesíteni, ha két géppel, közösen repülünk, ami nemcsak idegesítő, érthetetlen is. Maga a légiharc sem túl összetett, hiszen rakétáink AUTHENTIC módban is 100%-os találati arányt érnek el, és az ellenség mindig ugyanúgy védeke-

zik. Sehol egy chaff vagy flare. A leggyobb hiányosság azonban csak most jön! Milyen elgondolás alapján lehet teljesíteni egy hadműveletet, ahol az ellenség mindent rögtön reprodukál!?!? Csak én lennék a demoralizált maximalista, vagy talán valaki MÁS a hibás...

Sorell'

STRIKE EAGLE III billentyűzet funkciók:

Esc: Missió felfüggesztése

F1: Kilátás a pf-ből előre, 12° óraban

F2: Kilátás a pf-ből előre, 12° óraban, műszer-tal nélkül

F3: Kilátás a pf-ből hátra, 6° óraban

F4: Kilátás a pf-ből műszer-tal nélkül

F5: Hátulnézet kívülről

F6: Oldalnézet kívülről

F7: Kioldott fegyver követése

F8: Padlock nézet

F9: Harcászati nézet; F-15 -ről a célpontra

F10: Inverz harcászati nézet; célpontról az F-15-re

F1-F10: Üzenetek 'Csevegő' módban

1-3: MFD-k beállítása a pilótánál

4-7: MFD-K beállítása a WSO-nál

1: Vulcan élesztése

2: Sidewinderek élesztése (A-A módban)

3: Sparrow, AMRAAM élesztése (A-A módban)

4: Bal szárny pilon (A-G módban)

5: Bal 'Fast Pack' pilon (A-G módban)

6: Törzs alatti pilon (A-G módban)

7: Jobb 'Fast Pack' pilon (A-G módban)

8: Jobb szárny pilon (A-G módban)

R: Radar be / SNIFF

T: Természetes időmúlási sebesség beállítása

U: Navigációs kijelző kiírásának változtatása

I: IFF érzékelő aktiválása (A-A módban)

P: Robotpilóta be/ki

A: Utánégetés be/ki

S: Új navigációs pont kijelölése

Shift + S: Régi navigációs pont kijelölése

D: Declutter HUD

F: Termék gömb

G: Futómű ki/be

H: HUD kiírás kontraszt növelése

Shift + H: HUD kiírás kontraszt csökkentése

J: ECM ki/be

L: Célpont befogása az APG-70 radaron, L-L módban

K: Célpont megvilágítás megszüntetése

Z: Nagyítás

X: Kicsinyítés

C: Dipol fólia

B: Féklapok ki/be

M: A-A, A-G és NAV operációs módok közötti változtatás

= és - : Gázkar

Shift + =: Maximális 'száraz' teljesítmény

Shift + -: Hajtómű alaplárter

/: Teljes ill. részleges műszer-tal beállítás

': Pilóta és WSO közötti váltogatás

<: Kilátás a WSO-tól balra, 9° óraban

>: Kilátás a WSO-tól jobbra 3° óraban

:: Modem 'Csevegő' üzemmód bekapcsolása

Backspace: Célpontok közötti váltogatás

Enter: M61 gépágyú aktiválása

Space: Élesített fegyver kioldása

Ins: Hosszú és rövid hatósugarú radar pásztázás beállítása

Del: TWS radar mód aktiválása

End: A legközelebbi cél automatikus befogásának aktiválása L-L üzemmódban

Home: Radar felbontás beállítása

PgUp: R antenna állásszögének 5°-kal való növelése

PgDn: R antenna állásszögének 5°-kal való csökkentése

Shift + E: Katapultálás

Shift + T: 2-8x időgyorsítás

Shift + P: AWACS jelentés lekérése

Shift + F: FLIR be / ki

Shift + J: L-F fegyverzet vérszeleoldása (A-G módban)

Shift + L: Navigációs fények be / kikapcsolása

Shift + B: Auto és CDIP bombavetés beállítása (A-G módban)

Alt + Q: Kilépés DOS-ba

Alt + P: Pause

Alt + J: Joystick rekalibrálás

Alt + K: Billentyűzet érzékenység beállítása

Alt + 1-7: Szükséges MFD kijelölése

Alt + T: Training üzemmód be/ki

Alt + R: Munióci feltöltés (Tr)

Alt + S: Csúsztatás északra (Tr)

Alt + X: Csúsztatás délre (Tr)

Alt + Z: Csúsztatás nyugatra (Tr)

Alt + C: Csúsztatás keletre (Tr)

Alt + =: Napszak változtatás (Tr)

Alt + -: Inverz napszak változtatás (Tr)

Numerikus billentyűzet:

2: Külső nézet lefelé forgatása

4: Külső nézet balra forgatása

5: Visszaállítás alaphelyzetbe

6: Külsőnézet jobbra forgatása

8: Külső nézet felfelé forgatása

SIM LIFE

a természet nem engedi a gyengék túlszaporodását, de az egyensúlyban

ezen egyedek is fontos szerepségek lehetnek. A táplálékláncban az elfogyaszthatók, mindig meghatározzák az elfogyasztók számát.

Vegyük példaként a Gonyolék®-ot. Ha egy Rambó-bogár® közeleg valószínűleg elrejtőzik, ebben a rejtőszínei segítik. Viszont a Szárnyas Gömböc® kedvenc eledelei között szerepel. Mindezen láncot csak az ember, a környezetszennyezés és a mutációk tudják felborítani, mivel a természeti tényezők legfeljebb szelektiót okoznak. Egy nagyon jó idézet jutott eszembe erről: "Az álla-

tok sosem ölnek pénzért!" Az ember viszont nem tartozik az értelmes lények közé, ezen aprópótl kiindulva, rá (abszolút értelemben) nem vonatkoznak az evolúció törvényszerűségei. A program segítségével bő betekintést nyerhetünk a fajok változásába, alkalmazkodásába.

Nézzük milyen feladatokat kell megoldanunk a játékban.

1. Tutorial - oktató mód
Ha újonc vagy, ugyan miért ne az oktató verziót próbálnád ki. Itt ugyanis lépésről-lépésre tanulhatsz meg a világ szerkesztés alapjait. Gyakorolhatod a génsebeszt és a mesterséges szaporítás lehetőségeit. Kipróbálhatod a funkciókat. Szaporíthatod saját teremtményeidet. Tanulmányozd és ismerd meg lehetőségeidet, amelyeket a későbbiek folyamán alkalmaznod kell.

2. Desert To Forest - Sivatagból erdő

Kezdd fokozat, amely véleményem szerint még a kezdőknek is ad esélyt sikerélmények beszerzésére. A feladat egy sivatagos bolygó felszín benővényesítése. Ezt a feladatot természetesen csak apránként tudjuk megoldani.

3. Battle of Sexejjijis - A nemek harca

Igazán először itt lehetünk tanúi az evolúciónak. Próbálgassunk minél több életképes lényt teremteni.

4. Feast & Famine - Kaja és éhség

Egy komplett ökoszisztéma megvalósítása. A tápláléklánc kialakítása nagyon fontos eleme a túlélésnek, hiszen egy faj kihalása akár más növény-, és állatfajok pusztulását is okozhatja. Ha nincs káposzta, ki-pusztul a kecske és a káposztabogár is.

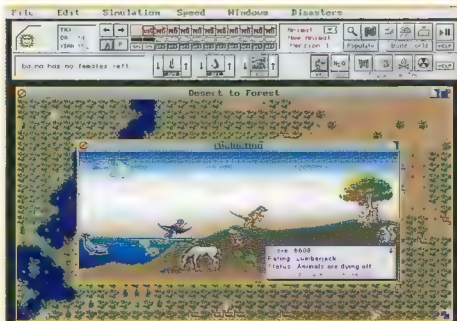
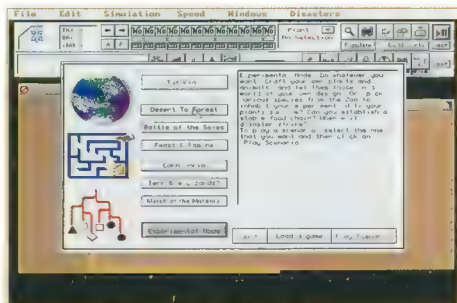
5. Carnivoria - A húsevők földje

Szintén a tápláléklánc problémáival bíbelődhetünk, csak

Szimulálunk, szimulálgatunk? Hát igen, most megérkezett a legnagyobb kihívás, magát az életet modellezni. Nem kis feladat. Nem is szabad a témát elnagyolni, hiszen az evolúció zeg-zugos útjain könnyedén eltévedhetünk. Ezért úgy döntöttünk, elkezdjük a GURU olvasóinak genetikai és evolúciós kiképzését. Először arra gondoltunk, hogy CovBoy-t kérjük fel a probléma boncolgatására, de ő az Ornella Muti Baráti Kör működésével járó rengeteg teendőjére hivatkozva, egy későbbi időpontot javasolt. Végül is rám esett a választás, hogy kiképezzelek benneteket szakavatott genetikussá, biológussá és evolúció szakértővé. Hozzá kell tennem, annak idején amikor az egyetemen ezt gyömöszölték belém, nem nagyon sejtettem, hogy bármikor is hasznát vehetem. Éppen nekikezdtém a leírás elkészítésének, amikor kezembe jutott nagybecsű, de név nélküli publikáló 576-os kollegám cikke. "Nekem tetszik" - mondhatnám, tehát most azon dolgokat ismertetem, amelyek ott nem szerepelnek. Ha hiányosnak érzed a leírásomat, várhatod a következő számot, amelyben, ha igény mutatkozik a folytatásra, akkor szívesen kiegészítem.

Vágjunk egyből az alapfogalmak tisztázásába.

Mi is az evolúció? Egy egyszerű számháború, ahol minden faj és egyed azonos esélyekkel indul, de a célba csak azok érkeznek meg, akik valamilyen tulajdonságuk miatt jobban tudnak alkalmazkodni a környezetükhöz. A nagy formáló,

most a ragadozók is bonyolítják életünket.

6. Terrible Lizards - Szörnyű gyíkok?

Mi is történt a dinoszauruszokkal? Ehen haltak, vagy egy üstökös változtatta meg a klímát számukra károsan? Nem tudhatjuk, de bőven van időnk kísérletezni.

7. Marcs of the Mutant - A mutánsok menetelése

Mi lesz akkor, ha a mutánsok szaporodnak el a földön? Jó nekünk ez, vagy az ökoszisztéma teljes összeomlását okozza?

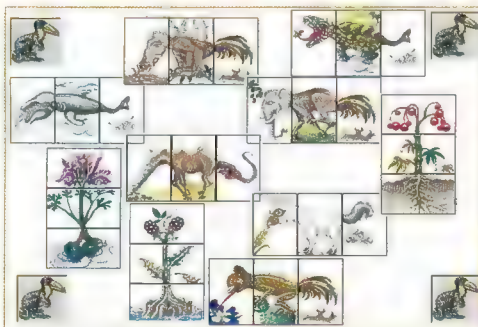
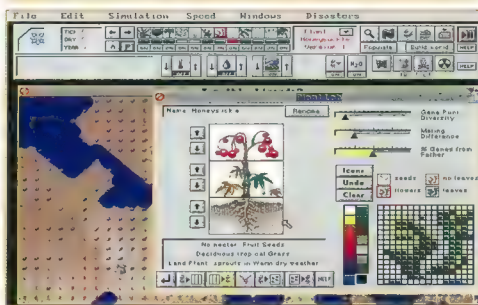
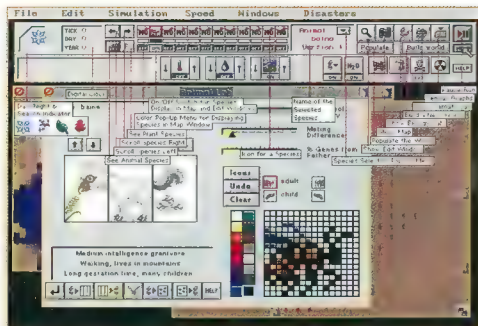
8. Experimental mode - Kísérleti mód

Avagy amit akartok! Bármít megtehetsz saját világod érdekében, esetleg ellene. Isteni ilyen kötetlenül játszani. Sose feledd azonban, hogy a világot igen szoros törvények uralják. Ezeket figyelmen kívül hagyni, öngyilkosság számba megy.

Egyébként a képernyő ikonjaihoz - értsd összes funkcióhoz - legalább egysoros, de legtöbbször kimerítő mennyiségű help tartozik. A "játék"-ban bármilyen állat vagy növény előállítható, rendkívüli variáció adódik, így lehetőségeink korlátlanok.

Alapállapotban igen fontos, hogy milyen növényt, vagy állatot alkotunk. Az állatok természetesen éldegelhetnek vízben, szárazföldön, levegőben. Ez egyáltalán nem meglepő dolog. Viszont az már igen, hogy szaporíthatunk olyan élőlényeket is, amelyek egyáltalán nem léteznek, sőt létezésük elvi valószínűsége szinte nullával egyenlő. (Pl. egy vízi állat, ami nektárt fogyaszt és reprodukálni meg fára mászni is képes.) Az alaptípusok megtalálhatók, úgy mint:

Carnivore - húsevő
Frugivore - gyümölcsesvő
Filter-feeder - moszat-, algaevő

Granivore - mágavő
Nectarvore - nektárfogyasztó
Herbivore - növényevő

Intelligencia szerint :
magas, közepes, alacsony

Élőhely szerint:
hegyvidéki, sivatagi, óceáni,
dzsungellakó, síkságon élő

Beállítható még a szaporodás típusa és a gyakorisága is.

A növényekkel ugyanez a helyzet, meghatározhatjuk az életterületet, habitusukat és leendő szaporodásmódjukat.

A lebegő vízinövényektől kezdve, alkothatunk akár örökzöld nektártermelő sivatagi gyomot

is. Micsurin sírma örömeiben, ha ez a program a kezébe akadhatna. Sajnos Ő annak idején komolyan gondolta, amit mi most játszogatunk.

Ha már megalkottuk floránkat és faunánkat, nincs más dolgunk, mint életben tartani őket. Ennek érdekében szabályok közé szoríthatjuk a fizika és a meteorológia törvényszerűségeit. Istenesen megdolgoztam a program szellemileg mindenkit ahhoz, hogy értékelésünk ne turista legyen. Vitakoznék már említett kollégám véleményével az értékeléssel kapcsolatban, ugyanis nem mindegy mennyi pontot szerzünk, és milyen értékelést ad munkánkról a program. 21 fokozatot érhetünk el. A kertészről kezdve a sasszemig bármely őrlésig kapható értékelés gyaránt.

A SimLife egyszerűen lenyűgöző, de nem gyerekjáték életképes bolygót alkotni. Nem hiába, annak idején is legalább hét napig tartott.

Shy

"Myra a legenda lesz a legelső olyan PC-s játék, amelynek ronda a grafikája, de a legélvezetesebb akció/logikai játék, amit idáig a PC-n láttam. A játéknak én inkább a Boulder Dash Extra Super ++ címet adtam volna, de akkor mindenki a kis úrlényt hiányolná a játékból, amit a Boulder Dash-okból már megszokhattunk. Itt a nyulak nemzetét kell megmentenünk a hősök hős nyulával, Myrával. A gonosz emberi képződmények az összes káposztát maguk akarják megenni és így felhalmazták a föld összes termését egy barlangrendszerben. Ide öröket állítottak, és gonosz nyulgyilkoló gépezeteket is üzembe helyeztek. De ez nem rettentheti vissza a korántsem nyúl-szívú Myra-t."

Ez a rövid idézet a 92/4-es Guru hasábjain jelent meg ami egy előzetes alapján készült, elkövetője egy bizonyos Masell nevű körözött egyén. A játékról írt lelken-dező beszámolója nem talált hívekre a GURU szerkesztőségén belül, sőt mi több, a többiek rosszul lettek a játék látványától. Vizsgáljuk meg közelebbről, mi okozhatta ezt a szellemi elferdülést, ezt a negatív én-projekció állandósult kisugárzását azokon, akik kapcsolatba kerültek a Myra the Legend c. játékkal.

Myra feladata a káposzták betermelése, adott idő alatt. A megzabálendő káposzták mennyiségét egy kék csík jelzi, alatta a piros a maradék időt mutatja. A megfelelő mennyiségű káposzták begyűjtése után a kijárathoz kell eljutnunk. Ebben egy iránytű segít, ami csak ebben az esetben látható. Myra, ha csapdába esett, az ESC. gombbal öngyilkosságot követhet el, nehogy a gonosz emberek fogságába essen. A labirintusok földdel vanags tele, amit csak Myra tud átásni. A kövek (mint minden normális Boulder Dash játékban) tolhatók, ellenfelekre ejtethetők, sőt ajánlatos az ellenfeleinket 2D-sre deformálni, így lábtörőnek is kiválóan használhatók. Vigyázzunk, ezt ellenfeleink nem nézik jó szemmel. A leeső óriás-káposzták is halálosak, ezek könnyen betörhetik a fejünket. Leeső aknába viszont előzékenyri fejelünk bele! Bizo-

nyos falak szétrobbantathatók, de vannak vas-falak is. A mágikus falak kövekből káposztát (és fordítva) gyártanak. A turha (slime) szaporodik, gyorsan nő, majd ha nincs helye tovább terjeszkedni, felrobban és káposztává válik. A lényeknek, ha hozzáérnek, azonnal halál lesz a jutalmuk. Öt színű ajtó és kulcs van, a robbanások nem tesznek kárt ajtóban, de a kulcsokban igen. Trollok unintelligens lények, haláluk után kövekké válnak. A tűzbogarak hatalmasat robbannak, míg a denevérek káposztálnak a haláluk pillanatában. A kigyók a legnyúl-szomjasabb állatfajták, ha megérik egy nyúl közelségét, lecsapnak rá. Szerencsénkre a kigyó nem túl gyors, viszont a teleportereken keresztül is követhet. A koponyákat csak golyóval tudjuk megölni. A generátorok házíko alakú lényeket generálnak. Ami két örvénynek látszik, az valójában teleport. A plafonról csapogó vízcseppekben nagyon sok a vastartalom, de annyira, hogy bárkit agyoncsapnak aki alájuk áll. A cseppek és forrásaitak lángszóróval semmisíthetjük meg. A ballonok tárgyakat szállítanak felfelé, de Myrát nem bírják felmenni. A túvel tudjuk kidur-rantani a lufikat.

A rugók két irányban terjeszkednek, ha van helyük - jobbra és balra zárják el a visszatunkat. A tojások olyanok mint a kövek, de feltörve meglepetést tartogatnak számunkra. Egy speciális teleporter tárgyakat tud teleportálni. A mozgó falak tárgyakat tolnak el, de Myrára halálosak. A kapcsolók működtetése mindig valami pozitív eredményhez vezet. A sárgarépára ráharapva Myra egy na-

gyon erős és nagyon zöld nyúllá változik. Így köveket, aknákat fõhet, szõrnyeket õlhet. Találhatók még: labdák, vasrudak, térképek, nyúlfejek, órák stb.

Fegyverek. Egy rámbõnyûlnak minden-képp fel kell fegyverkeznie, ha ilyen káposzta-szabadító akciõba indul. Lássuk hát az arzenált: **Kés** - space megnyomá-sával dobható. **Lassú golyó** - alt billen-tûre lövi ki Myra, ha van pisztolya. Egye-nesen repül, de kontaktuskor robban. **Gyors golyó** - alt-alt altathatjuk el örökre az ellenségeinket. Falakon is áthatol. **Lángszóró** - tabbal aktivizálhatjuk. **Bom-ba** - returrnell lehetjük le, rövid idõ múlva robban. **Rakéta** - nyomjuk meg az end-et hogy a célkeresztbe befoghassuk áldozatunkat. Menjünk az indítógombhoz, és nyomjuk meg a home billentyû-t. Ha nem lett cél beállítva, Myra lesz a célpont.

Egy legális csellel megkönnyíthetjük az életeinket (3 van). Lehetõség van tárgyat felvenni, földet elmozdítani vagy földön átlõni, ha mellette állunk - SHIFT + irány-billentyû (+ lövés-gomb, ha szükséges).

A játék szintjeit nem kötelezõ sorban válto-gíjástszani, a kurzor nyílakkal válto-gathatjuk a szinteket. Gyõ-zelmünk esetén a szint száma mellett egy pipa lesz látható. D gomb megnyo-mására demõ-zni kezd a játék az adott szint-en. A se-bességet F1- F10-ig állíthatjuk, F11 a leggyor-sabb. A játé-kot konzol-ti-pusú irányító-val is játszhat-juk. A játék egy hátránya, hogy a fegyverek gombjait meg kell jegyeznünk (de át is definiálhatjuk azokat), és nem tudjuk a képernyõn ikonos kijelzõn kiválasztani a fegyver típusát.

U.i.: Masell elköltözött. Káposztásmegye-ren látták utoljára. Aki valami tud a játé-ról, kérjük értesítse a szerkesztõsége-t.

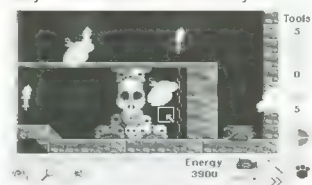
Creepers egy egyszerű logikai játék - újra a Psignosystól, amely nagyon hasonlít a nemrégien kiadott elődjéhez (Bill's Tomato Game). A játékban olyan kukacokkal kell operálnunk, amelyek előbb vagy utóbb pillangós lesznek. A dolog a szokványos módon indul, a menüképernyő segítségével mindent elérhetünk; *select level*: választhatunk pályaszintet kódok segítségével; *restore game*: visszatölthe-

milyen jó tanáccsal, egy űst, melyben a kukacok átváltoznak lepkévé és mindenféle egyéb tárgy, amely akadályozza, hogy eljuttassuk a kilövés helyétől az űstig az összegömbölyödött (össze-vissza pattogó), vagy lassan kúszó kukacunkat. Alul az ikonoknál találhatunk segédesszököket: vízszintes pillért (helykitöltésre), ferde pillért (magasság áthidalására), fűg-

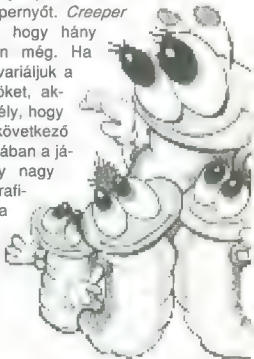
góleges pillért (lezárásra), ventilátort (helyváltóztatásra, ennek meg van a víz alatti változata is), egy mágneset (vonzásra), bombát (a felesleges dolgok eltüntetésére), trambulint (pattogásra), és egy teniszütőt amivel segíthetjük a kukacunk mozgását. A pontszámunk Energy 5000, ha a segédesszökökből használunk, levon ebből a pontszámból. Lehetőség mindig teljesítjük a pályát, amíg ez el nem fogy. *Creepers peeper*: egy segédképernyő jelenik meg ha rákattintunk, amely nyomköveti az aktuális kukacot. A *Creepers timer* kiírja a kilövésig rendelkezésre álló időt. *Static Creepers peeper*-rel tudjuk

a segédképernyőt bezopozicionálni. *Surrender* a játék feladását jelenti. *Pause* a játék leblokkolása. A *tools* azt jelenti, hogy a rendelkezésre álló segédesszökök közül hányat használhatasz fel. *Butterfly counter*

jelzi, hogy hány lepkének kell elhagynia a képernyőt. *Creepers counter* jelzi, hogy hány kukacunk van még. Ha megfelelően variáljuk a segédesszököket, akkor van rá esély, hogy átjutunk a következő pályára. Valójában a játék nem egy nagy durranás, a grafika gyenge, a logikai feladatok lélek-tenelnek: összegezve nem túl jó.

Edison

CompArt KFT

Üzlet: Budapest, Újpesti Centrum Áruház,
(A kék metró újpesti végállomásánál) II. em.

C64	9.990,-
Datsette	2.089,-
1541-II FDD	12.900,-
Amiga modulátor	2.611,-
Amiga 500 bővítés 1M-ra	3.000,-
Amiga 600	36.990,-
Amiga 600 HD 40MB	61.300,-
Amiga 1200	62.000,-
Amiga 3000 50MB HDD 25 MHz 2M RAM	209.990,-
Amiga 3000 100MB HDD 25 MHz 2M RAM	229.990,-
Amiga 4000 120MB HDD 6M RAM	319.990,-
Amiga 4000 200MB HDD 6M RAM	339.990,-
1084S Monitor	29.990,-
1085S Monitor	29.990,-
1960 Multiscan monitor	59.990,-
Monitorszűrő	750,-
100 db-os lemeztartó doboz (5.25")	550,-
10 db 3.5-ös DD-S lemez	522,-
Joystick	
Quickshot I lemezugrós	420,-

Budapest, Árpád út 165.

Tel.: 160-4449 (este)
169-5155/35
Fax: 189-3707
160-4449

Quick Gun TM 6 (mikrokapcsolós)	750,-
Python I (gumiérintkezős v. mikró)	940,-
PC számítógépek	
AT286 20 MHz	60.314,-
AT 386sx 33 MHz.	66.828,-
AT 386 25 MHz	69.665,-
AT 386 40 MHz 64 kB Cache	73.422,-
AT 486 33 MHz 256 kB Cache	112.828,-
Minden PC tartalmaz: 1M RAM, 40 M HDD, Mono 14" monitor, 1.2 MB FDD, 101 Keyboard, 1s/1p/1p port, Hercules kártya, IDE controller, Baby ház + táp.	
PC felárak:	
SVGA (1024*768) monitor + kártya (512K)	24.761,-
Mono VGA monitor + kártya	4.226,-
80 MB Hard Disk 19 ms	4.819,-
120 MB Hard Disk 16 ms	9.670,-
240 MB Hard Disk 15 ms	28.402,-
1.44 MB floppy drive	5.500,-

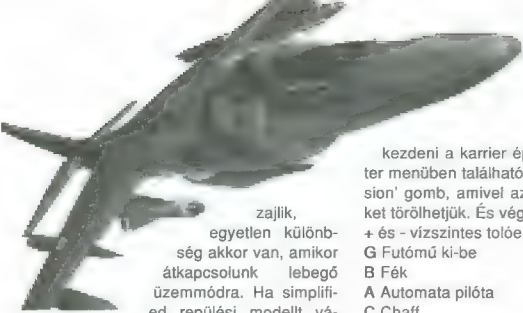
Áraink az ÁFÁ-t tartalmazzák! Vásárlás előtt kérjük, telefonon egyeztetesen velünk!
Üzletünkben számítógép és videoszervíz is működik, elromlott gépét garanciával megjavítjuk.
Figyelem! A nálunk vásárolt Amiga számítógépek ára tartalmazza az AmigaNET klub 3 havi tagsági díját!

hogy **JUMP JET** az

talál. Ezután menjünk vissza a főmenübe, ahol válaszunk ki, hogy melyik hadszínteret kívánunk tevékenykedni. A játékban eredetileg 3 színtér van, de biztos meg jelenik hozzá néhány scenario disk is. Az első szintér a Falkland szigetek, ahol vissza kell hódítani a britek fészféleleteit. A hong kong-i szintér 1996-ban játszódik, miután nem sikerült megegyezni Hong Kong békés átadásáról. A harmadik helyszín az északi sarkkör vidéke, ahol az orosz betolakodókat kell visszavernünk. Ha mindent beállítottunk már nincs más hátra, beszíjazzni magunkat az ülésbe és start. Kétfajta repülés között választhatunk. Ha a dogfight-ot választjuk, akkor egy shoot'em up játékban találjuk magunkat, ahol a cél, minél több ellenséges repülő megsemmisítése. Az eredménytáblát a főmenü ACES menüpontjában nézhetjük meg. Ha training missziót választottunk, akkor rögtön felcsúszhatunk a FLY ocócióban, ha nem, akkor

28

zajlik,
egyetlen külön-
ség akkor van, amikor
átkapcsolunk lebegő
üzem módra. Ha simplifi-
ed repülési modellét vá-
lasztottunk, akkor elég ha

lenyomjuk a '0' billentyűt, és máris lebe-
günk. A gép elég jól konstruált ahhoz,
hogy akár orral a föld felé több percen át
lebegjünk. A lebegő mód kikapcsolása a
következő módon történik. Nyomjuk meg
a '0'-át, majd húzzuk be a futóművet, kap-
csoljuk ki a féket, a fékszárnyakat 5-ös
pozícióba és a tolóerőt 100%-ra. Ha nem
simplified modellt választottunk, akkor
mindezt manuálisan kell bekapcsolnunk.
Először a tolóerőt 58%-ra, a féket be, fu-
tóművet ki, fékszárnyakat 60-ra. Ezután
bármit csinálhatunk a géppel, az egyhely-
ben fog lebegni, amíg ki nem kapcsoljuk.
A leszálláskor is ez az eljárás. A küldeté-
sek teljesítése gyakorlott szimulátor veze-
tőknek nem okozhat gondot, a kezdők
először a training módot próbálják ki. Ha
sikerült végigcsinálnunk egy missziót,
visszanézhetjük a fontosabb jelenteket
egy szép animáció közben, és a pontszá-
mot is kielemezhetjük. Ha véletlenül nem
sikerült volna a parancs végrehajtása,
vagy esetleg lefőttek volna, nem kell újra

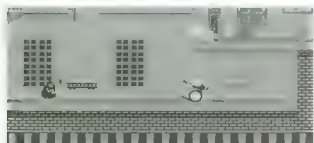
- kezdeni a karrier építését, mivel a res-
ter menüben található egy 'Undo last mis-
sion' gomb, amivel az utolsó küldetésün-
ket törölhetjük. És végül a kezelőszervek:
+ és - vízszintes tolóerő
G Futómű ki-be
B Fék
A Automata pilóta
C Chaff
F Flares
E Radarzavarás ki-be
D Automatikus rakéta-elhárítás
TAB célkereszt váltás (NAV/VSTOL/AIR-
GROUND)
Z-X Bal, illetve jobb monitor váltása. Álla-

- potok: radar, célpont, fegyverek, célpon-
tok, műhold
Szököz Tűz
Enter Fegyverváltás
[és] Fékszárny
< és > Vízszintes fordulás lebegő mód-
ban
H Célkereszt ki-be
Alt H Célkereszt színe
N Éjszakai műszer bekapcsolása
6 Radarhatósugar állítás
7 Az útvonal jelzése a műhold monitoron
8 Az útvonal jelzése a radaron
0 Lebegő üzemmód

Borsodi Zoltán

Az Idea programozócsoport munkái min-
dig is kimagasló színvonalat jelentettek
az Amigás játékok között. Nos, ismét si-
került valami hatalmasat alkotniuk. A Cat-
tivikban egy aranyos, eseten szellemmel
kell bolyonganunk várkastélyokban és
egyéb gonosz helyeken. Szellemünk

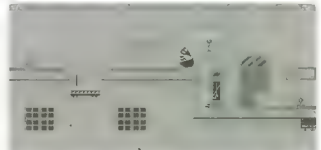
mindenféle ártó dologok (harapós kutyák,
öreg tolokocsis bácsikák) próbálják meg
eltéríteni feladatától. Célunk a pályákon
található "zavart" dolgokat elpusztítása kü-
lönféle csalafinta módszerekkel. 8 féle
dolog áll a rendelkezésünkre, melyeket
az alsó ikonsorban láthatunk:
Egér - elengedve megbénítja az ellenfelet
Dobbantó - feldobja és megbénítja az el-
lenfelet

CATTIVIK

- Bomba - felrobbantja a közelében tartó-
zkodókat
- Olajoshordó - egy kis csúszós felületet
teremt
- Ragasztó - egy időre megállítja a felénk
haladókat
- Eltűntető - egy lyukat generál a padlóra,
mely végzetes hatással van mindenkire
- Ijesztető - egy kis ördög ugrik ki a do-
bozból, mely megijeszti az arra járókat
- Banánhéj - elcsúszik rajta mindenki
- A dolgok között a Spece billentyűvel lehet
váltani és értelemszerűen a tűzgombbal
lehet használni őket. Különböző extra tár-
gyakat lehet találni a pályákon, me-
lyek segítenek minket. Ilyen
lehet az ejtőernyő, mely segíti
a közlekedésünket, a gör-
korsolya, mely gyorsít
minket, vagy például a

rugó láb, mellyel dobbantani
tudunk. A pályákon előfor-
duinak érdekes dolgok is.
A falakon lévő kapcsolók-
kal lángözönt zúdítha-
tunk ellenségeinkre.
A bútorokkal (melye-
ket tologathatunk ide-oda)
pedig beszoríthatjuk őket
a sarokba. Nagyon poé-
nos dolgokat láthatunk és tapasztalha-
tunk járkálásunk közben. A játék grafikája

nagyon szép, rendkívül jól igazodik a já-
ték hangulatához. Mindenkinek ajánlom
ezt a nagyszerű játékot, mely nagyszerű
időtöltést ígér.

Bear™

Név: Nick Faldo

Születési hely: Nagy-Britannia

Született: 1957. július 18.

Hobbi: motorsportok és Snooker

1976-tól, 19 évesen már profi játékos, majd 1977-ben, a verseny történetének legfiatalabb játékosaként indul a Ryder kupáért.

1983: Paco Rabanne French Open, Martini International, Car Care Plan International. 1958 óta ő az első játékos, aki mindhárom versenyen győzelmet arat. A szezon az európai ranglista első helyén végzi, és ő az első brit játékos, aki egy szezon alatt több mint 100.000 fontot keres.

1985 januárjában, a Ryder csapat tagjaként visszatér Amerikába, ahol 1958 óta először nyer európai csapat.

1987: Nick remek formában játszik, megnyeri a spanyol nyílt bajnokságot, két ponttal előzve meg Severiano Ballesterost, a Sony lista első helyezettjét. Júliusban Muirfildben eléri minden golflátékos álmát, megnyeri a nyílt bajnokságot. A verseny egy héten át, rossz időjárási körülmények között zajlik. Az utolsó napon Nick egy ponttal elmarad ugyan amerikai ellenfele, Paul Azinger mögött, de az utolsó forduló hiba nélkül teljesíti, így ha kis előnnyel is (1 pont), de ő a győztes. Még ugyanebben az évben ismét tagja annak a Ryder csapatnak, mely győzni képes Amerikában. 1987-ben a brit újságírók szavazatai alapján elnyeri az év sportolója címet.

1988: megerősödött önbizalommal indul a francia nyílt bajnokságon, megnyeri, és ezzel újból az európai lista élére kerül.

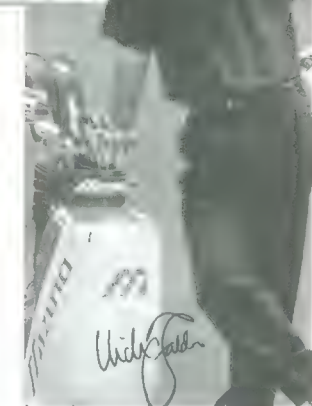
1989: áprilisban eléri a második nagy álmot, Augustában az első angolként meg-

kapja a kitüntető US Master címet. Az utolsó napot egy rendkívül jó, 65 pontos menettel fejezi be, ám még mindig fej fej mellett halad az amerikai Scott Hoch-hal. A rájátszás tizedik körében Hoch elhibáz egy gurlást, és Nick a 11. körben ütött 'birdie'-je elég ahhoz, hogy a Masters cím ismét, immáron a második éve Európába kerüljön. Nick következő, Dunhill-ben szerzett Masters címe, a világranglista második helyét jelenti számára.

1990: Augustában megvédi US Master címet. Az utolsó menetet 69 ponttal zárva várja ellenfele, Ray Floyd eredményét. A tavalyi évhez hasonlóan ismét rájátszásra kerül a sor, ám a tizedik forduló második ütését elrontja, és a labda 'bunkerbe' kerül. Nick nem adja fel, és a labdát briliáns módon kiszabadítva megnyeri a rájátszást. Az 1990-es év Nick számára még sok díjat hoz: US PGA Player of the Year (ő az első nem amerikai akinek a díjat odaítélik), Ritz Club Golfer of the Year, British Golfing Press Player of the Year...

1992: A Pebble Beach-i nyílt bajnokságon csak a negyedik helyet képes megszerezni Tom Kite mögött. Az ezt követő skót nyílt bajnokságon is 'csak' a harmadik helyen végez, ám nagy reményekkel készül Muirfildbe, első nagy győzelmeinek színhelyére. Az első két menetet, pályarekord döntve, 130 pontra teljesíti, így rögtön az első helyre ugrik. Már-már mindenki

lefutott meccsre gondol, ám az utolsó napon, két rontás után, Nick visszacsúszik John Cook mögé, a második helyre. Ezt látva beleerősít, az utolsó három ütése kitűnően sikerül, immáron harmadik alkalommal ő Muirfild bajnokja.

Az 1992-es év meghozza a rég várt győzelmet az európai bajnokságon is, 3 ponttal Robert Karlsson előtt végezve övé a győzelem. Nick továbbra is csúcsmódban játszik, 1992 októberében megnyeri a Toyota világbajnokságot Wentworth-ben.

A világelső a végső jutalmat talán épp Jack Nicklaustól, a múltán világhírű golflátékosától kapta, kinek szavai szerint: 'jelenleg ő a világ legjobbjá'.

S mint ilyen, őt is elérte végzete: 'megjátékosították'. S láss csodát, ez alkalommal nem az Ocean volt a tettes, a játék mind 16, mind 8 biten a Grandslam gondozásában jelent meg. A két verzió kezelésében és tudásában jelentős különbségek vannak, ezeket a leírás során végig ismertetni fogom, ill. a leírás végén lesz egy külön 64-es szekció. Nem, ígérem nem fogjuk ezt a pár oldalt átengedni az Amigásoknak, de a 16 bites változat is-

meretése nélkül a leírás nem lenne teljes.

Kezdünk talán mindjárt egy eltéréssel: már a két változat bejelentkezése sem azonos, a következő pár bekezdés így az Amiga (ill. PC) tulajdonosoknak fog szólni.

A bejelentkezés után a játék az alábbi opciókat kínálja fel:

Coaching: a játék közben fellelhető szituációkat gyakorolhatjuk egy tapasztalt mester (Nick Faldo) segítségével. A kívánt körülmények kiválasztása után Nick mester rögtön hasznos tanácsokkal áraszt el bennünket. A választható körülmények a következők:

Bunker Play: a labda ún. bunkerbe, homokcsapdába esett. Rendkívül kényes állapot, mert csak a Sand Wedge elnevezésű ütő segíthet rajtuk, ám kezdő játékosok még evel se lesznek képesek kiszabadítani a labdát. Erről bővebben fogunk még beszélni, egyelőre hagyjuk a témát.

Water Hazards: a helyes erő, ill. ütő kiválasztását gyakorolhatjuk, fűrdőnadrág, úszógumi viselése kötelező.

Putting: ha a labda már az ún. green-en található, gúrtással ajánlott a lyukba továbbítani. Különböző lejátszás, ill. emelkedés talajon lehet próbálkozni.

Fade - Draw: ezekről később részletesen fogunk szólni.

Windy Conditions: az enyhe tavaszi szelel meglepő változásokat okozhat labdánk tervezett röppályájában, kis túlzással a szélszélentől a hurrikánig minden előfordulhat, és minden elő is fog fordulni.

Load Game: egy előzőleg lementett játék folytatását lehet kérni. A megjelenő menüben kattintsunk rá a kívánt állásra.

A round of golf: magát a játékot lehet elkezdeni vele. Kiválasztásakor a gép az alábbi beállításokat kínálja fel (megjegyzendő, hogy a lehetséges üzemmódok 8 biten is ugyanezek, csak más módszerrel, nem kattintással lehet kiválasztani őket, tehát innenről a 64 tulajdonosok is bekapcsolódhatnak. Háromszor hurrá minden kedves újonnan érkezettnek!)

Stroke Play: célja az egész pálya (18 lyuk) végigjátszása a lehető legkevesebb ütéssel. 1-4 játékos játszhatja. A játékosok sorrendjét az első körben a listából való kiválasztásuk sorrendje határozza meg. A későbbiekben ez módosul, az a játékos üthet először, amelyik a legtávolabb van a lyuktól.

Match play: match play üzemmódban a lyukat az a csapat (személy) 'nyeri' meg, amelyik (aki) a lehető legkevesebb ütéssel képes a labdát a célba juttatni. A meccset az nyeri, aki akkora különbséggel vezet, mint a hátralevő megjátszandó lyukak száma. Ha a 18. lyuk is megjátszásra kerül, és az ellenfelek pontszáma egyenlő, az a csapat nyer, amelyik az is-

ütők száma legfeljebb 14 lehet, ezek között mindenképpen helyet foglal az ún. putter, a gurító ütő. Ha a labda már a lyukat körülvevő green-en, a pázsiton tartózkodik, a putter-rel lehet elegendően a lyukba továbbítani (ill. mellé, embere válogatja). Alapvetően kétféle ütő létezik, fémből ill. fából készült. A fémütők számozása tart 11-től 19-ig, a fából készülté pedig

mét megjátszásra kerülő első lyukat megnyeri. A játékosok sorrendje megegyezik a fent tárgyaltakkal, kivéve hogy a csapattagok egymás közt cserélhetik a sorrendet.

Course: A pálya kiválasztására szolgál. 64-en különválasztották a két pályát, ott a kiválasztás már a töltés elején megtörténik.

Season: Az évszak kiválasztására ad lehetőséget. Gyakorlatilag a szél erősségét és a talaj milyenségét határozza meg.

Spring (tavasz): gyenge szél, nedves talaj (a labda kevesebbet pattog) **Summer (nyár):** közepes szél, változó talaj **Winter (tél):** erős szél, kemény, fagyott talaj

Player Selection: a játékosok kiválasztására szolgál. Nyolc játékos irányította, ill. nyolc számítógép vezérelte játékos közül lehet választani. A tábla tetején található ellenfelek a legjobbak, élükön Nick Faldoval. Ha meg akarjuk változtatni a játékos nevét, kattintsunk a Del ikonra, majd a névre. Ezen a képernyőn lehet az előzőleg lementett játékosok adatait betölteni.

Mielőtt rátérnénk az ütő kiválasztására, szóljunk néhány szót az ütők köréről, ingáról, mint oldáláról illetve a pályára cipelhető

W1-től W5-ig. Az ütő fejének dőlésszöge a számozással arányosan nő. Minél nagyobb egy ütő száma, a labda röppályája annál nagyobb ívű lesz, s természetesen rögzül annál kisebb távolságot fog megtenni. Két további ütőről nem beszéltünk még, ezek egyike az ún. pitching wedge, a közelítő ütő. Az igazí profik ezt használják arra, hogy a labdát a lehető legpontosabban a green-re továbbítsák. A másik ütő, melyet szintén melegen ajánlott magunkkal vinni, a sand wedge névre hallgat (szép magyar neve is van ám: homokcsapdaütő), és mint a neve is mutatja, a labda homokból történő kiszabadítására szolgál. A labda tee-ről történő elindítására szolgál az 1-es jelű faütő, ennek a legkisebb a dőlésszöge, így megy a labda a lehető legmesszebbre. Ezután a kis ismertető után mindenkinek a legteljesebb magánügye, hogy mit visz magával a pályára. A három ajánlott ütőfajtától eltekintve, kb. öt másikkal már minden helyzetben úrrá tudunk lenni. Bár cipelni nem nekünk kell, pénzbe se kerül, válogassunk hát bátran...

Visszatérve a játékhoz: minden ütő mellett látható a hozzá tartozó ún. double click terület (lásd később). Egyelőre annyit, ez határozza meg, hogy mennyire nehéz az adott ütő használata. A gyári könyv szerint kezdők esetében a hosszabb területű, ezáltal könnyebben kezelhető fajtákat részesítsék előnyben.

Ezzel ellentétben a helyzet a következő: a játék nyilvántartja ütéseink számát az egyes ütőkre vonatkoztatva, és bizonyos szintek teljesítése után ez a double click terület nő. Ergo, ha nem használunk egy ütőt, a használata életünk végéig ugyanolyan nehéz marad.

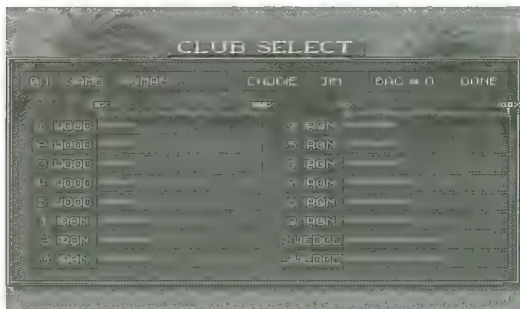
Ugyanezen a képernyőn található az AM ikon is, kattintással kiválasztva a játék Amatőr funkcióját kapcsolhatjuk be. Ez a következőképp működik: miután elütöttük a labdát, a játék megkérdezi, honnan óhajtjuk folytatni a játéket. Így lehetőség van a nagyon rosszul sikerült ütések semmissé tételére, ami látszólag hasznos, ám nem érdemes használni. Hosszú távon mindenki jobban jár, ha ezt a funkciót kikapcsolva hagyja, és inkább megtanulja a nehezebb ütéseket is.

Apropó, az itt található Caddy ikonra kattintva választhatjuk ki kísérőnket is. Végezetül itt egy lista az ütőkről, és hogy milyen messze képesek ütni a labdát (jól eltalálva a labdát, szél nélkül stb.)

1W - 275 yds	2W - 260 yds
3W - 250 yds	4W - 235 yds
5W - 215 yds	11 - 235 yds
2I - 220 yds	3I - 205 yds
4I - 195 yds	5I - 185 yds
6I - 172 yds	7I - 160 yds
8I - 148 yds	9I - 135 yds
PW - 120 yds	SW - 90 yds

Golfer Direction: a képernyő tetején található két ikon, mint azt az angol elnevezés is sugallja, magát a játékost tudjuk segítségükkel elforgatni. A két nyíl között láthatjuk a távolságot emberünk és a lyuk helyét jelző zászló között. Ettől jobbra helyezkedik el az a számláló, mely az eddig végrehajtott ütések számát mutatja.

Ha két játékos üzemmódban játszunk, megjelenik egy extra ikon is a képernyő jobb felső sarkában. Az ikon két forgó nyíl ábrázol, és a játékosokat cserélhetjük meg vele.

láb hátrább mozdul, 'nyílik' az állás. A jobboldali ikon a jobb lábat mozgatja hátrafele, ezáltal 'zárja' az állást. Nyitott állásból üve, a labda az indítás után jobbra kanyarodik, zárt állásból indítva pedig balra. A golf berkeiben az első ütést fajtát a 'draw', a másodikat a 'fade' szóval jelzik. Rendkívül hasznosak, hiszen segítségükkel abszolválhatjuk azokat a helyzeteket, mikor egy-egy óriási fa vagy más nem kevésbé szilárd halmazállapotú közeg állja el a labda útját. (Emlékezzünk csak, sokszor Mr. Faldo is csak egy ponttal tudott nyerni!)

A képernyő közepe táján láthatunk egy kis számkeresztet, ezt mozgatva tudjuk beállítani az ütés irányát.

A nyílalt balra mozgatva hívhatunk elő egy menüt, ahol a zsákunkban levő ütők közül választhatunk. Itt található még a Save ikon is, amely segítségével bármely pillanatban lementhető a játékállás. Ez 8 biten menti meg az adatokat, ott csak a játékos adatait menthetők le, de azok is csak a pályá befejezése után.

A képernyő jobb szélén találjuk a másik, az előzőhöz hasonlóan megjelenő ún. Information panelt. A panel tetején látható a labda stilizált helyzete, ami meg fogja határozni a használható ütő típusát. Ha a labda balszerencsés módon épp a 'méteres' fűben landolt, egy alacsony számú ütő fémütő segíthet csak a bajon. Apropó, a pályán végigvezet egy jól karbantartott, a térképben is jelzett ún. 'fairway', ahol a fűvet állandóan nyírják, így ott használható akár a legkisebb számú ütő is. Az eről való letérés nagyon sok bonyodalmat hoz magával (a labda esetleg fákkal szépen teleültetett területre esik, ahonnan borzalmasan nehéz kihalászni), mindenkinek melegen javaslom, hogy ne tegyen felfedező körutat. Annál is inkább, mert ebben a játékban, néhány tár-

A stance (állás) felirat felett láthatjuk a báb-emberünk lábak elhelyezkedését. A baloldali ikonra kattintva a bal

sával ellentétben, a fa tényleg fa, így a labda se fog keresztülzárgudani rajta.

A labda pozíciója alatt látható a 'szél-zsák'. Ez valójában egy nyíl, mely a szél átlagos irányát és erejét mutatja. Ha a pálya egyes területein uralkodó viszonyokra is kíváncsiak vagyunk, kattintsunk rá az alant található térképre. Kellemetlen meglepetéseket lehet elkerülni használatával. Aprópó, a játékos az ütés után mindig a zászló felé néz, így a forgolódásra nem kell nagy gondot fordítani.

E rövid kis bevezető után talán el is lehetne már ütni azt az átkozott labdát, ugye mindenki egyetért velem?! Mozgassuk a labda környékére a nyilat, egészen addig, míg az egy kör alakú nyilat nem formáz. Ekkor kattintsunk egyet, majd koncentráljunk a képernyő bal oldalán megjelenő téglalapra. Ha minden igaz, ez a téglalap két helyen is meg van jelölve egy-egy viszonylag rövid fehér vonallal. Kis idő elteltével egy fehér csík fog elindulni. Ha ez a csík eléri az első jelölést, és mi pont ekkor tudunk kattintani egyet, 'wrist snap' hajtodik végre. Sikeres wrist snap 10%-ot ad hozzá az ütés erejéig, ám ha aktivizáltuk, vigyázzunk arra, hogy az ütést a továbbiak során már ne rontsuk el. Ha mégis rontunk, ezt a program a 'double click' terület csökkentésével bünteti. Hogy mi is az a double click terület? Függetlenül attól, hogy kattintottunk-e előzőleg vagy sem, a csík halad tovább, és rövidesen eléri a következő megjelölt területet, na ez az a bizonyos... Ezen a területen belül kattintsunk kettőt az egéren, majd nincs más dolgunk mint hátrádóve várni az eredményt. Ha az első kattintás még a terület előtt történt (HOOK), a labda balra, ill. ha a második a terület után (SLICE), jobbra fog sodródni. Ha mindkét kattintás területen kívül történt, a labda hatalmas ívben repül kb. fél vagy akár egy métert is, majd kezdhetjük újra az egészet.

Ha ilyen módon, és a lehető legkevesebb ütéssel haladunk a pályán, előbb vagy utóbb rákerül a labda a greenre. Itt a program automatikusan átvált a gurító ütőre, s nekünk már csak be kell valahogy szenvednünk (lehetőleg az ütővel) a

labdát a lyukba. Megjegyzendő, hogy a pázsít mellett tartózkodva is lehetőség van a putter használatára, és a labdát be is lehet ütni ily módon.

Ezen a ponton be is fejeznénk a leírás 16 bites részét, az Amigások abba is hagyhatják az olvasást, itt következnek a 64-es verzió sajátosságai.

A kezelés természetesen nagy vonalakban megegyezik a 16 bites verzióval, két jelentős különbséget szeretnénk csak kiemelni. Minden olyan beállítási lehetőséget, amely pull-out menükön vagy a képernyőn helyezkedett el, áthelyeztek egyetlen nagy, a joystick-kal kiválasztható menübe.

A nyilat vigyük a képernyő tetejére, ekkor a menü automatikusan megjelenik. A következő funkciók közül választhatunk:

View map: a pálya részletes térképe
Strength: az ütés erőssége

Az összes többi funkció megegyezik a 16 bites verzióval.

A második lényeges különbséget akkor vesszük észre, mikor a labda már sikeresen a greenre került. Míg az Amiga verzió a gurítás is az ütésekkel megegyező nézetből történik, a 64-es teljesítménye csak egy felülnézetre volt elegendő. Ha a green állapotáról több adatot is szeretnénk tudni, nemcsak azt, hogy létezik, mozgassuk a nyilat a képernyő felső részére. Az így megjeleníthető adatok a következők:

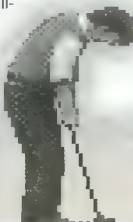
Speed: a labda sebessége a pázsiton

Overall direction: a labdát eltérítő hatások átlagos iránya

Gradient: a pázsít lejtését jelzi

Hát azt hiszem mára ennyit a golf világból... A játék 16 bites verziója gyönyörű, a 8 bites már kevésbé, de azt hiszem ez természetes. Persze lehet hogy a hiba ismét bennem van, ugyanis először az Amigás változattal játszottam. Na azért a 64-es változattal is nagyon kellemesen el lehet tölteni az időt.

Black úr, a varázsló

C-64 egyVele

A C-64-esek sanyarú sorsú táborát sajnos egyre kevésbé örvendeztették meg a kiadók igazán élvezetes és színvonalas programokkal (leszámlítva egyet-kettőt, amelyről úgys bővebb leírás olvasható), így aztán az újdonságokat bemutató rovatunkban a teljesség igénye nélkül találkozhatunk a stílusok között.

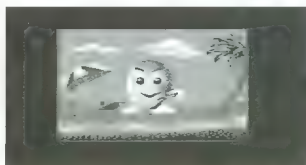

Kezdjük a sort mindjárt a legegyszerűbbel, az úgynevezett Shoot em Up (lőj le minden mozgó alakzatot) csoportba tartozó Space Knight-tal. Gondolom mindenki ismeri azt a fajta űrhajós lövöldözés típusát, amikor a felülről látható járművel épületek és a talajból kiemelkedő tereptárgyak közt lavírozva kell a szembejövő ellenséget megsemmisíteni. Nos, a Novotrade által forgalmazott anyag pontosan ezt nyújtja, sajnos egy fikarcnyival sem többet, mint a hasonló elődök. Ha esetleg valamelyikötök programozásra adja a fejét, lehetőleg ne ilyen játékot írjon, bár talán technikai újjgyakorlatnak ez is megfelel.

Ha csak egy kicsivel nehezebb feladatra vágyunk, akkor céljainknak tökéletesen megfelel a Twice Effect nevű csapat, Thunder Boy című munkája. A kissé Jumping Jack-esre sikeredett játékban úgy kell szintről szintre ugrálni minél több színes golyót összeszednünk, hogy lehetőleg elkerüljünk mindenféle összeütközést a rendre felbukkanó "lépegetőkkel", és a képernyőn néha keresztben átszárguldo

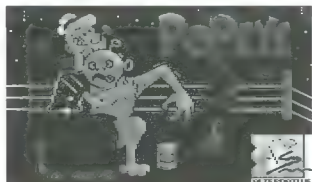
rakétákkal. Hogy hol van a címben szereplő "villám", azt nem tudom, lehet hogy arra utal, hogy két perc játék után egy villámgyors resettel csengetek a boynak, persze nem azért hogy hívjam.

Ugorjunk egy lépcsőfokot, és nézzünk szét a "máskálós-ügyességi" játékok között. Hogy némi magyar érdekelttsége is legyen a dolognak, válasszuk a Lucky Egg című anyagot. Első ránézésre elég Dizzy-s figurát sikerült kitalálniuk, második ránézésre viszont megállapíthatjuk, hogy tényleg elég Dizzy-s. Egy jópofa tojáshoz vezető utat kell képernyőről képernyőre haladva kikerülnünk az akadályokat, és összeszednünk azokat az általunk (és a programozók által) fontosnak ítélt tárgyakat, melyek segítségével végrehajthatjuk kitűzött célunkat. Hogy ez mi, az legyen egyelőre titok. (Előttm is az.)

"Popeye a tengerész, hajóját nem éri vész" - énekeltek a gyerekek mintegy 20 évvel ezelőtt, amikor a televízió jövőtől megismerkedhettek a harmincas évek egyik kedvelt amerikai rajzfilmfigurájával,

a spenótfaló Popeye-jel. Mára - ha a két második részt is számítjuk - már negyedik (bár számozás szerint csak harmadik) folytatásban ügyeskedhetünk a rettegét izomatizáló tengerésszel, természetesen továbbra is az Alternative Softwarew Limited jövőtől. Most az éppen roppant divatos pankrációs versenyre kísérhetjük őt el, hogy az Intergalaktikus Pankrátorok Bajnokságán lehetőleg minél laposabba verjük az ellenünk kiálló "Alieneket", "Thingeket", "Predatorokat" és egyéb értelmes százensz fiksón teremtményeket. A mostani gyerekeknek lehet hogy tetszene fog a játék, de én - mint a húsz évvel ezelőtti gyerekek általában - már inkább Long John Silver vidám hangulatú matrózdalet dudorászom: "Heten a halott ládáján, yo-ho-ho-hó, meg egy üveg RUM..." (vagy vodka).

Ha már ügyességünket (és türelmünket) megfelelően próbára tettük, próbáljuk meg használni a fejünket is. A PCSI három televíziós vetélkedő ötletéből kiindulva hozta létre a Lingo című programot, melynek elvett valószínűleg már nálunk is sokan ismerik, hálá Vitray Tamás esti "tóska"-inak. Akik mégsem tudnák miről van szó, azoknak nagy vonalakban álljon itt néhány magyarázó mondat. Van egy adott ötletű szó, amelyet nekünk kell megfejtenünk, méghozzá oly módon, hogy a gép megadja a kezdőbetűt, és néhány másodpercen belül kell mondanunk egy az adott betűvel kezdődő másik ötbe-

tűs szót. Ha sikerül olyat mondanunk, amelynek további betűi megegyező helyen állnak a kitalálandó szóéval, akkor azok kigyulladnak. Ha szerencsénk van, akkor öt kísérletből ki lehet találni. Mondok egy példát: a kitalálandó szó: izik. Első kísérletünk mondjuk : ikrek. A második "k" - mivel a helyén van, égve marad. Másodikra legyen "illik" Most már az világít, hogy i..ik, és innen már viszonylag könnyű harmadikra kitalálni a keresett

C-64 egyveleg

szót. A játékkal csak egy probléma van, de az elég súlyos. Ahelyett, hogy a világban mindenütt elfogadott magyar nyelvezet használná, sajnos csak a teljesen elavult oxfordi tájékoztatást érti meg.

Mivel ezekben a hetekben tetőzik a futballáz az országban - legalábbis úgy gondolom, hogy a magyar-görög meccs környékén jelenik meg ez az írás -, vesztegessünk néhány szót az Addictive Games által jegyzett focimenedzser programra. Az alkotókat cseppet sem befolyásolta, hogy Football Manager 3. címen már 1990-ben is megjelent egy munka, igaz, hogy míg az válogatott csapatokkal foglalkozott, ebben az újbán az Angol Szövetség négy osztályába avatkozhatunk bele. Mint általában a C-64-es menedzser-programoknál, itt is a csapnivaló grafika, és a változatos lehetőségek tár-

háza a jellemző. Hét fő opció többszáz variációs lehetőségével próbálhatjuk meg csapatunkat bajnoki címre trenírozni, már persze ha van türelmünk végigvárni a kishíján "real-time"-ban folyó mérkőzések lefolyását. Az igazság kedvéért azt azért meg kell jegyezni, hogy maga a menedzselés valóban szinte az összes teendőt felöleli.

Most egy kis szöveg, sajnos technikai okokból kép nélkül: Krisztus után az 1100. év december havának 14. éjjelén többen is látni vélték azt a sötét árnyat, amely a király hálótermének ablakán bemászva, az uralkodót egy késszúrással jobblétre szenderítette. Most rajtad a sor, hogy felvedd a harcot a sötétség gonosz erőivel szemben. Eddig tart a mese, mely szinte misztikus középkori hangulatot áraszt. Nos, a valóságban a German De-

signe Group által fejlesztett Inherits of the Throne című programban lényegesen kevesebb a misztikum, viszont egy igen jól kivitelezett stratégiai játékot ismerhetünk meg. Nem egészen North & South színvonalon, de azért megjárja. A C-64-hez képest szokatlanul sok választási lehetőséget beállítva szállhatunk szembe (akár többen is) a zsarnokkal. Azok a stratégiai-játék kedvelők, akik a North & South-on, vagy a Conquestadonon edződtek, nyugodtan gazdagíthatják programtárukat, ezzel a kifejezetten bonyolultnak mondható alkotással.

Elég bizarr ötlet, hogy ilyenkor télvíz idején, mikor az ember fe...izé...füle is befagy, azt gyakorolja, hogyan tudja nyári szabadságát a legeredményesebben eltölteni. De nincs mese, ezt kell tennünk, ha be akarunk szállni a Chris Cemper által kiesztelt Hollyday Games című sportjellegű versengésbe. Összesen hat sportágban küzdhetünk a dicsőséért. Az alkotó munkáját dicséri, hogy a grafikák tiszták és jól áttekinthetők, nyoma sincs a mostanában egyre terjedő elnagyolt maszatolásnak. A program külön előnyül szolgál az ötletesség, amellyel jól elkülönül a megszokott sportjellegű kreatúráktól. Mert bár megtalálható benne az úszás, a bűvarkodás, vagy a horgászat

is - bár ezek sem a megszokott módon -, azzal a versenyszámmal, hogy "hogyan pakoljuk meg nyaralás előtt a legrövidebb idő alatt a legfeleslegesebb holmikkal a kocsit" még sehol sem találkoztam. A kérdőjellel ellátott versenyág pedig egyenesen elgondolkodtató: vajon hogyan született a nyári távolbákapó verseny ötlete. Aztán megfejtettem a titkot: még tavaly nyáron, a csongrádi Tisza-part égető homokjában álltunk sorba folyékony kenyérrért, amikor az előttünk dülöngélő fickóhoz odaléptem a felesége, és megkérdezte:

- Nem lesz még elég, fiam? - utalt az előtte benyakalt tucattnyi jeges Holstenre.
- Ugyan anyukám, hiszen vattát köpök! - hangzott a válasz, majd a nyomaték kedvéért megmutatta...

Dzsambo Steven

Egy kis kedvcsinálóként, lássuk az 1992-es év legjobb programjait, a GURU MAGAZIN díjazásában:

Akció 1992.

1. Street Fighter II.	U.S. Gold
2. Project-X	Team 17
3. Laser Squad	Krisalis
4. Roger Rabbit	Infogrames
5. Fire and Ice	Renegade

Szimulátor 1992.

1. F-15 III.	Microprose
2. Falcon 3.0	Microprose
3. Formula One G.P.	Microprose
4. Comanche	Novalogic/U.S. Gold
5. No Second Prize	Thalion

Kalandjáték 1992.

1. Alone in the Dark	Infogrames
2. Indy 4.	Lucasarts/U.S. Gold
3. MonkeyIsland II.	Lucasarts/U.S. Gold
4. King's Quest 6.	Sierra
5. KGB	Virgin Games

Szerepjáték 1992.

1. Wizardry 7.	SirTech/U.S. Gold
2. Darklands	Microprose
3. Ultima Underworld	Origin/Mindscape
4. Ultima 7.	Origin/Mindscape
5. Black Crypt	Electronic Arts

Különdíj 1992.

1. Sim Life	Maxis/Ocean

MICRO PROSE™

szimulációs játékszoftverek

A vasútépítő
Railroad Tycoon
(4.950 Ft)

Civilizáció
Civilization
(5.450 Ft)

A felszabadító (5.950 Ft)
Flames of Freedom

F-19 lopakodó
Stealth Fighter
(5.950 Ft)

Helikopterszakasz
Gunship 2000 (5.450 Ft)

Titkos ügynök
Covert Action
(5.950 Ft)

Égi lovagok (5.950 Ft)
Knights of the Sky

A tengeralttjáró
Silent Service II.
(4.950 Ft)

Harcokiosztog (5.950 Ft)
M1 Tank Platoon

SAS F-15
Strike Eagle
(4.950 Ft)

A fenti árak az ÁFA-t is tartalmazzák !

**A MicroProse szimulációs játékszoftverek
kizárólagos magyarországi forgalmazója:**

Budapest XIII. Jászai M. tér 5.
Tel: 111-5468, 131-6536

Digitrade
KÉPVISELETI KÖR

ELENDER

ELENDER COMPUTER

1134 Budapest, Csángó u. 13. Tel./Fax.: 129-9080
4029 Debrecen, Csapó u. 100. Tel./Fax.: (52) 13-795
6725 Szeged, Katona J. u. 9. Tel./Fax.: (62) 310-269
Nyitva: hétfő-péntek, 9-17 óráig

AMIGÁSOK FIGYELEM!

2,5" AT BUS-os winchesterek

40 MB WINCHESTER	15.900.-
80 MB WINCHESTER	24.000.-
128 MB WINCHESTER	32.000.-

MÁRCIUSI AKCIÓ!

KEDVEZŐ LÍZING LEHETŐSÉGGEL IS!

386SX-33 MHz-es számítógép	55.900.-
<small>1 MB RAM, 1,2 MB floppy, 40 MB Win., 14" VGA mono mon., 256KB VGA vez.</small>	
386SX-40 MHz, 16KB Cache számítógép	66.900.-
<small>2 MB RAM, 1,2 MB floppy, 80 MB Win., 14" VGA mono mon., 256KB VGA vez.</small>	
386-40 MHz, 128KB Cache számítógép	99.900.-
<small>4 MB RAM, 1,2 MB floppy, 130 MB Win., 14" SVGA color mon., 512KB VGA vez.</small>	
Samsung 0912 nyomtató	15.900.-
<small>9 ill. 80 karakter, FX-850 kompatibilis, magyar karakter készlet</small>	
Samsung 2421 nyomtató	39.000.-
<small>24 ill. 132 karakter, IQ-1050 kompatibilis, magyar karakter készlet</small>	

JETBOOK 386SX Notebook **124.900.-**

386SX-20, 2 MB RAM, 120 MB Winchester, VGA LCD

JETBOOK 386DX Notebook **189.000.-**

386DX-33, 32 KB Cache, 4 MB RAM, 120 MB Winchester, VGA LCD

Az árak ÁFA nélkül értendők, kp. fizetés mellett, 1+2 év garanciával

**Naprakész információk a teletext
374. oldalán olvashatók**

Olcsóbb lett a GURU, de csak az előfizetőknek!

Ha előfizetsz, nem emelkedik az ár, tehát 1 évre marad 1800 Ft, félévre 900 Ft.
Március 20-ig teljes évre előfizető olvasóinknak könyvjavándékkal kedveskedünk!

Keszo KFT

A-Train	7.000.-
A-Train Construction Kit	3.600.-
ATAC	4.900.-
Civilization	5.800.-
Darklands	5.900.-
Falcon 3.0	7.000.-
Falcon Operating Fighting T.	3.600.-
Gunship 2000 VGA	5.800.-
Gunship 2000 Scenario	3.500.-

Castle of Dr. Brain	5.000.-
Island of Dr. Brain	5.000.-
King's Quest VI	7.800.-
Megafortress Mega Pak (+ Mission Editor)	5.800.-
Quest for Glory III	6.900.-
Rex Nebular	5.800.-
Ultima VII	7.500.-
Turbo Science	5.000.-

F15 Strike Eagle III	6.800.-
F15 Strike Eagle III Ace's Limited Edition	7.700.-
Floor 13	2.000.-
Sim Life	6.600.-
Strike Commander	7.200.-
Wing Commander	7.200.-

Ami ugyan nem játék, de tekintve az alsó sort a lehető legolcsóbb:

Stacker 3.0 (a lemezduplázólegújabb változata)	12.800 Ft
Turbo Pascal 7.0/Borland Pascal with Object 7.0	14.000 / 27.000 Ft
Turbo Pascal 7.0 Upgr./Borland Pascal Upgr	9.000 / 17.000 Ft
Hangkártyák:	
Sound Blaster	13.000 Ft
Sound Blaster Pro + MIDI Box	27.000 Ft
ATI Stereo FX (8 bites + 2 kis hangszóró)	16.000 Ft
Pro Audio Spectrum 16 (valódi 16 bites sztereó)	32.000 Ft
MS Sound System for Win. (16 bites + mikr. + fejh.)	32.000 Ft

Böngéssze legfrissebb, '93-as Demó- és ár- valamint Shareware katalógusunkat mágneslemezen (40 ill. 200 Ft). A fenti árak a 25%-os forgalmi adót nem tartalmazzák, aki azonban a GURU hirdetését magával hozza, annak kivétel.

***ELENDER LUK AZ ÁFÁT!**

Az 'A' és 'B' paraméterek (argumentumok) egy-egy címzést jelölnek. A címzések két részből állnak: címzési mód és maga a cím. A REDCODE négyféle címzési módot ismer:

1. (#) közvetlen számadat megadása. Ez a címzési mód csak a MOV, ADD, SUB, CMP utasítások 'A' argumentumában, illetve a DAT utasítás egyetlen 'B' argumentumában szerepelhet. Ennek oka, hogy az egész játék az ARÉNA-val és az utasításokkal együtt csak relatív címzéssel zajlik, vagyis a csataprogramok nem tudják, hogy az ARÉNA-ban pontosan hol helyezkednek el, csak a saját címükhöz képest relatívan számolhatnak.

2. (\$) közvetlen cím megadása. Ilyenkor a műveletet nem az argumentummal végezzük el, hanem annak az ARÉNA-beli memóriarekesznek a tartalmával, ahová az argumentum (relatíván) mutat.

3. (@) közvetett (indirekt) cím megadása. Ilyenkor a műveletet annak a memóriarekesznek a tartalmával végezzük, amelyikre az argumentum által (relatíván) mutatott memóriarekesz 'B' argumentum-mezője (relatíván) mutat.

4. (<) közvetett cím, és automatikus csökkentés. Ugyanaz, mint az előbb (@), csak mielőtt a címkiszámolást elvégezzük, a köztes memóriarekesz 'B' argumentumát eggyel csökkentjük.

Ha a címzési módot jelölő szimbólum elmarad, akkor a cím alapértelmezésként közvetlen (relatív) címként (\$) értékelődik.

A közvetlen adat megadása (#) nemcsak annyiban tér el a többi címzési módtól, hogy itt nincs mit relatívan értelmezni (míg a többit csak úgy szabad), hanem egy érdekességgel is bír. Ha a MOV vagy a CMP utasítás 'A' argumentuma közvetlen, akkor csak az az egy számadat mozog a 'B' által mutatott megfelelő memóriarekesz 'B' arg-mezőjébe (illetve a CMP-nél hasonlítódik vele), míg ha nem közvetlen, akkor az 'A' által mutatott memóriarekesz mind az öt mezejé mozog a 'B' által mutatott memóriarekesz öt mezejébe (ill. hasonlítódik). Így nyílik lehetőség nem csak egész utasításokat mozgítani, hanem egyes utasításoknak csak a 'B' mezejét megváltoztatni.

Sok szó esett már a titokzatos küzdőtér-ről, az ARÉNA-ról. Ez nem más, mint a memória egy körfolytonos része, amely a csataprogramok számára van fönntartva. Az ARÉNA 8000 memóriarekeszből áll, azaz 8000 utasítás helyezhető el benne. Az utasítások címzéstartománya is ehhez igazodik: a cím REDCODE-ban egy - 8000..8000 intervallumba eső egész.

A REDCODE egyik legérdekesebb utasítása az SPL A, amelyik megosztja a vezérlést az 'A' által mutatott, és az SPL utáni utasítás között. Ez teszi lehetővé a csataprogram szaporodását, s így egyszerre több ágon való futását. A MARS a csataprogram futó ágait nyilvántartja, és ezeket sorban végrehajtja (minden lépésben a következő ágat), így egy két ágból álló program kétszer lassabb egy egyetlen ágból állónál. Egy csataprogramnak egyszerre legfeljebb 64 ilyen párhuzamos ága lehet.

Nézzünk példát csataprogramokra. A leg-egyszerűbb az ördögfióknak nevezett program, amely csupán egyetlen utasításból áll:

MOV 0 1

Látható, hogy a program nem tesz egyebet, mint a 0. (relatív) memóriarekesz tartalmát, vagyis magát a MOV 0 1 utasítást az 1. (relatív), vagyis a következő memóriacímre másolja. Mivel ezután a vezérlés a következő címen folytatódik, ott addigra egy újabb MOV 0 1 utasítást talál, és az egész kezdődik előlről. Az ördögfiókja újra meg újra végigszárgul a memórián. Ho-

gyan lehet "kivégezni" az ördögfiókat? Például az ördögfiók-üzővel. Ez a program már két utasításból áll:

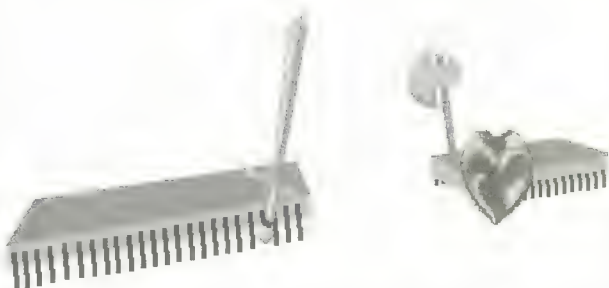
MOV #0 -1
JMP -1

Az ördögfiók-üző egy bombát (#0) hajít maga mögé (a -1. címre), majd visszaugrik ugyanerre a (bombahajító) utasításra. Amint közeledik az ördögfiók, egyszer csak beleakad az ellene dobott bombába és "elpusztul".

Mit is jelent az, hogy egy program "elpusztul"? Azt, hogy minden élő, azaz futó ága egy végrehajthatatlan DAT utasításba torkollik, vagyis minden ág leáll. A csataprogramok feladata tehát az, hogy minél több bomba célbajuttatásával az ellenfél program minden futó ágát leállítsák. Ha ez nem sikerül egyik félnek sem a megadott időn belül (ez rendszerint 600 000 lépés), akkor az eredmény döntetlen.

E sorok írójának nem titkolt célja, hogy kedvet csináljon a memóriaháborúzáshoz és a leendő magyarországi bajnokságon való részvételhez. Addig is az itt leírt szabályok alkalmazásával bárki írhat csataprogramot, sőt a vállalkozóbb kedvűek megírhatják a saját Memory Array Redcode Simulator-ukat, így a gyakorlatban is "összeereszthetik" a csataprogramokat.

Katé

Jó reggelt, kisdobosok! Széles nagy jókedvemben azt gondoltam, írök megint egy oldal levelezést nektek, hogy örüljétek végre ti is valaminek. Köszönöm kérdéseiteket, jó! vagyok, pláne most, hogy sikerült kigyógyulnom ebből a remek kis B vírusnak kelcszerűtől aranyoskából. Remélem ti is majd kicsátantok az egészségtől és készen álltok arra, hogy belekezdjünk e havi rajvigyűlésünkbe. Tehát nincs más hátra, mint előrel!

Újabb két téves levél
Kedves GURU! Születésnapom alkalmából szeretnék egy Amiga 600-ast. Előre is köszönöm! (K. Károly, Szolnok)

Tisztelt (A3000-es) GURU Team! Nyomassatok egy Amiga 3000-est. De szaporán ám! Zárójelben megjegyzem, hogy a születésnapom április 4.-én van. (Bocs a brutális megfogalmazásért, de 10-15 darab konyakosmeggy után ez nem is csoda. Egyébként azért józan vagyok.) Ha nem tudjátok küldeni az Amiga 3000-est, akkor beérem egy 500-ossal is. Jellig: édes kedves 3000-es (Czakó Attila, Duna-haraszti)

Bang! Na először is megkeresem az államát... Ok, megvan. Áruljátok már el nekem kispaltások, hogy ki mondta azt nektek, hogy mi mindenkinek csak úgy nyomtatjuk az Amigákat? Vagy egyszerűen csak nem ismeritek a naplót? Merthát 1: karácsony elmúlt, Télapó címe egyébként is más; 2: Télapó és a mi feladatunk amúgy is alapvetően különbözik; 3: április 1. pedig még messze van az ilyen jópofa kis tréfákhoz. Valamint a félreértések elkerülése végett közlöm azt is, hogy egyikünk sem a Rócsid bácsi, sőt rokonnaink listáján sem szerepel ez a név (sajnos). Tehát figyelem, fontos közlendő következik: most és a későbbiekben sem fogunk senkinek Amigát/PC-t/mielyebet küldeni, és ezt kérlek mindenkinek alaposan megtanulni. Visszadumálásnak helye nincs. Aki a későbbiekben mégis hasonló tartalmú levelet kíván írni, annak a következőket tanácsolom: 1. meg se írja, 2. ha mégis megírta, tépje gyorsan össze, 3. a levelet adja fel a saját címére, 4. végezzen stílusumlamányt vagy ne egyen sok konyakosmeggyet, 5. stb. Erről ennyit, téma részemről (legálábbis remélem) lezárva.

PC-s reklamáció
TGT! (Tisztelt GURU Team!) Nagy nehezen, de végre megírtam rászántam magam, hogy írjak nektek. Ezért tehát egyből a közepébe vágok. Mivel nekem PC-m van, szeretném, ha PC-s demológiával is foglalkoznátok, ahogy az 1993/1-es számban megígértétek, csak éppen a következő (1993/2) számban híre-hamva sem volt. Annál inkább a jó öregnek. Kapásból egy oldal (aminek nagyon örülök, mert régen nekem is az volt, és fájt szívvel váltam meg tőle). Szóval remélem lesz PC-s demológia!! Na mindegy, nem nyaggatok tovább, mert még Brazil szétlétje a leveleimet (lehet, hogy már megtegte) (Nade kérem! Hát mi gondoltok ti rólam??? - Brazil!) Amúgy az újság szép (...) Továbbá annak is örülök, ha a PC-s programok mellé odairátok, hogy milyen típusú mo-

nitorokon fut, mert nincs mindenkinek SVGA monitora (többek között nekem sem). Jaaa! Még el nem felejttem, hogy-hogy ti nem emeltétek a lap árát??? Na ennyi volt a moka mára (ja, ez már rég kiment a divatból). (Szabó Zoltán és Kalkoczká Csaba, Jászfényszaru) Ui: Brazil, ha lehet a kérdéseimre az újságban válaszolnátok, mert meg a végén beGURULOK!! Az ajándékomat meg tedd ki a falra (de ne a WC-be) Ui v2.0: Brazil, kérlek még azt is írd meg, hogy a SANITY-nak van-e (volt-e) ELYSIUM vagy VOLKER TRIPP című demója, és ha volt kb. mikor készítették, OK?

Kezdjük a legfontosabbal. A "véget ért a moka mára" kezdetű örökzöld NEM ment ki a divatból, csak nem lehet mindig azt ismételgetni, mert akkor a publikum azt gondolná, hogy nem tudok mást. A PC-s demológiát egyébként nem konkrétan ígérte a Jean, hanem azt mondta, lehet hogy lesz. Hát igen, lehet hogy lesz. A PC-s programoknál azért nem írjuk ki, hogy milyen monitoron megy, mert egyrészt az a videokártyától és nem a monitorától függ (na ez most egy nagy megabőlcsesség volt!), másrészt szinte majdnem mind meg mindegyiken, kivéve a játékok 80 százalékát, ami csak VGA-n. A SANITY-nak fogalmam sincs, hogy milyen demoi voltak vagy vannak és Jean-t nem tudtam elérni (pedig tényleg megpróbáltam), ezért maradjunk annyiban, hogy LOTETU című demója biztos nem volt. Bővebbet a valamikori PC-s demológiában olvashatsz majd. Valamikor. Talán. Esetleg. Ohó! Nem tudom észrevetted-e, de közben azért mégiscsak felment a lap ára. Hurrááá!!!

Sandokan apó levele
Hi-Hi!!! Brazil! Épp a lapotokat olvasva állott fel bennem az a frenetikus gondolat, hogy egy jól irányzott levéllel befolyásoljam további személyiség fejlődésedet. Néha már azon veszem észre magam, hogy lelkesen és kitartóan (mint egy kisdobos!) olvasom a GURU nevezetű kreatívumotokat. Be kell vallanom, hogy egészen meglepett az újságotok. Engem nem kifejezetten érdekelnék a játékleírások, de nyelvezet és illusztrációk miatt nagyszerű szórakozást nyújtanak. Azonban néhány ismertető közlésétje valószínűleg homorónál zavarai közepe vetette papírra legújabb sikereit - de azért még jók. Erről jut eszembe (meglehet, hogy már előttem is kérdezte valaki, de én még nem tudom) miért hívnak téged -nevezve magad- Brazilnak? Egyébként engem nyugodtan szólíthatás Sandokánnak, ha neked így jó... A levelezés pompás dolog, kis kikapcsolódás (turn off) a sok "száraz szakmai" téma után/eltér, bár néha már attól félek, hogy kereszmszorosodás miatt kiteszik rám a Break-Down felíratú táblát... A hardware ismertetők kimondottan jók. Ezek hatására mindjárt rákapsoltam a macskámat a COM1 és COM2 portokra. (Szegény macska azóta csak soros egerrel hajlandó fogyasztani) Na mára ennyi elég is lesz, nem fárasztalak tovább. Végül még hagy tegyek fel egy személyes kérdést: A 93/2-es szám 77. oldalának felső színes képe nem téged ábrázol? (Viszlai Szilárd, Mucsony)

Nem engem ábrázol. Sokkal rövidebb hajam és sokkal idétlenebb vigyorem van, egyébként is én fiúból vagyok. Namármost ami a nevemet illeti, annak története hosszú, ám roppant érdekes, lehet, hogy írok róla egy könyvet. Előzetesként csak annyit, hogy nem én találtam ki, hanem néhai nagyapám kb. 2 éves koromban, és azóta büszkén vislelem. Bővebbet majd életrajzi regényemben olvashatsz kb. 194 év múlva (senki kedvéért nem kapkodom el a dolgot). Ja igen, és ha úgy gondoltok, szedd már le a macskádat a soros portról...

Vers mindenkinek
Tisztelt Szerkesztőség! E levelet most komolyan írom, mert most nem vagyok olyan vicces kedvemben. Na szóval azért írtam be, hogy megrendelném (...), küldjenek nekem egy olyan papírt, melyre rá van írva az Atari Falcon 030 jellemző tulajdonságai! Ezt nagyon megköszönöm. A magazin tényleg jó. Kitűnő. Tényleg jó. Ja és a GURU 7-es számban található Atari rovat 1. lapján levő német (TOS) nyelvű magazint, ha lehetséges és megvan megrendelném (ha 500 Ft alatt van). (Szele Balázs, Székesfehérvár)

Guruló vers
Megy a GURU, megyen már
Még mindig olcsón veszem ám
6 százalék AFA-val
Gatyám teszsem rája
De semmi baj nincs még ám
Elvezeti cikk lett már
GURU nélkül nincs élet
Kábítószor lett nekem
A GURU legyen veletek!
Vásároljátok rendszeresen
De adját is ne felejtésetek:
A GURU legyen veletek!

Ui: Van egy tengerimalacom, Dezsónék hívják, s szeretném ha ő jelképezné a "Nagy GURU"-t. Angóra, hosszúszerű malac, fehér szőrért vörösesbarna foltok tarkítják. A legközelebbi GURU-ban, vagyis a legközelebbi nem elkészült GURU-ban próbáljátok belőle szírt csinálni. A GURU (Dezsó) legyen veletek!

Wow! Mester, önnek sikerült rím nélküli verset alkotnia, és ez nagy sző. Fantópikus, megagihiperszerű, lenyűgöző, döbbenetes, iszonyúuuuu!!! Tényleg gyorsan át egy másik téma. Falcon úgymen olvas talán bele az Atari rovatba, szerezz be néhány külföldi újságot (momentán nekünk éppen sajnos nincs esztiszemmagyatalanholnapsejmszmég), és reménykedj, hátha végül mégis megjelenik az a szegény gép. Más. Sajnos Dezsó már nem lehet a kabalafiguránk, mivel ilyen már van, csak eddig nem volt publikus, most azonban leleplezzem. Úgy hívják őt, hogy DróMalac (tatataataa-aaam!!!). Gondolkozom, mit is mondanék róla röviden? Hmm, talán csak annyit, hogy én kedvelem.

Ha jól látom, betelt az erre a hónapra kiszabott oldal, de seba, jövő hónapban majd folytatjuk. Már csak a búcsú felemelő pillanati maradtak hátra, vagyis véget ért a moka mára... Na ugye, hogy nem ment ez ki a divatból!

BRASIL

NORTON COMMANDER

Azt mondták nekem páran, hogy jó lenne ha írnék a Norton Commander-ről. Meglepődtem. Ezt nem fűjják álmuksból felébrezve az emberek! Rá kellett döbbennem, hogy nem. Elgondolkoztam egy kicsit a dolgon és rájöttem arra, hogy sokan nem tudják maguktól megfejteni a programokat. Ezért ebben a számban elmesélem a Norton-ról tudnivalókat. Elnézést kérek azoktól, akik a Norton-nal álmodnak minden nap, de fontos, hogy számíthatóságunk ne lémmé váljon. Jó lenne, ha mindenki elolvasná, mert biztos fog egy két új dolgot találni benne.

A Norton Commander a DOS funkciók begépelésétől menti meg az embert, ezenkívül sok minden mássra használható. A legegyszerűbb funkciók:

F1 - Help - Interaktív (állandóan igénybevehető) segítség.

Tabulátor - Ablakváltás.

Insert - Kijelölés/törölés csoportból.

Szürke plusz/minusz - Szelektált kijelölés/törölés csoportból.

F3 - View - Egy file belsejének megtekintése.

F4 - Edit - Egy file tartalmának szerkesztése.

F5 - Copy - A két ablak között, vagy a fastruktúrában másolás. A fastruktúrában úgy tudunk másolni, hogy a F3 ablakban a Tree opcióra megyünk. Itt ki tudjuk választani a szívnkhöz legközelebb álló directoryt.

F6 - Move/Rename - Mozgatni vagy átnevezni tudunk egy fílet. Itt is megtalálható a tree opció. A mozgatásnál csak egy <Enter>-t kell ütünk a kiírt útvonalra, míg az átnevezésnél egyszerűen elkezdjük gépelni az új nevet, majd <Enter>.

F7 - Make Directory - Directory készítés.

F8 - Delete File - File törlése.

F10 - Quit - Kilépés a Norton-ból.

F9 - Belépünk a felső menübe. Ez sok almenü tartalmaz: *Left/Right panel, File, Commands, Options.*

Left/Right panel:

Brief - Csak a file-neveket jeleníti meg.

Full - Az összes információt megjeleníti.

Info - Az aktuális disk-ről információkat kapunk.

Tree - Az aktuális disk fastruktúrája.

Quick view - Mindig annak a file-nak a tartalma látszik, amelyiken a másik ablakban áll a kurzor.

Link - Egy előző számban már leírtam.

On/Off - A panel ki/be kapcsolása.

Name - Név szerinti rendezés.

Extension - Kiterjesztés szerint.

Time - Kelekezési idő szerint.

Size - Méret szerint.

Unsorted - Nem szortírozott.

Re-read - Újraolvassa a directory-t.

Filter - Szűrőfeltételek.

Drive - Drive választás.

Commands:

NCD Tree - A fastruktúra kirajzolódik, ebben másképp válthatunk directory-t.

Find file - File keresés.

History - Amit begépelünk, az egy tizenhatosor puíterbe kerül. Innen bármikor visszahívhatjuk ezzel a funkcióval.

Ega lines - Átvált EGA üzemmódba.

Swap panels - Megcseréli a két panelt.

Panels On/Off - Panelok be/ki.

Compare Directories - Directory-k összehasonlítása.

Menu File Edit - Legegyszerűbben egy példán tudom szemléltetni:

F1: Turbo Pascal 5.5 c:\turbo\turbo.exe
Ha ezt lementjük, akkor az F2 gomb lenyomásakor, megjelenik a menü, melyben most már szerepel az 'F1 Turbo Pascal 5.5' felirat. Ha erre ráütünk egy <Enter>-t, vagy lenyomjuk az F1-et, akkor kiadja a 'c:\turbo\turbo.exe' parancsot.

Extension File Edit - Ezt is egy példán keresztül szemléltetném:

lbm: c:\vpic.exe !

Ha ezt mentjük le, akkor ha egy 'lbm' kiterjesztésű file-ra ütünk <Enter>-t, akkor kiadja a norton a 'c:\vpic filename.lbm' parancsot. A felkiáltójelek szerepe tökéletesen dokumentált a szerkesztőben.

A Files almenüből csak egy alponlat nem találkozunk még:

File Attributes - a file attribútumát állíthatjuk be:

Read only - Csak olvasható file,

Archive - Normál file,

Hidden - Titkos file,

System - rendszerfile. Ezek kombinálhatóak is.

Options: Configuration, Editor, Auto menus, Path prompt, Key bar, Full screen, Mini status, Clock

Ezek közül egy-két lényegeset említek meg:

Editor - Itt állíthatjuk be, hogy milyen edi-

tort használjunk. Beépítettet vagy külső szerkesztőt. Megadhatjuk az editor indító parancsát. A szerkesztést az F4-gyel (ki-választott) vagy az ALT-F4-gyel (nem választott) indíthatjuk.

Auto menus - Ha be van kapcsolva, akkor a Norton belépéskor rögtön bekapcsolja a menüt.

Sok funkció (szinte minden) elérhető CTRL kombinációkkal. Felsorolom őket:

CTRL a - A sorban egy szót balra lép

CTRL s - A sorban egy betűt balra lép

CTRL d - A sorban egy betűt jobbra lép

CTRL f - A sorban egy szót jobbra lép

CTRL g - U.a. mint a delete

CTRL h - U.a. mint a backspace

CTRL w - A kurzor előtti szót törli

CTRL t - A kurzor mögötti szót törli

CTRL k - A kurzor mögötti szöveget törli

CTRL y - Egy sort töröl

CTRL q - Quick View

CTRL e - History (következő)

CTRL i - History (előző)

CTRL <enter> - kurzor sorának lemásolása

CTRL r - Újraolvassa a panelt

CTRL u - Megcseréli a két panelt

CTRL i - U.a. mint a tabulátor

CTRL o - Kikapcsolja a paneleket

CTRL p - Panel kikapcsolás (csak az egyik)

CTRL l - Info

CTRL b - Kikapcsolja a funkciókat (alul)

CTRL i - A Root directory-ba lép

CTRL m - Enter

CTRL F1 - Bal panel kikapcsolása

CTRL F2 - Jobb panel kikapcsolása

ALT F1 - Bal ablak drive választása

ALT F2 - Jobb ablak drive választása

ALT F7 - Search: File keresés.

ALT F8 - History

ALT F9 - Ega Line: Ega üzemmódba vált.

ALT F10 - Tree: A fastruktúrába lépünk.

Speciálisan az Editorban

CTRL q - A köv. bill. adatként értelmeződjön

CTRL r - Lap fel

CTRL c - Lap le

CTRL e - Kurzor fel

CTRL x - Kurzor le

Molnár Károly

Assembly programozás

Boombo & Mc.Master rovata

Rendhagyó módon (kérdésekre) most az Amiga hangjáról lesz szó.

A hang a levegő nyomásváltozása, melyet fülünkkel érzékelünk. Ha ezt a nyomásváltozást grafikonon ábrázoljuk úgy, hogy a vízszintes tengely az idő, a függőleges pedig a levegő pillanatnyi nyomás-értéke, akkor a hang hullámmátráját kapjuk (ez az, amit az egyes hang-, illetve zeneszerkesztő programok előszeretettel rajzolnak ki a képernyőre). Az egyes hullámmátrákat az agyunk más-más hangszereknek érzékeli, röviden csak azt mondjuk, hogy más a hangok színezete (pl.: egészen más egy dobhang hullámmátrája - és ezzel együtt a hangszíne -, mint egy hegedűé).

A hangszínen kívül még két nagyon fontos jellemzőre kell kiértenünk: a hangerő-ségre és a hangmagasságra. Minél nagyobb a levegő nyomásváltozása annál hangosabban, illetve minél szaporábban követik egymást ezek a nyomásváltozások, annál magasabban szól a hangszer.

Ha az előbb említett grafikon nézzük, akkor a hullámmátrá-görbe függőleges kitérése a hang erősségét (röviden: amplitúdóját), a kitérések gyorsasága (tehát a vízszintes elrendeződése) a hang magasságát (röviden: frekvenciáját) jellemzi.

Az Amiga DMA-ja egyidőben maximum 4 digitalizált hang lejátszását teszi lehetővé, kb. 28000 Hz maximális lejátszási frekvenciával. A hangok 8 biten vannak digitalizálva, ami annyit jelent, hogy hullámmátrájuk függőleges kitérése (amplitúdója) 256 különböző értéket vehet fel (-128-tól +127-ig). A 28 kHz-es maximális lejátszási frekvencia azt jelenti, hogy egymás után eltartó amplitúdó értékeket 1/28000-ed másodpercenként teszi ki a hardware a hangkimenetekre (ahol a digitális jelekből egy A/D konverter, a jeleknek megfelelő feszültségszinteket állít elő), tehát másodpercenként 28000 hangadatot kell mozgatnia (ez persze a maximum).

Mi kell ahhoz, hogy egy hangot megszólaltassunk? Először is a hang (illetve az őt leképző számsorozat) kezdőcíme a memóriában, valamint ezen számsorozat hossza (word-ökben). Ezenkívül a hang magassága és hangereje.

Az egyes hangadatok elővétele közben a DMA várakozik (minél többet várakozik, annál kisebb sebességgel játssza le a

hangot, így az annál mélyebben szól). Ezt a várakozási időt nevezi a szakirodalom periodusnak. Az elérni kívánt lejátszási sebességhez tartozó periódusértéket a következő módon lehet kiszámítani: periodus = 357954/lejátszási sebesség (Hz). Tehát, ha egy hangszer 3579,5 Hz-el akarunk lejátszani, akkor a periódusértéket 1000-re kell beállítani (ilyenkör minden egyes új hangadat elővétele előtt 1000 ciklusidőt fog várni a DMA).

A hang megszólaltatásakor 64 hangerő-szint áll rendelkezésünkre (természetesen a 0 hangerőszint egyenértékű azzal, ha nem szólaltatjuk meg a hangszer).

A \$96-os DMA-regiszter első 4 bitjében lehet beállítani, hogy melyik hangcsatornát szeretnénk be-, illetve kikapcsolni. A 0. és a 3. hangcsatorna a bal, az 1. és 2. hangcsatorna a jobb oldalon szól (idejelesen). Ugyanezen regiszter 9. bitje a DMA-t engedélyező bit, a 15. bit pedig az ún. set/clr bit, vagyis itt adhatjuk meg, hogy az adott biteket magasra szeretnénk állítani, vagy törölni akarjuk. Tehát, ha \$0001-et írunk bele, akkor (mivel a 15. bit nulla) törölseink értelmezi és az egyetlen beállított bitet (a nulladikát) fogja törölni, tehát kikapcsolja a 0. hanggenerátort.

Ahhoz, hogy a legegyszerűbb módon megszólaltathassunk egy hangszer, még két dolgot kell ismernünk. Egy hanggenerátor bekapcsolásakor nem tudhatjuk, hogy (mivel előzőleg valaki piszkálhatta...) éppen milyen állapotban van, ezért célszerű először kikapcsolni, majd az új hangparaméterek beírása után bekapcsolni azt. A gyakorlatban általában el szokták felejtetni azt, hogy a kikapcsolás és az újabb bekapcsolás között legalább két DMA hívásnak le kell zajaania (ha ez nem történik meg, akkor az előző hangszer fog továbbra is szólni (vagy összekutyulódik)). Egy DMA hívás egyenlő az előbbieken említett periódus idejével. Tehát minél mélyebb az éppen lejátszás alatt levő hangszere (minél kisebb sebességgel játsszuk le), annál többet kell várni (ez nagyon mély hangszereknél már-már elérheti a 20 másodpercet).

Mikor a DMA a hangszer végére ért, újabb elkezd lejátszani, ezért meg kell állítani (különben a végtelenségig játssza). Ennek két módja van. Az egyik az, hogy megszakítást kérünk arra az esetre, amikor a DMA végzett a hang lejátszásával. (Őt azért nem ajánlom, mert ugyanazt a megszakításvektort használja, mint pl. a

"blitter kész" megszakítás.) A másik módszer (ezt alkalmazzák a legtöbben) azon alapul, hogy mikor a DMA végére ér a hangszernek, akkor az újabb lejátszáshoz előveszi annak kezdőcímet és a hanghosszat. Ha időközben ezeket újraindítjuk, akkor az új értékeket fogja használni.

A hangszer úgy "hallgathatjuk el", hogy miután parancsot adtunk annak lejátszására, a hanghosszat visszaállítjuk 1-re. Ez annyit tesz, hogy amikor a hang végére ért a DMA, akkor a hang első két byte-ját fogja ismételtetni. Fontos, hogy e két byte tartalma azonos legyen (legjobb, ha 0), különben a két adat "négyesjoggal" hullámmátráként működik és szóló hangot ad. Ha ez nem megoldható, akkor a hang kezdőcímet is újra kell írni egy olyan tárcímre, ahol pl. \$0000 van.

moveq	#0,d0	;0. hanggenerátor
move.w	d0,\$dff096	;régi megáll
move.w	#\$300,d1	
lassit:dbf	d1,lassit	;fávgó módszer
lea	\$dff0a0,a6	;hang bázis
move.l	d0,d1	;az egyes hang-
		; generátorok
lsl.w	#4,d1	; \$10 távolságra
		; vannak
add.l	d1,a6	; egymástól
move.l	kezdőcim,(a6)	; memória
		; cím
move.w	hossz,4(a6)	
move.w	period,6(a6)	
move.w	hangerő,8(a6)	
or.w	#\$8200,d0	;DMA engedély
move.w	d0,\$dff096	;indul a műsor
move.w	#1,4(a6)	;a megálláshoz

Végeztünk két gondolat a hangminőségről. Mivel a hang DMA prioritása kisebb, mint a képé, a hangminőség romlik az újabb bitplane-k bekapcsolásakor és különösen a nagy felbontásnál (a gyakorlatban ez szerencsére kevésbé érezhető).

Közismert az a tény, hogy a TFMX "szébb szól", mint a trackerek. Emeltettük, hogy az új hang megszólaltatásakor (a régi hang kikapcsolása után) várakozni kell. A trackerek nem csak azokat a hangcsatornákat kapcsolják ki erre a várakozási időre amelyek új hangszer fognak használni, hanem mindegyiket. Ez az aktuális hangszerek lejátszásában (a várakozási idő miatt) egy megtorpanást okoz, ami a gyakorlatban a hangminőségen érezhető.

MÁGIKUS LAPOK

Hát ismét rámkadtál kedves olvasó? Ez alkalmából engedj meg egy javaslatot: azért mert kezd nagyobb fórumot kapni a választadás kérdéseire, nem dököt hogy e fórumok valamelyikét is mellőzd. Hogy világosabban fogalmazzak, jól teszed ha felmerülő kérdéseidet egyszerre többfelé is elküldöd. Egyrészt nagyobb eséllyel kapod meg a választ, másrészt egyszerre több választ is kaphatsz. Az eltérő válaszok közül ki-választhatod a neked szimpatikusabbat, az egyezőt meg igazolják egymást számokra. Rögtön fel is sorolok két, a Mágikus Lapok melletti lehetőséget.

A Bőrpörhold magazin levelezési címe: ODIN BT 1464 Bp. Pf. 1540
A borítékra írd rá: A Bölcsek.
A RÚNA válasza kérdésekkel foglalkozó rovat a GURU levelel címén érhető el.
A borítékra írd rá: RÚNA/TörvényKönyv.

A leveledhez mellékelte felbélyegzett választóboríték továbbra is javasolt. Ha spórolós vagy, én vállalom, hogy a Mágikus Lapoknak küldött kérdésed TörvényKönyvi megvitatásra is továbbítom. Hiszen ugyanaz a levélcímkénk. Egy szerkesztési hibát szeretnék korrigálni. A 93/3 Mágikus Lapok a következő helyesbítésre szorult a DIVINATION iskola ismertetésében: az 5-től KEZDŐDŐ varázslatszintű része a GREATER DIVINATION. Ami még kimaradt, remélve hogy mindenki maga rájön: a MAJOR és MINOR nem két szféra neve. Bármely papság, meghatározott szférához kaphat korlátozott hozzáférést. Elfogadottan ez a szféra MINOR-rá korlátozása, ekkor csak a 1-3. varázslatszintű része használható. A nem korlátozott szférákat, mint MAJOR szférákat különbözteti meg a papságok leírása. Ezen kívül más korlátozások is lehetőségek egy papság szféráira, pl: kiemelt varázslatok amelyeket nem használhat stb. Sok minden boldogítja még a lelkes játékosokat.

Például a KIVÁLASZTHATÓ SZABÁLYOK (Optional rules). Mit is jelent? Az AD&D-nak megvan az a saját irányvonala, ami egyedivé teszi, és ami garantálja, hogy a szabályok egymáshoz illeszkedjenek. Ezt a játék közben kell megérezni, leírni nem érdemes. De az alkotói (és én) sem szeretnék ha a neked, másoknak, akárkinek nem tetsző részei merevek és sablonosak lennének. Mindenhol kaphat valami egyedit a játék, ami megkülönbözteti a másik csoportokétól. Mégis, lényegében mindannyian ugyanazt a játékot játsztok. Ami azonos és fontos, az a irányvonala.

Ha maga az irányvonal nem tetszik, nyilván más játék való neked. Nem kell az AD&D-t teljesen átalakítgatnod, akad számokra megfelelőbb ha utánanézel. Persze az problémásabb lesz játszandó, mert biztos kevesen ismerik.

De kisebb afférok legyűrésére maguk a szabályok adnak lehetőséget azzal, hogy a legtöbb témában a javasolt szabály jellemző, hogy a legegyszerűbb (jellemzően más KIVÁLASZTHATÓ van. Amelyik jobban tetszik, az használható az adott feladatra. És még itt sem áll meg a dolog, hiszen ha megállna az csak fél siker lenne! Buzdít, hogy mivel amit ott leírtak, az

De kisebb afférok legyűrésére maguk a szabályok adnak lehetőséget azzal, hogy a legtöbb témában a javasolt szabály jellemző, hogy a legegyszerűbb (jellemzően más KIVÁLASZTHATÓ van. Amelyik jobban tetszik, az használható az adott feladatra. És még itt sem áll meg a dolog, hiszen ha megállna az csak fél siker lenne! Buzdít, hogy mivel amit ott leírtak, az

nem biztos hogy számokra is a legtokéletebb, talál ki magadnak megfelelőt. Itt ismét nagyon fontos, hogy a játékot érezzed, és ne vesztisd el az irányvonalát. Túl sokat változtatás, és roncsolód az egész, bár talán nem is veszed észre. Ha nagyon sok dolog nem tetszik az AD&D-ből, nem kell játszandó, és a problémád megoldódott. Ha viszont pár dolog nem tetszik, és jó gyakorlattal azokat átalakított, az alkotók gratulációkat érdemel. Kialakítottad a saját, színes, élvezhető stílusodat.

HA MESÉLŐ VAGY, a játékosaidon mérheted a hatását. HA JÁTEKOS, kérd ki a mesélő véleményét, és figyeld hogy zöldül-e a feje.

Fontos és elkerülhetetlen, hogy a mesélő választ a javasolt szabályokból. Amit egyszer kiválasztott, azt ne cserélgesse a játék folyamán. Minden játékoskal ismeresse a rájuk tartozó dolgokat, ne szülessenek felesleges félreértések a nem

egyeztetett szabályvariáció használatából.

A PHB-ban felsorolt választható szabályok nem azért vannak, hogy naívan mindig a legbonnyolultabbat válaszd! Lehet hogy valakinek a jó-sok + jó-bonyolult szabály jelenti a játék krémjét, de ilyenkor valami mindig elsikkad: a szerepjátás. A sok szabály nem hagy rá időt. Ne ragaszkodj minden szabályhoz, ha tudsz jobbat, vagy beéred kevesebb. De ne hidd azt se, hogy jobbat tudsz, ha még kezdő vagy és nem ért a játék lehellet. Sose feledd: sok szabály közt elsikkad a játék! Tartsd főt a kényes egyensúlyt, ha bírod.

Most talán azt mondd magadban: ez csak elmélet, miért nincs itt pár példa, beszéljenek a számok. A szabálykönyvek nem elég szájbárogások az elmélettel, elvárják, hogy az olvasók jöjjenek rá lasan, maguktól. De (ittthon) az a helyzet, hogy ez az elméleti rész, a játékosok/mesélők fejében csak elméletben létezik! Sajnos ezt a véleményt nagyon sokan megerősítik. Mit tehetek, megpróbálom átadni valamit az elméletből. De közben tudom, hogy a gyakorlati elkerülhetetlen a helyes alkalmazáshoz.

OK. Egy kicsit gyakorlatiasabb folytatás következik. Még mindig a KIVÁLASZTHATÓ SZABÁLYOKRÓL, de most a "The Complete XYZ's Handbook"-okkal kapcsolatban. Ezek a napjainkig gyarapodó könyvek egészükben CSAK kiválasztható szabályokat tartalmaznak, és elvárják a PHB-ban szereplőek használatát IS (azt a keveset IS, amit nem cserélnek teljesen újakra). Ezért, ha nem szeretet a PHB-os opciókat használni, valószínű, hogy ezeket a könyveket sem neked írták. De van bennük pár ötlet, ez tagadhatatlan. Ha átböngészed ezeket, a következőkkel találkozhatsz bennük:

1. Ha már létezett, az osztály vagy osztály csoport PHB-os formájáról pár mondat. Ezt jellemzően egy indoklás követi arról, hogy a PHB-os forma miért nem jó, és helyette az itt leközölt szabályokat kell használnod. 2. Úgynevezett karakter KIT-eket, ami a faj és osztály után még tovább bonyolítják a karaktert. A KIT még inkább alkalmassá teszi a karaktert egy bizonyos feladat végrehajtására. Más osztály képességeihez, vagy teljesen újakra juttatja. De az ilyen további sablonokba rákással a karaktered veszíthet sajátos egyéniségéből. Sose hagyj fi-

gyelmen kívül, hogy a leközlött KIT-ek nem az összes, csak példák. Te is készíts újakat. Ha egy meglevő KIT-et szeretnél a játékodhoz használni, igazítsd a használt világhoz, hiszen a KIT csak egy általános példa. 3. Tippeket az adott fősoport vagy osztály szerepjátásához. Mindig tartsd szem előtt, hogy a leírt példák olyanokhoz szólnak, akik még nem találtak karakterüknek saját egyéniséget. Te próbálj meg. 4. Varázsló karaktereknek új varázslatokat közöl. 5. Az osztály vagy osztály csoporttal kapcsolatos hasznos eszközök ismertetését. Ez a PHB-ban tényleg alig van kidolgozva. A Harcosod új fegyvereket, páncélokat találhat a *The Complete Fighter's Handbook*-ból. A Tolvajod zsebmetszést, mázsást és egyéb képességeit segítő eszközöket szerezhethet a tolvajcéhtől, a *The Complete Thief's Handbook* alapján. És így tovább. 6. Új varázstárgyak leírását, melyek kapcsolódnak a könyvben leírt osztályhoz. 7. Egyéb választható szabályokat, melyek az osztállyal, fősoporttal kapcsolatosak. Vagy csak kimaradtak máshonnan. 8. Jobb - rosszabb képeket. Az XYZ utolsó update-jeim szerint a következőket jelenti: Bard, Dwarf, Elf, Fighter, Priest, Psionicist, Spacefarer, Thief, Wizard.

Nem lepődnek meg ha kiadnák a *The Complete Guildsman's Handbook*-ot is. A reklám szövege ilyesmi lenne: "Még kidolgozottabb NPC-k, utcaspekrök és borbélyok! Tudja-e egyáltalán a karaktered, hogy milyen előnyökkel jár egy céh tagjának lenni? Nem? Most itt a lehetőség hogy belépjen a késő-középkori műhelyek színes életébe. A történelmi adatokra épülő Beavatási Rítusok részletes leírásával Kezarat eddig lehetetlennek látszó fejlődést ér el egy képzettségben, ő lehet a céhmester!" - És így tovább. Újra nagyot akar lendíteni a kiadó a forgalman, és ennek semmi sem állhat útjába. A saját véleményem némelyiknek a hagyományos AD&D világokban való használatáról, egyfajta összegzésükként:

A PRIEST-eket jelentősen legyengíti a könyv. A fő hangsúly, hogy a hagyományos pap (cleric) helyett használj CSAK mitoszapokat. Indok, hogy a CLERIC milyen sok szférát befolyásol, milyen jó harci jellemzők vannak, nem kötődik igazán világhoz, és jól fejlődik. Ez a könyv szerint túl erős, és mérsékelni való. De a CLERIC-ben épp ez a jó. Sokan szeretik ezt az osztályt. A játékban sajnos nagyon elhanyagolt az, amire hivatkozá a PHB ezeket a jó tulajdonságokat adja, a lelki tanácsadó és védelmező szerepe. Erre a Priest könyv ad pár jó tippet.

A WIZARD-okat finoman és kidolgozottan színesíti könyvük. Nem hoz olyan jelentős erősödést, amelyet az új modulok megkövetelnek a túléléshez, ezen kicsit csodálkozok is. A mágiacsapialistáknak ad pár további apróságot a PHB-ban leírtak mellé, nem csak felcseréli egyes képességeiket újakra. És ezt jól, kimértén, 2nd edition kiadványhoz illően teszi. Számomra ez az osztálykönyv tartalmazza a legtöbb átvethető dolgot.

A THIEF-eket erejükben nem változtatja igazán a könyvük. Ami jó, hogy feltűnt benne, az a Tolvajcéhek ismertetése. Ugyanis ez nagyon kimaradt a játékból. A tolvajokat mindenki szabadlándzsás-szabadbúzóként játsza (általánosítás). Ez kötetlenség biztosít, és nem kell hozzá a céheket ismerni (mivel kevés róluk az adat). Most egy kicsit kettéválok, játékosra és mesélőre. A tolvaj karaktert önmagát nem erősíti fel a könyv (az új gyári modulokhoz kellően), játékosként nem lá-

tok itt igazán újat. DE, a Tolvajcéhek újra szóba hozása igazán nagy veszély az osztályok érégyensúlyára. Mi a Tolvajcéh (általánosítva)? Városi, főleg nagyvárosi helyi bünszervezet, ami rejtetten, de érezhetően üzemel, és rengeteg hasznát hoz vezetőinek. Mérete és hatalma a város nagyságától függ. A bűn következő területein működik:

- Az alacsony nyereségű bűnözés össze-szervezése. Ilyenek a zsebmetszés, kisebb rablás, kisebb védővám szedése.
- Hírszerző hálózat kiépítése a városi vezetésben, és a többi város tolvajcéheiben.
- Külső és fedő vállalatok üzemeltetése. Ezek amellet, hogy tisztára mossák a pénzt, még becsületes jóvadelmet is hoznak, csökkentve a veszélyt.
- A helyi gazdaság befolyásolása úgy, ahogy a Tolvajcéhek legkedvezőbb. Például külső vállalatának a rivalisát elijesztve, így monopolhelyzetet létrehozva.
- A helyi politika befolyásolása beépített, vagy megszarolt, megfélemlített embereken keresztül. Mi-

vel a Tolvajcéh eléggé helyhez kötött, a saját érdeke, hogy a várost ne fenyegetse veszély vagy elszegényedés. Ilyenkor jó nagy álszentek tudnak lenni a "segítő-kész" tagok. - Speciális megbízások elvállalása kellően magas összegért. Ezek: információ szerzés/eladás, megbízásból rablás, orgazdaság és orgyilkosság. A fentebb leírt dolgokat figyelembe véve vállall a Tolvajcéh megbízást. Könnyű elképzelni hogy ez mekkora hatalom. Ha a mesélő enged céhtag tolvajjal játszani, erősen főhet a feje, hogy a karakter ne kapjon akkora előnyt, mint amit a tagság nyújthat. Veszélyes egyensúlyt kell fenntartani azzal, hogy a karakter a céhtől rázott kötelességeiért mit kap cserébe. Hízen számtalan információ áll a céh rendelkezésére, és ez logikusan túl megkönnyítené a tolvaj karakter életét. Még egy dolog a Tolvajcéhről (általánosítva): nem csak tolvajokból áll. Sokkal korlátozottabb lehetőségei lennének.

Most arról az osztálykönyvről lesz szó, amely még mindig sok játékost/mesélőt nyomaszt. A PSIONICIST osztályról. Sokan (lehet hogy te is) csak annyit mondanak: "tápos", és ezzel el van intézve a dolog. Tévedés! Mi ennek az oka? Felsorolok néhányat, aztán néhány megoldást is rájuk. - "Beállhatok hozzá ezzel a karakterrel?" - Kérdik a kezdő mesélőtől, válasz oda se nézve: "Hát persze, hányadik szintű?" A srác beáll a karakterével a partiba, néha ráncolja a homlokát, és hipp-hopp minden akadály elhárul. "Tudod most épp eztésez csinálom, csak 8 PSP!" A kezdő mesélő csak bólogat, és próbálja megérteni mi történik. Aztán a mese kivégeztével arra jut magában, hogy: "A pszionikus tápos meg undorító. Majd én is indítok egyet." Nem kell mondanom hol a hibál! Még ha egy mesélő ismeri is a pszionika használatát, gyakran elköveti ugyanezt a hibát. Olyan világba/történetbe engedni pszionikust, ahol csak a karakter rendelkezik pszivél. Ez pedig a játék nehézségét erősen lefőti. Ha használni engedi a pszit, fel kell rá készülnie, újrainni mindent. Az NPC-k, és az ELLENFELEK/SZÖRNYEK is kell hogy rendelkezzenek pszivél. Legyen kihívás a pszionikus számára! A pszionikusok könyve leközlő pár pszit használó szörnyet, de ez csak ízelítő legyen. Sok-sok születtet tehetsz van az intelligens, magiát nem használó szörnyek között. Főleg a magas HD-u, varázsképesség nélküli élőlények közt. A megfelelő lényt ismerve el lehet dönteni, milyen képessége fejlődhetett ki.

Lepje meg a mesélő játékosait néhány ilyen "kedveséggel", amikor csak utottan előhúznák a fegyvereiket. Ne felejtse el kiegészíteni a világot arról szóló történettel, hogy bukkant föl a pszionika. Ha már futó kampányba akar pszit beengedni, a meglevő karaktereken is találjon valamit a PSYCHIC RESURGERY. Legyen valamilyen védelmük a társuk és pszionikus ellenfelei közti csatában. Írjon olyan mesét, amelyben a pszionikus nemhogy lazít és mindent megold, hanem...

A FIGHTER-ek könyvétán félreértésből nem címezték a WARRIOR-oknak, mert ez a 3 warrior osztálynak szól. A véleményem az, hogy a warrior-ok amúgy is erőteljes harci képességet árnyaltanul megnevelni, ahhoz a növekedéshez képest, amit a többi osztály számára felajánl. Itt nemélik elkapkodottan erőteljesre sikerült KIT mellett, a fegyveres specializáció elközönségesítésére, és a warrior-ok maximalizálható stílus specializációjára gondolok. Áttekintve úgy találom, hogy szabályainak többsége élesen elrugaszódik a 2nd edition "legyen minden könnyen érthető" koncepciójától.

Ennyit a kiválasztható szabályokról, és a rájuk épülő osztálykönyvekről. Most bemutatok egy próbátam meg az egyik elképzelésemet megvalósítani a játékban. Egy eszmét, és arra épülő karakterosztályt alkottam. Nem KELLETT hozzá külön osztályt alkotni, de mégis meglettem. Így jobban képes az eszméért cselekedni, és újdonság. Az eszmére egy lovagrend épül. Mint a "paladinhood"-nak, ennek tagjai se legyenek sima HARCOSOK, gondoltam. A DMG ad egy lehetőséget saját karakterosztály megtervezésére, én ezt használtam fel. Átgondoltam az eszmét, és hogy milyen képességek kapcsolódhatnak hozzá szükség szerűen. Persze azt is átgondoltam, játékosként milyen képességek kombinációját tartom izgalmasnak. Szerettem volna egy harcost tolvaj-tulajdonságokkal kiegészítve, de nem többszöröztük. Az eszme lényege, hogy a világban az egysúly uralodik. Ha az egysúly megszűnik, ki tudja mi következik be? Hiszen ez eddig még nem történt meg. Jobb a bizonyosság abban, ami létező és tapasztalható. Így figyelni és kerékvágásában tartani a világot, a legfontosabb, hogy ne történjen meg az ilyen előreláthatatlan következményekkel járó változás. Vannak akik a világot mindenáron az egyik irányba akarják dönteni, ilyenek a VITÉZek és egy csomó PAPÍle. Meggyőzhetetlenül makacsak és elva-

kultak. Szerencsére megvan az ellensé-
gük is, hasonlóan makacs és önzőn ra-
gaszkodik a terveivel. Amíg ezek kie-
gyensúlylik egymást, nem lesz baj. Mara-
kodjanak csak egymással. De azok, akik-
re szükség van, hogy távollatarsák
mindkét oldalt a felülkerelkedéstől, keve-
sek. A druidák ílyesfélék, de túlságosan
odavannak a bokraikért és bogaraikért
ahhoz, hogy számítani lehessen rájuk.
Rajtuk kívül még néhány felvilágosult
van, de ezek szervezetenek, céltalanul
szétszóródva a nagyvilágban. Az istenek
meg ügylátszik unaktívak lettek mostan-
ság. Ezért jött lassan létre a céltalan fel-
világosultakból az Egysúlyú Örözkien
rendje. Mivel kevesen voltak, átgondolták
hogy tudnának hatékonyak lenni. A kö-
vetkezőt gondolták: Nem tevékenykednek
nyitlan. Jólépeztet ifjakat nevelnek és kü-
denek szét a világba, akik az ügy céljából
jelentéktelen csatározásokban, kinskere-
sésben megerősödnek a nagy feladatra.
Közben információkat szereznek a világ
menetéről, és anyagiakat gyűjtenek a
rendjük számára. Próbálnak új társakat
keresni, és beférkőzni jó sok ember biza-
lmába. Külön célt ad a kutatóknak, hogy
az igazi hatalmat jelentő mágius tárgya-
kat megszerezzék, és rendjükhöz juttas-
sák. Mert ezek a tárgyak nagy erőt hoz-
doznak, és nem mindegy hogy kinek a
kezeben. A rend tudja, hogy mit tegyen
az ilyen tárgyakkal. Az ifjak a fegyverfor-
gatás mellett fel vannak készítve olyan tu-
dással, ami igencsak alkalmassá teszi
őket az önálló cselekvésre. Mivel azon-
ban kevesen vannak, és nem vállalnak
főlölesgek kockázatát, kénytelenek akci-
óhoz társulni a kinskereső akciók ide-
jére. És azok tudását is csellel, az ügy ér-
dekébe állítani. Ím a leírása: FŐCSOP-
PORT: WARRIOR OSZTÁLY: EGYEN-
SÚLYÓRZÓ (BALANCEGUARD)
SZÜKSÉGES ALAPTULAJDONSÁGOK:
ERŐ .13 ÜGY. 15 INT. 12 BÖL. 14 EL-
SÖDLEGES TULAJDONSÁGOK: ERŐ,
ÜGYESSÉG FAJTA: EMBER A magas
tulajdonságok nem eredményeznek XP
bonuszt. A 18-as erőre nincs különleges
% dobás, viszont a magas egészségérték
különbösen hasznos. Az egysúlyórzó-
nak teljesen semlegesnek kell lennie és
maradnia jellemében. Ezt kitűnő kemény

nevelése és abból eredő céltudatos el-
szántsága biztosítja. A DMG alapján az
osztály szintlépési szorzója 6.75, eről a
mesélő majd tájékoztat. Az új osztályok
szekesztési táblázata alapján, az egyen-
súlyór rendelkezik a következő tolvaj ké-
pességekkel: csendes mozgás, árnyékba
rejtőzés, zajok hallása, nyelvok olvasása
és hátbadóféssel. Ezek értékeit a mesélő
elmondja a DMG-ben lévő táblázat alap-
ján.

A DMG szerinti szintlépések kicsit TÚL
gyorsak lettek, a paladin/ranger szintlépé-
si táblázat viszont megfelelő.

HASZNÁLHATÓ PÁNCÉLOK: A tolvajhoz
hasonló képességek gyakori használatá
miatt a lánccingnél (AC5-nél) korlátozott
páncélok létesítéséhez nem szokott hozzá.
Nem elf léncing használatokor annál 5%-
kal kedvezőtlenebb tulajdonságcsökke-
nést kell használni a tolvajlasi képessé-
gekre. Az osztály tud pajzsot használni.
HASZNÁLHATÓ FEGYVEREK: "Ugya-
naz a kéz ont vért és gyógyít", tartja mon-
dásuk. Csak szűrő és vágó fegyverek
használatát sajátítják el. A ThACO és a
támadások száma a WARRIOR tábla
szerinti. A kezdeti fegyveres képzettsé-
gek száma 2, és mint WARRIOR gya-
radnak. Kezdetben 2 nem fegyveres kép-
zettség pontja van, a WARRIOR, a RO-
GUE, és a GENERAL-ból választhat. A
HP dobása 1d8, 9. szint felett a HP 2-vel
nő szintenként. A 16-nál magasabb
egészségért WARRIOR HP bonusz jár
neki. A mentődobások a papi táblázatból
történnek.

ELSŐ SZEMPONTJA AZ ESZME BE-
TARTÁSA. - HITE AZ ESZMÉBEN LE-
HETŐVÉ TESZI, HOGY AZ EGYEN-
SÚLYÓRZÓ NAPONTA EGYSZER, ÖN-
MAGÁN VAGY MÁSON, KÉZRÁTÉTEL-
LEL SZINT*2 HP-OT GYÓGYÍTSON. -
SAJÁT TULAJDONA CSAK ANNYIBÓL
ÁLLHAT, AMENNYIT MAVAVAL TUD
SZÁLLÍTANI UTAZÁSAIN. - MINDEN
TALÁLT ÉRTEK 50%-ÁT A RENDNEK
KELL ADNIA. HA ÓRIÁSI MENNYISÉG,
CSAK ANNYIT TART MEG AMI NEM
HÁTRÁLTATJA. - A 7. SZINT ELÉRÉSÉ-
IG MINDEN MÁGIKUS TÁRGYAT A
RENDJÉNEK KELL ADNIA, TILOS
EL/FELHASZNÁLNIA AZOKAT. EZUTÁN
A WARRIOR-OK VARÁZSTÁRGYAIT
HASZNÁLHATJA, DE NEM TARTHAT 6-
NÁL TÖBB, RENDJE ÁLTAL ENGEDEL-
YEZETT VARÁZSTÁRGYAT MAGÁNÁL.

Sajnos kifogytam a helyből. Küld el a kö-
vetkező cikkhez 3 kivánságotat.

Hoild

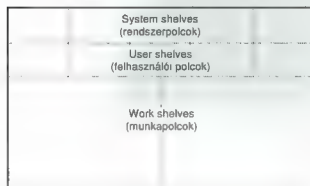

AMOS the Creator

Az AMOS 3D Object Modeller

Az előző számban ugyan tettünk egy kis kitérőt, de most rendületlenül folytatjuk az Amos 3D boncolgatását. A Td utasítások nagy részét már megismerhettük, ami pedig kimaradt - az object felszín utasítások - azokat majd egy másik alkalommal az Object Modeller felszín funkcióival együtt ismertetjük. Az eddigiek alapján reméljük minden érdeklődő tisztá képet kapott arról, milyen lehetőségek rejlenek az Amos 3D-ben és ötleteitek kivitelezésére egyáltalán alkalmas-e? A következőkben az Amos 3D-hez mellékelte Object Modellert (továbbiakban OM) vesszük szemügyre. Az OM nem szerves része az Amos fejlesztői környezetének, hanem egy különálló, önállóan futtatható program. A program betöltése után feltűnik egy kis forgó 3D object, aminek elnyomása után megpillanthatjuk azt a képernyőt, ami object tervezési munkánkat jelenlétevel végigkíséri.

Néhány alapvető fogalom tisztázása érdekében nézzük át alaposabban ezt a képernyőt. Alapvetően két részre osztható. Az alsó részen foglalnak helyet az egyszerű kezelést elősegítő ikonok. A képernyő többi részét az object-eket megjelenítő polcok foglalják el az alábbiak szerint:

Egy polc egyetlen objectet foglal magába. A legfelső öt polc olyan alapelemeket tartalmaz, amelyekből bármilyen komplex object előállítható. Ezeket a rendszerpolcokat megváltoztatni nem tudjuk, csak átmozdítjuk őket más polcokba. Az alattuk elhelyezkedő öt polc a modellezés kü-

lönböző fázisainak részeredményeit tartalmazhatják és ezek írható-olvasható polcok. Az alsó két nagy polc a munka polc. Itt az object-ek is nagyobbak mint a fenti polcokban, és lehetőség van valamennyi object művelet végrehajtására. Modellezésünk alapvetően az object-ek transzformációjából és azok összeillesztéséből áll. A polcokat határoló vonalak alapállapotban nem látszanak, de ha ráklikkelünk a képernyő egy részére, akkor a keret színe megváltozik és ezzel további műveletre ki is választottuk a polcot.

Hogy könnyebben megérthessük a polcok közti műveletvégzést, nézzünk egy egyszerű példát. Válasszuk ki a jobb felső sarokban lévő kockát. Ez egy rendszer polcban van, így itt megváltoztatni nem tudjuk, tehát át kell másolnunk egy másik polcba. Most válasszuk ki az egyik munkapolcot és klikkeljünk a Copy ikonra. A kocka most megjelenik a munkapolcon, és közelebb is kerül hozzánk. Tehát két polc közötti művelethez először a forrás, majd a cél polcot kell egymás után kiválasztani. Az egy polcos műveletnél a polc kiválasztása után közvetlenül a művelet ikonját kell használni. Van még egy harmadik típusa is a műveletvégző ikonoknak, ez pedig a toló-ikon (slide tool). Ezek használatához az egér gombját lenyomva kell tartani az ikonon. Ilyenkor a forgatás és a pozícióváltoztató ikonok a vezérlő panel közepén.

Mivel tervek vannak egy teljes magyar nyelvű Amos 3D könyv megjelenítéséről, most csak nagyvonalakban szeretnénk a legfontosabb funkciók használatáról szólni. Mivel az OM használata az egyetlen mód ahhoz, hogy a 3D programunkhoz szükséges objecteket előállítsuk, célszerű több időt szánni a megismerésére. Hasznos ötletek meríthetők a lemezen található példa objectekből is, ahhoz hogy saját tárgyainkat a lehetőségekhez mérten jobbra készíthessük el. A Mandarin soft. kíváncsian várja mindenki objectjét és 3D programját. Na ennyi mellébeszélés után nézzük is azokat az első ránézésre kaotikusnak tűnő ikonokat.

A panelen az ikonok logikailag csoportosítva vannak, ami később még egyszerűbbé teszi a munkánkat. A panel felső sorában található a legtöbb olyan ikon, amelyek egy teljes object-tel vagy polccal dolgoznak.

Mielőtt belevágnánk a szebbnél szebb ikonok taglalásába, ismerkedjünk meg egy object felépítésével. Ezt érdemes mindenkinek elolvasni, hiszen ilyen hallatlan információattalommal bíró mondatokat ebben a rovatban még nem olvashatunk! Nézzük például a kockát. A kockának van hat lapja. Minden lapnak kb. négy éle és minden élnek két végpontja. Ha valakinek az utóbbi mondat feldolgozásával gondja akad, a Guru levelezési rovatvezetője szívesen áll rendelkezésére. Azok az ikonok, amelyek a panel bal oldalát foglalják el, arra szolgálnak, hogy kiválaszthassuk, az object mely részével kívánunk foglalkozni.

 Ezzel az egy objectet alkotó több blokk közül lehet kiválasztani a szükségeset.

 Lap kiválasztása.

 Él kiválasztása.

 Végpont kiválasztása. A kiválasztás többszöri klikkeléssel érhető el, és a mellette található kereszttel is visszavonható a kijelölés.

 Ragasztó. Két object összeillesztésére szolgál. Először kiválasszuk mindkét object azon lapját, amit egymással össze akarunk forgatni. Kiválasztjuk a forrás polcot, majd a cél polcot és bal gombbal ráklikkelünk az ikonra. A két object összeforgatva a cél polcba ke-

rül. Mindkét objectnek a nagy munkapolcban kell lenni, hiszen csak itt jelölhetőek ki lapjaik. Ha a művelet nem nyerte meg tetszésünket, a felkiáltójel ikonnal visszaléphetünk a művelet megelőző állapotba. Magyarul Undo. Az összeragasztott objecteket továbbra is külön blokkonként kezelhetjük. Egy object max. 8 blokkot tartalmazhat. Ha ezek után alaposabban szemügyre vesszük objectünket, feltűnik, hogy az összeragasztott lapok prioritása nem korlátozott. Ennek kijavítására szolgál a

ikon.

Másolás. Működését a fentiekben már láthattuk. Először a forrás, majd a cél polcot kell kiválasztani, és a bal gombbal klikkelni. Ha a jobb gombbal klikkelünk rá, csak az object blokkjai közül kijelölt csoportot másolja át. A csoport kiválasztásáról a továbbiakban lesz szó.

Object törlés. A kiválasztott polc tartalmát törli. Az Undo-val ez is visszavonható.

Blokk-csoport törlés. Bal klikkel a kiválasztott blokkot, jobb klikkel a kiválasztott csoportot törli.

További fontos műveletek az object pontjainak, élének transzformációja. Ahhoz, hogy kétdimenziós egerünkkel 3D-ben egy pontot mozgathassunk, egy olyan kompromisszumot vezettek be, hogy a kiválasztott pontot vagy élt egy alkalommal csak az őt tartalmazó lap síkjában mozdíthatjuk el. Persze mivel egy pont több laphoz is tartozik, így tetszőlegesen formálhatjuk object-ünket.

"Húzogató". A húzogató ikonra klikkelve és a gombot nyomva tartva mozgatható a kiválasztott összetevő. Először kiválasztjuk a mozgatni kívánt pontot vagy élt. Értelemszerűen sorban először a blokkot, a lapot... A húzogató ikonnak van egy olyan különleges tulajdonsága, hogy a mozgítás érzékenységet (az éger felbontását) is változtathatjuk annak megfelelően, milyen magasságban klikkelünk az ikonra. Alulról felfelé haladva egyre érzékenyebb.

A csoport ikonok:

A csoport funkció lényege abban áll, ha

egy műveletet nem akarunk a teljes objecten végrehajtani, hanem csak pl. egy repülő szárnyait akarjuk nagyítani, egy csoportnak kijelöljük a szárnyakat befoglaló blokkokat. Utána a csoportra végrehajtjuk a nagyítás műveletét.

A csoport ikonok mindegyike a panel jobb oldalán találhatóak. A plusz és mínusz ikonok szolgálnak arra, hogy a csoporthoz hozzáadjunk vagy kivegyünk belőle egy kiválasztott blokkot. Ilyenkor a csoporthoz tartozó blokkok sarkain egy-egy pontot láthatunk, jelezve, hogy a csoport tagja. A jobb gombbal az egész objectre van értelmezve a művelet.

Síkon eltolás. Kiválasztjuk a csoportot, és kiválasztunk egy lapot. A csoportot ezután az ikon segítségével a lap síkjával párhuzamosan tudjuk eltolni.

Normál eltolás. Hasonlóképpen kell eljárunk, mint a fenti esetben, de itt az eltolás a választott síkra merőlegesen történik.

Relatív forgatás. A kiválasztások itt is megegyeznek a fentiekkel, de jelen esetben a választott síkra merőleges tengely körül forgathatjuk el a csoportot.

Forgatás. Ezzel az ikonnal a csoportot a képernyő síkjával párhuzamosan tudjuk elforgatni. Célszerű a középen lévő forgató ikonnál egy pozícionálni az objectet, hogy a forgatás kívánt síkja a képernyőével párhuzamosan legyen. A művelet közben fokokban írja ki a forgatás mértékét.

A fenti forgatás középpontja adható meg. Az ikonra klikkelve, nyomva tartott bal gomb mellett mozgathatjuk a megjelenő keresztet.

Nagyon hasznosak a függőleges és vízszintes zsugorító ikonok is. Ez a kettő csak egy-egy tengely mentén változtatja a csoport méretét. Segítségükkel az objecten belüli pontosan be lehet állítani az egyes csoportok, blokkok méretét, hogy egymáshoz illeszkedjenek.

Ha az egész object vagy csoport teljes méretét akarjuk változtatni, hogy beilleszthető legyen a többi object közé, a méretező ikont kell használni.

Programozáskor felmerülhetnek számszerű kérdések is egy object-tel szemben, pl. ha szeretnénk tudni mekkora ütközésvizsgáló gömbbe kell zárjuk az objectet ahhoz, hogy az ütközések reálisak legyenek. Az ilyen esetekben nyújt segítséget az OM info ikonja.

Mindig megkapjuk az object átmérőjét az -R- után. Ha valamely blokk, lap, él vagy pont is ki van választva, akkor ezeknek a sorszámát is megkapjuk rendre a B, F, L, P betűjelzések után.

Itt most befejezzük az OM ismertetését, mivel nem célunk a teljes ismertetés, de azt megígérjük, érdeklődés esetén még visszatérünk rá. Reméljük sikerült a legfontosabb dolgokat összefoglalnunk az OM-ról ahhoz hogy az érdeklődők megalkothassák első saját object-jeiket programjuk számára.

Szeretnénk felhívni minden olvasó figyelmét, hogy az AMOS mozaikszó az Amiga Operation System szavak rövidítéséből áll. Ebből kiderül az, hogy a program Amigán működik, ezért a Hungarian

Amos Club is csak Amigával foglalkozik. Maxi-

mális segítőkészségünket is csak Amigos részére tudjuk felajánlani. Azt hiszem ennek a tisztázását eddig elmulasztottuk és ezért elnézést kérünk.

A címünk még mindig változatlan: Bp.1675. Pf:116

Lázi & Angler

Valhalla Páholy

K Ö N Y V K L U B

FELHÍVÁS!

Bizonyára hallott már róla, hogy a könyveket is ÁFA-val sújtják - ez pedig a könyvárak drasztikus emelkedését vonta maga után. Ha azonban belép a **Valhalla Páholy Könyvklubba**, idén is a tavalyi áron juthat hozzá megjelenő kötetekhez.

A **VP Klub** működése amerikai mintát követ - magyar áron. A klubtagság évi 1000 Ft - ám ebben az összegben benne foglaltatik négy Ön által kiválasztott kötet ára. A tagok három havonta értesítőt kapnak a következő negyedévben megjelenő művekről, s csak annyi dolguk marad, hogy eldöntsék, mely köteteket kívánják megkapni. Évi négy kötet választása esetén nem kell a tagsági díjon felül fizetni, bármennyi legyen is a bolti ár. A többi, tetszőleges számú kötet megrendelésekor az árból 10% kedvezményt adunk, és nem számítunk fel postaköltséget. Minden kötetet a megjelenés napján postázunk. Minden év végén a tagok olyan nívós ajándékkötetet kapnak, mely utcai árusításra nem kerül. Ha tetszik ajánlatunk, ha a **Valhalla Páholy Könyvklub** tagja kíván lenni, töltse ki az alábbi belépési nyilatkozatot, és fizesse be a tagdíjat rózsaszín postautalványon. Ne felejtse elküldeni a belépőnyilatkozatot és a befizetést igazoló utalvány másolatát a Valhalla Páholy címére. (1016 Budapest, Alsóhegy u. 6.)

Valhalla Páholy

K Ö N Y V K L U B

FIGYELEM!

A belépési nyilatkozat és a pénz feladását igazoló csekk beérkezése után a Valhalla Páholy elküldi a Könyvklubhoz tartozást igazoló tagsági kártyát és az aktuális negyedévre vonatkozó könyvlistát.

Kérjük, hogy a lista alapján eszközölt megrendeléseket az aktuális negyedév utolsó havának első napjáig (március 1., június 1., szeptember 1., december 1.) adják postára, mert csak ebben az esetben tudunk teljes garanciát vállalni a megrendelés teljesítésére.

BELÉPÉSI NYILATKOZAT

NÉV:

VÁROS:

UTCA:

HÁZSZÁM

IRÁNYÍTÓSZÁM:

Kérjük nyomatottól nagybetűvel kitölteni!

A jelentkezési lapot nem kell kivágnia, a fénymásolatát is elfogadjuk.

- ÉRDEKLI A FANTASY; KIVÁNCSI A SZEREJÁTÉKRA?
- SZERETNÉ TUDNI, HOGY MI JELENT MEG E MŰFAJBAN; ESETLEG ÍRÁSSAL KACÉRKODIK?
- KLUBOT ALAPÍTANA, VAGY FANZINT INDÍT?

KERESSEN MEG MINKET, SEGÍTÜNK!

AZ EGYESÜLET TÁMOGATÓI A MOZGALOM FELVIRÁGOZTATÁSÁT JELÖLTÉK FELADATUKUL! MINDEN SZERDÁN ÉS PÉNTEKEN SZEMÉLYESEN IS VÁRJUK AZ ÉRDEKLŐDŐK JELENTKEZÉSÉT.

CÍMÜNK: 1149, BUDAPEST, BUZOGÁNY U. 4.
(KAPUTELEFONON - VALHALLA PÁHOLY) TEL./FAX: 183-7299

Lemmings 2 Tribes

A Lemmings név már nagyszerű hagyományokat idéz mind az Amiga, mind a PC tulajdonosok körében. Most, hogy itt a remek folytatás, reméljük a játékedv ísmét az egekig fog csapni.

A második rész teljesen más mint az első volt. A programozók rengeteg újítást vezettek be a játékban. Teljesen megváltozott a játék abban a tekintetben is, hogy nem kapunk pályakódokat a szintek teljesítése után, hanem ilyenkor menteni tudjuk a játékot. Igencsak megdölgöztetja a program a memóriánkat és egy kicsit nehéz lett a játék, ugyanis teljesen mindegy, hogy hány lemminget juttatunk be a célba. A következők viszont ennyi lemming fog megjelenni. Mindenki gondoljon csak bele, hogy mit is jelent ez. A játék 3 lemezen rengeteg új pálya (és új fajta pálya) található. A főmenüben a MAP ikonra kattintva megnézhetjük a pályafajtákat, sőt a kiválasztott pályán el is kezdhetjük a játékot. A következő pályatípusokat találhatjuk itt:

Space Tribe - az űrben kalandozhatunk, kedves robotok és lézerek között
Medival - középkori pálya
Egyptian - piramisok és homokdűnék között játszhatunk
Polar - havas, téli pálya (ismerős lehet a korábbi verziókból)
Highland - felvidéki, erdős pálya, némi telefonfülkével
Circus - szintén egy ismerős pálya, cirkusz
Classic - a jól ismert pálya az első részből
Outdoor - egy burjánzó őserdei pálya
Beach - tengerparti pálya, főleg télen lehet kellemes
Sports - abszolút sportos pálya, mindentéle kellemes dologgal
Shadow - misztikus, árnyékokkal teli pálya
Cavelem - kőkorszaki történet a barlangokban

Eddig még nem is lenne problémánk a játékkal, azonban ami most következik, az már maga a megtestesült gyönyör lehet a fakíroknak is. Ugyanis a játékban számszerint 50 féle lemmings kerülhet az utunkba. Mindegyik más-képpen viselkedik, és természetesen mindegyik iszonyú aranyosan van megrajzolva. Lásuk tehát őket: (* - a légcsavarral tudjuk irányítani)
Jumper - ugró
Runner - futó
Filler - feltölti a mélyedéseket
Balloner(*) - fúval repülő lemming
Archer - nyílat löv, melyen lehet mászkálni
Attractor - színes, mely maga köré gyűjti a többieket
Bomber - bombát robbant
Scoop - földén ásní kezd
Hopper - egy lábon kezd el ugrálni
Skater - korcsolyázik a jégen

Kayaker - kajakozik, sajnos csak vízzen
Swimmer - úszik
Roller - bukkenőző lemming
Magic Carpet(*) - repülőszőnyeg, iszonyú aranyos
Club Basher - lebunkózza az előtte lévő
Thrower - hógolyót dobál, építhezünk vele
Digger - ásó
Climber - mászó lemming
Builder - vízszintesen épít
Basher - vízszintesen ásó
Miner - szintén ásó
Floater(*) - és közben esernyőt nyit
Laser Blaster - felfelé lövő sugarat, mely át-fúr mindent
Exploder - felrobban
Magno Boots - tapadó cipő
Bazooker - rakétát löv ki
Spearer - egy dárdát dob el
Fencer - kardozó lemming
Stomper - lefelé ugrálva lukat csinál
Skier - síző, csak havon természetesen
Stacker - felfelé egy falat épít
Pole Vaulter - rúdugró a magas akadályok leküzdésére
Mortar - mozsárgyűt kezelő lemming
Platformer - vízszintesen épít egy utat
Diver - úszó lemming
Flame Thrower - lángszórót kezelő lemming
Super Lem! - nagyon erős lemming
Surfer - szörfözik a vízen
Planter - virágokat ültet, melyeken lehet mászkálni
Parachute(*) - ejtőernyőt nyit és közben
Slider - mindenhol tud mászkálni leesés nélkül
Rock Climber - fel tud mászni a sziklákon
Jet Pack(*) - repülő hátizsákkal megáldott lemming
Skimmer - lögva kapaszkodik a kezeivel a dolgokon
Roper - mászó kötelel löv ki egy bizonyos távolságon belül
Twister(*) - pörgő lemming, bizonyos esetekben fúrja a talajt
Sand Pouter - homokvárat épít
Glue Pouter - ragadós anyagot önt ki
Icarus Wines(*) - szárnyakat növesztett lemming
Hamo Gilder(*) - siklórepülésben közlekedő lemming

A sok fajta lemming leírásával el is fogyott a hely. Mindenkinek jó szórakozást kívánok ehhez a remek programhoz, mely egyszerűen fantasztikusra sikeredett. Hát kérem, ez játék-program!

Bear™

Az amerikai Virtual Reality Laboratories, amint az a nevéből is kiderül nem éppen lövöldözős játékprogramok fejlesztésével tölti idejét. Legnépszerűbb termékük a Vista Professional segítségével saját magunk formálhatunk tájakat, bejárhatjuk azokat, mintha valóban léteznének.

Valóban akár saját magunk is megtervezhetjük azt a környezetet, amelyben jól érezzük magunkat; sziklás hegycsúcsokat, mohával borított lankákat, halkan csörgedező patakokat varázsolhatunk a képernyőre.

Ha valaki ennél prózaibb virtuális valóságra vágyik, annak a Vista Pro-hoz kapható több tucat adatlemez valamelyikét ajánlom.

Ezek a NASA felvételeit tartalmazák, Földünkéről a Holdról és a Marsról. Ezeket betöltve a programba akár körülrepülhetjük az Olympus krátert, vagy ha kedvünk tartja zsenge fűvel boríthatjuk, és egy kis tavat alakíthatunk a félelmetes kráter

mélyén.

Amint az az előző kis gyöngyszemből is kitűnik, itt bizony egy tájgenerátorról lesz szó, mégpedig a Vista Professional 3.0-ás vadonatúj változatáról.

A program felhasználói felülete az előző 2.0-ás rendszerhez képest az előnyére változott. Jobban elkülönített gadget-csoportok, szebb kivitelezés és végre automatikus PAL video mód felismerés jellemzi. Ám az igazi erő a felszín alatt rejlik, rengeteg újítás, új funkció található a Vista Pro 3.0-ban.

Eddig is lehetett fákat generálni a tájképekbe, de azok igen-csak szögletesen néztek ki, fő-

leg közelről. Az új programban a szokásos fenyő, tölgy, kaktusz és aljnövényzet minden paraméterét beállíthatjuk. A levelek és a kéreg anyagszerűségétől kezdve a lombkorona sűrűségéig.

A növényzet-beállító panel nem éppen egyszerű, de az 'Expert Mode' gombra kattintva előtűnő gadget, még a tapasztalt Amiga felhasználót is megdöbbent egy pillanatra. Különböző tulajdonságú fa csoportokat definiálhatunk, amelyre az elhelyezésnél hivatkozhatunk. Természetesen megadhatjuk a hőhatárt is, amely felett már csak elvettve találhatók növények. Csakúgy mint az előző változatban, ködöt is generál-

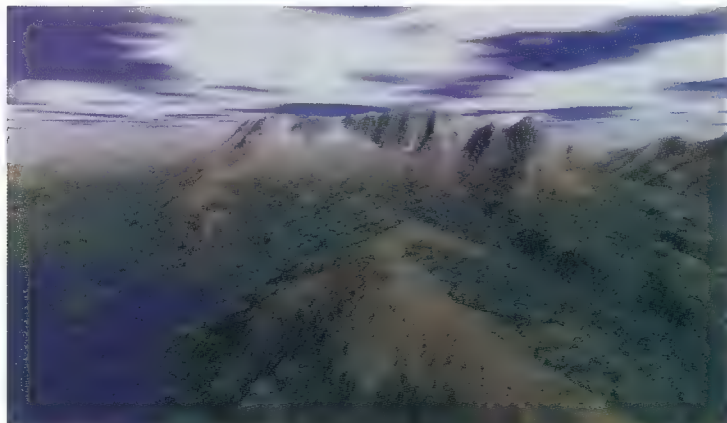
hatunk képünkbe.

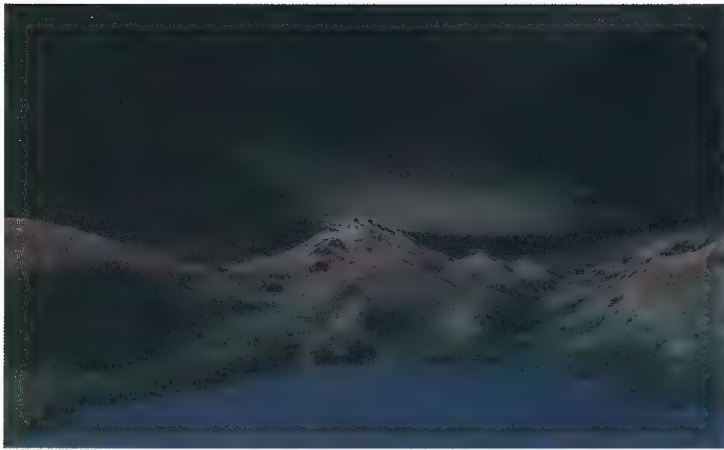
Nagy újítás a Vista pro 3.0-ban, az amit mi emberek már régóta tudunk: a táj lerombolása, elcsúfítása. Tetszőleges helyekre utakat definiálhatunk, és ha tetszik akár házakat is telepíthetünk a hegycsúcsokra. Fontos, hogy az előző változattal szemben (amely csak fákat generált) itt interaktív módon adhatjuk meg ezeknek az objektumoknak az elhelyezkedését, beleértve a fákat is. Így az eddigi növénytakaró sűrűség helyett, akár szép angolparkot is tervezhetünk!

A szikla és talaj élethűségét fokozta a 2.0-ás Vista-ban megjelent texturák alkalmazása. Ezt az új programban is, négy fokozatban állíthatjuk, de megjelent egy új, sokkal élethűbb textúra típus is: az altitude. Ez amellett, hogy a felszín színét változtatja, egyenletlenségeket okoz a felületen (a ray-tacing programok használóinak ismerős lehet a bump- vagy altitude mapping eljárásból).

Fontos, hogy a fényforrás helyének meghatározása mellett megadhatjuk, hogy az árnyékokat is vessen. Ez sokkal élethűbbé teszi a generált képeket.

Az ég kék, a fű zöld, de nem mindig. Ha az égre felhőket akartunk varázsolni, akkor bizony az előző Vista Pro-ban eléggé meg kellett szenvednünk. A 3.0-ban a régi lehetőség megtartása mellett már

könnnyedén, egyetlen gombnyomásra is borússá tehetjük egünkét. A felhők élethűsége is több fokozatban állítható. Ha kedvünk tartja, akkor tájunkba folyókat vagy tavakat telepíthetünk. Ha a 3.0-ás Vista-ban egy sziklacsúcsból fakasztunk vizet, akkor az a generált képen látványos vízesés képében fog megjelenni.

A program, mint minden komolyabb darab mostanában, természetesen támogatja az AA Chip-set módokat, így rögtön 256 színű, vagy HAM8 képeket számoltathatunk. Az új funkcióknak, a generált kép élethűségének természetesen ára van: a Vista Pro 3.0 lassabban számol mint elődje, így az eddigi villámgyors számítás

már csak gyorsnak minősül. Egy fáktól, vízesésektől és kanyargó utaktól sűrű kép számítása, amelyen ráadásul a textúra is altitude típusú, bizony órákig is eltarthat egy alapkiépítésű Amiga 500-on. A program használatához legalább 3MB memóriára van szükség, és nem árt az ügynek ha egy turbokártyával, gyorsabb

sabb géppel és matematikai társprocesszorral is rendelkezünk.

Befejezésképp bemutatok egy aktív Vista Pro felhasználót, aki minden bizonnyal ugyanúgy örül az új változat megjelenésének mint mi. A neve Arthur C. Clarke és Amiga 3000-esén szokott tájképeket tervezgetni...

Végül de nem utolsósorban köszönet LaySoftnak, aki nagy segítségemben szívesen kisegített ezekkel a nagyszerű képekkel.

Marinov 'Gaborca' Gábor

Virtual Reality Laboratories
2341 Ganador
Court San Louis Obispo
CA 93401

Tel.: (805) 545-8515

Imagine 3.0

A király

Megjelent, örültünk, örültünk, mindmáig a legjobb... Vártunk ... vártunk ... vártunk reménykedtünk, álmodoztunk új verzióról, és most itt van; legalább a híre!

Megjelentek az első hiteles információk egyenesen az Impulse-től. Ami most itt következik, az minden. A GURU telefonbéli érdeklődésére az Impulse egyik embere idegesen mondta, hogy nem adhat ennél több információt, az állásával játszik. Köszönjük Larry!

És most lássuk:

- 'CSONTOK' Egy testet metamorph-al mozgathatunk, úgy hogy egy vázat definiálunk, és ennek mozgását adjuk meg.
- Valós időben láthatjuk a Stage Editor 3D perspektívikus ablakában a kamera által mutatott képet, így könnyebb beállítani a kameramozgásokat.

- Az IFF képek és texturák valóban a polygonokhoz kapcsolódnak, követik a test formáját, együtt torzíthatók a testtel.

- A Stage Editor-ban már hangsávot is rendelhetünk művünkhöz.

- A kijelölt testhez tartozó akció beállításokat leírhajtuk egy ablakba a Stage Editor-ban.

- Egy csoport tagjaihoz külön-külön is hozzáférhetünk a Stage Editor-ban.

- A kamera lassulását, gyorsulását grafikusan állíthatjuk.

- Twist, Taper, Bend, Shear, különböző test deformáló funkciók.

- SOKKAL JOBB anti-aliasing.

- Árnyékok Scanline módban.

- A kész képek JPEG tömörítése.

- AA chip-set támogatás, 256 szín és HAM8.

- Egy új, felhasználó által definiálható gombsor az editorokban.

- Makrók.

- Új Froms Editor.

- Útmunkálatokhoz animációs segédprogramok.

- Új Terrain Editor.

- Texturator.

A megjelenés várható dátuma 1993. tavasz végefelé.

Más jó hír: Az Imagine PC verziója már megrendelhető az Impulse-nál. Ára: \$495. A regisztrált Amiga Imagine felhasználók \$100 összegért juthatnak hozzá! A PC verzió néhány apróságtól eltekintve megegyezik az Amiga 2.0-ás változattal. Minimális PC konfiguráció:

- 386/486

- Matematikai társprocesszor

- VGA grafikus kártya

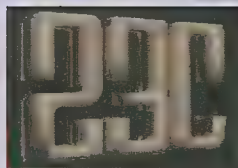
- Merevlemez

- 4 MB memória

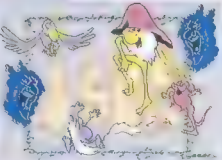
Impulse Inc. 8416 Xerxes Ave.
NORTH
Minneapolis, Minnesota 55444

DEMOLOGIA

Hi Dudes! Kardinális változás korszakát éljük. Kezdünk interaktív válni. Örömmel jelenthetem, hogy lassan szívárog-nak a saját kreálmányok szerkesztőségünk postaládájába. Egyelőre zuhatagnyi jelenkező helyett csak két hazai csapat az ISCH Crew és a United Artist közreműködését köszönhettem meg. A többiek szégyeljük magukat! Imígyen a rovat első felében kritikus pillantást ve-

tünk a beküldött stuffra, kiegészítve néhány mostanában megjelent magyar újdonsággal. Ezt követően igazi cseme-gével szolgálunk, éspedig az utóbbi időben igen divatos videodemokról lesz szó.

Nos történt, hogy idén januárban az Absolute megrendezte a Bash sorozat harmadik részét. Sok induló közül az egyik legígéretesebbnek a Faculty tűnik, akik korábban már egy kombinált musicdisc-kel is hallattak magukról. A Jump Master 2-ben a jobb gomb megnyomásakor egy lóugrásos logikai játékkal küzdhetünk meg. A szabály egyszerű, huszárral a megadott idő alatt kell a tábla egyik pontjáról a másikra jutnunk. Fejlődésüket bizonyítja a

Disney's nevű trackmo, ahol Quack kapitány és Duck'o'Bert bácsi mel-

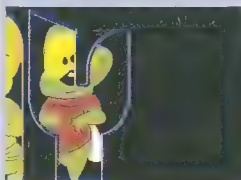
lett érdekes rutinok szemtanúi lehetünk. Néhány vonalvector és egy ötplanes plotter után, a radioaktív vectorok következnek. Ez egy egyszerű stencil, ahol a mintát a felhőrajhoz hasonló animált grafika hozza létre. A körök világa után egy árnyékolt gumikocka látható, s természetesen az elmaradhatatlan ray-tracing animáció. Újdonsült sztarunk a Creator első Strange Creatures című trackmojával nagy meglepetést kellett. Tagadhatatlan, hogy az utóbbi idők legkiemelkedőbb magyar alkotása. 25 különálló dotlabda, egy rakás rángatózó vectorkör, teljes képernyős glen-zek, dotzslók, és egy óriási Kefrens stílusú

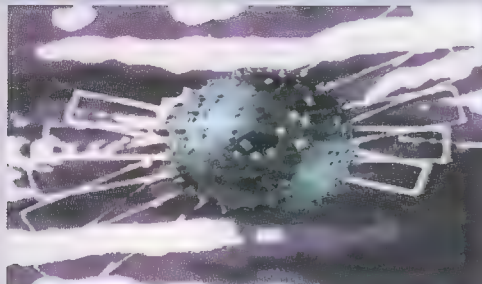
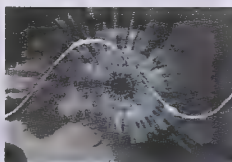
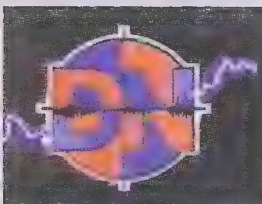
csonkolt polygon magáért beszél. A záró ray-tracinget egy 2016 pontból álló megvilágított kockát kerülgető labda előzi meg. Óriási látvány, kellemes design. Azonban elférnek néhány saját ötlet és grafikai, zenéi oldalon is van még mit tanulni. Egy kis csalódást okozott a 23 Celsius várva várt demoja. Az Inside Anarchyban nincsenek új ötletek, szép grafikák és design. A TV kocka, a vectorikus képeslap, a glenzűr-hajó és a színzscroll sajnos siralmas ízlésről ad tanúbizonyságot. A négy év után enyhén szólva megsántult társaságnak igazán jót tett a Moonlight csapat segítőkész belépése, és az a látványos kis intro, amit a partyn adtak közre.

Remélhetőleg a magyar Melon első lépéseinek vagyunk szemtanúi! Sokat ígérő egy szintén vadonatúj csoport a Studio első próbálkozása a Surprise. Egyszerű kis prog-

ramról van szó, amelyet a vectorok és árnyékok alakváltozásának ötletes alkalmazása tesz különlegessé. Rövid introval jelentkezett a korábban 64-en tevékenykedő United Artists. A Showtime semmi forradalmi újítást nem tartalmaz, de Éla képregényszerű grafikája és a kellemes design említésre érdemes. A születő csapatok dömpingében további két versenyző indult. Az Impulse és a Submission egyaránt nemzeti közöi kooperáció útján jött létre, s jelenlétüket egy-egy intro is igazolja. Általában nem kell sokat várniuk Impulsék első egy lemezes demojára sem. Az ISCH Crew karácsonyi hadjáratában senkit sem kímélt. Azonban szerkesztőségünk egyöntetű véleménye, hogy a csoport által képviselt stabil 88-as stílus manapság bizony nem elég. Nem ártana egy kicsit az angollal is foglalkozni. Egyébként még lehet belőle

valami, mert a fiúk egy Bart névre hallgató, igen tehetséges grafikusai büszkékedhetnek.

Global Trash II/Silents: Mindannyian emlékszünk '91

Karácsonyára, mely korszakalkotó pillanat az amiga szín történetében. A Silents csoport két ezeddig egyedülálló produkcióval jelentkezett. Hardwired, amely azóta fogalomká vált, és az új generáció első hírnöke, egy amigásoknak készült videodemo. Mikael Balle, a csapat grafikusa a skandináv TV3 Nordic csatorna stúdiójában dolgozik, így rendelkezésére állnak az ott található berendezések. Így egyen a videoklipp, mert inkább ahhoz hasonlítható 99%-ban Amiga mentesen készült. A zenéket Jesper Kyd hatalmas szintetizátorparkján komponálta, a látvány nagy része pedig gyors céliberendezéseken született meg. Első perctől az utolsóig lenyűgöző látványban van részünk, találkozunk egy különleges felhőeffekttussal, óriási vectorfejekkel, plasmával, gömbökkel és különböző geometrikus testekkel, természe-

tesen amígától távol álló minőségben. A designhoz hozzátartozik a metamorphosis, a háterek ízléses variálása és a technoszerű synth muzsika ügyes időzítése is. Az intro és greetings partok között, a klipp menetét híres filmekből kivágott jelenetek, és torzított kameratrükkök tarkítják.

Ghando Trance/Silents: Féléves szünet után a nyáron megrendezett Hurricane partyn mutatták be a folytatást. A csapat ezúttal összekötötte a kellemest a hasznossal, és egy lokálisan népszerű dán house-techno együttes hangfelvételéhez "komponáltak" videoklipet. A szám egyébként néhány hétig az országos toplistákon is fel-felbukkant. Nem csoda hát, hogy a felvétel, amely egyenlő arányban tartalmaz kamerás és animációs trükköket, amíg körökben is nagy sikert váltott ki. A hat perces

számot nem kifejezetten a demok tipikus elemei uralkodnak, de láthatunk különleges megvilágított vectortesteket, torzított képeket és Kyd/Balle ízlését dicsőítő egyedi mintázatokat. Nos reméljük a fiúk alkotóképeve ezzel nem hagy alább, és rövidesen lencsevégre kaphatjuk a szintén videon megjelenő Hardwired második részét.

motívum a raytraced hangszóró, és a demok jellegzetes jelenetei, mint az interferencia, a zoom, vagy a metamorphosis. A klipp során sok filmből kölcsönzött ötlettel találkozunk, sőt nem ritka, hogy Frantic Finland oszlopos tagjai a parkett ördögként rojlik a táncot.

Jean

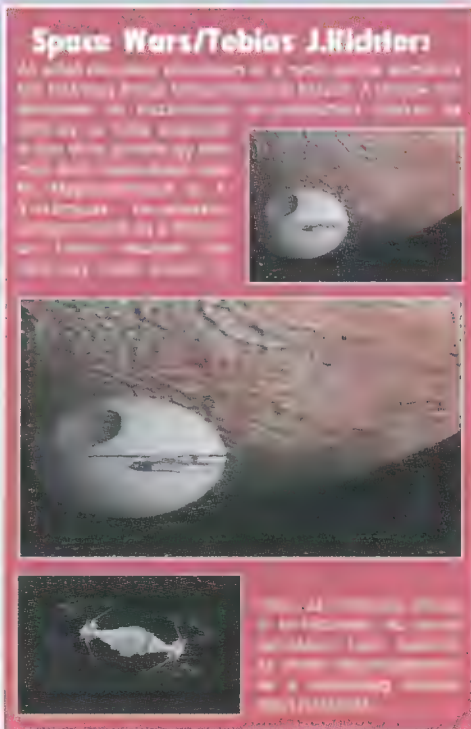
Dance Nation/Frantic: Úgy látszik a videoőrület az amúgy fagyos Finnországot sem hagyta hidegen. A terület egyik vezető csapata idén decemberben egy 17 perces felvétellel áldozott a tomboló technokultusznak. Négy órúten vad zene követi egymást, míg a képen óriási techno logók, fractal hegyek és plasmák forgolódnak. Visszatérő

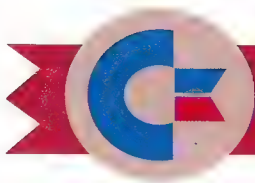
A Demológóban bemutatott, valamint sok egyéb demo, slideshow, musicdisc, videodemo és lemezjűsög

SCOPEX PD COMPANY

Pf.: 701/103 1399 Budapest

A lemezes tájékoztatáshoz szükséges válaszboríték, bélyeg, valamint egy 3"-es lemez

Commodore

Novotrade 2C

Ez az üzlet sok mindenkinek ismerős, és biztos állíthatjuk, hogy

Áraink a következők:

C64	13.990.-
Datsette	2.990.-
1541/II Floppy Drive	15.990.-
C1531 C64 Mouse	2.990.-
Amiga 500	39.490.-
RF Modulator	3.900.-
Monitorok	

- Gépeinkhez országos Commodore szakszervizhálózatot biztosítunk

- Budapest legnagyobb szakkönyv választékával állunk vásárlóink rendelkezésére

- Folyamatosan bővülő játékprogram választékunk mellett lemezek, kábelek, diskbox-ok is kaphatók üzletünkben

- Szeretettel várjuk a régi és leendő viszonteladóinkat.
- Egész évben folyamatos ellátást biztosítunk a Commodore termékekből.
- Rendszeresen nálunk vásárló viszonteladóink részére folyamatosan növekvő árkedvezményeket biztosítunk.

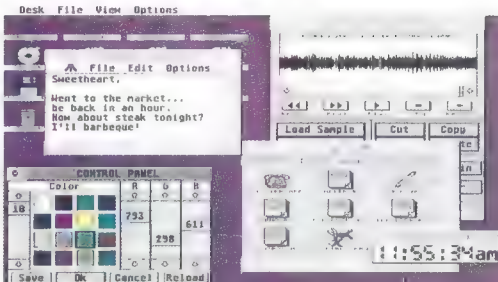
Budapest XIII. Balzac u. 35. Tel.: 1-402-954 Fax.: 1-315-933

Őfelsége Falcon030 megérkezett!

Nos, "Ataris kispajtások" (Chris után szabadon), megtörtént az, amiben már reménykedni is alig mertünk. 1993 február 26-án (délután kettő körül) az ATARI magyarországi főhadiszállására belibbent az első Falcon030, 4 mega RAM-jával, 65-ös winchesterével. Bizton állíthatom, hazánkban az utóbbi tíz évben nem csomagoltak ki és nem indítottak be számítógépet ilyen gyorsan. Mivel szoftvereink nem voltak, kénytelenek voltunk mozgósítani néhány BBS-bűvár ismerősünket, akikről tudtuk, hogy már hónapok óta gyűjteneek mindent, ami Falconra vonatkozik. (Az egész kicsit olyan volt, mint boldogult kisdobos-, és úttörőkorunk riadóláncai.) Segítségükkel sikerült izellőt kapni abból, mit is tud ez a régen várt masinka. Legnagyobb lelkesedéssel egy kis PD. harddisk recording programra vetettük magunkat. A felvétel a bűvös 50 kHz-es frekvencián történt, mikorofon gyanánt egy mezei walkman fejhallgatót (!) használtunk. (Nem vicc.) A felvételi jelszintet a kontroll-panelen állíthattuk be, csakúgy, mint a balance-ot és a hangerőt. A programban volt néhány digitalizált hangminta, főleg filmrészletek. Mit mondjak, az 50 kHz mégiscsak 50 kHz. Animációs szoftver hiányában színéhségünket a desktop szivárványosra konfigurálásával csillapítottuk (lásd a képet jobbra). A hétvégén én birtokolhattam a Falcont, így átvírasztott éjszakák, plusz egy vasárnap esti szeánsz eredményeképp igen hasznos tapasztalatokat szereztünk, amelyeket a lap későbbi számaiban veletek is megosztunk.

- Szóke -

Falcon árak:

FALCON030 (4Mb RAM, 65Mb Winchester)	127.990 Ft
FALCON030 (14Mb RAM, 65Mb Winchester)	187.920 Ft

A fenti konfigurációkra megrendelést vesz fel a Hungarian Atari Trading Center.

A közeljövőben forgalomba kerülő kiépítések:

FALCON030 (1Mb RAM, 0Mb Winchester)	79.920 Ft
FALCON030 (4Mb RAM, 0Mb Winchester)	124.900 Ft

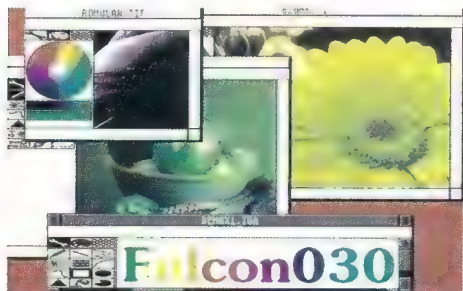
A felsorolt árak az ÁFA-t nem tartalmazzák!

HUNGARIAN ATARI TRADING CENTER
HAT Cent kereskedelmi Kft. 1061 Budapest, Andrássy út 40.
Tel./fax: 112-3675, 112-8053

TRUE PAINT

1992. novemberi megjelenésének köszönhetően a TruePaint lett az első igazi Falcon rajzprogram. Lássuk tehát a főbb jellemzőit.

- Minden felbontásban működik, beleértve a 768x480-as true color üzemmódot
- Jól kezelhető, több ablakos munkafelület számos menüvel, toolboxokkal billentyűmakrókkal
- Az ismert rajzeszközök teljes skálája
- Effekt lehetőségek
- Zoom, teljes képernyős editálás, bezier görbék
- Animáció, IFF, TIFF, JPEG és más képformátumok támogatása.

Hangstúdió az íróasztalon

A Súlyommal foglalkozó cikksorozatomban immár utolsó részéhez érkezett. Ez persze nem azt jelenti, hogy a Falconot akár a Guru Atari-rovat szerkesztőisége, akár jómagam hanyagolnánk a továbbiakban, mindössze egy tény közlése volt, amelynek sokan talán örülnek ("Minek ennyit írni egy Magyarországon nem kapható gépről?"), mások viszont nyilván szilko-zódnak ("Miért csak ilyen nagy vonalakban foglalkoznak a jövő számítógépével?"). Mivel mindkét tábornak igaza van, be is fejezem ezt a kissé skizofrére sikeredett vitát. Az előző két számban áttekin-tettük a Falcon 030 audio-alrendszerének komponenseit, a köztük lévő kapcsolatokat, valamint elmélyedtünk a sample-frek-venciák összefüggő kérdésekben. Ha nincs a Keyboards magazin, az ST-Com-puter és az STE komputer (amelynek bil-lyentyűzetét most is kinzom), akkor a cikkeim sincsenek, és ehelyett olvashatnók finom kis játékleírásokat. Most követ-kezzék egy kis ismertető arról, hogy mi mindenre is lehet (ajánlott) egy Falcon 030-ast használni. Na persze biztos SVGA-minőségű kalandjátékokat fog-nak rá írni, és sokkal szebb repülőszimuláto-rokat lehet majd rajta betölteni, de mi most az élet komolyabb problémáit sze-retnél megoldani súlymunkkal. Ha ugyan van komolyabb probléma egy 20 lemezes kalandjáték végigjátszásánál...

1. Disk Recording

Ez a nehezen (azaz csak pontatlanul) le-fordítható kifejezés azt takarja, hogy az általunk, a Falcon segítségével elkészített 16 bites zenéket - mint egy CD-lemezre vagy DAT (DCC) kazettára - winchesterre menthetjük. Tehát a számítógépünk alkal-massá válik arra, hogy részben helyette-sítsen egy profi hangstúdiót. Ezek után ezt a zenét felhasználhatjuk egy (szintén a Falconnal készített) animáció aláfes-tőzenéjeként, és megtörténik a csoda: egyetlen számítógép a zenekar, a videó és a keverőpult egyszemélyben. Sajnos azonban a 16 bites minőségű zenék (de már maguk a sample-k is) igen sok helyet foglalnak el a harddisken, úgyhogy ilyen alkalmazásokhoz minimum 100 MB-os winchy az ajánlott.

2. Szintetizátor

A szintetizátor mint tudjuk, nem keverendő össze a keyboarddal. Maga a szó is hangok mesterséges előállítását jelenti. Tehát egy többé-kevésbé bonyolult művelet eredményeképpen egy meghatá-rozott hullámműködésű hang jön létre a szintí belsejében, amely 16 bites készülékeknél már nagyon hasonlít arra a hangra, ame-lyet az utánozni kívánt hagyományos hangszer (vagy éppen természeti jelen-ség, pl. mennydörgés) idéz elő. A progra-mozható DSP segítségével a Falcon ilyesfajta hangelőállításra is képes.

3. Hangmintavétel

Néha a magyar szavak a legérthetle-nebbek, úgyhogy leírom angolul is: sound-sampling. A DMA-felvétel funkció se-gítségével egy hangot "írhatsz be" a memóriába, amelyet a DMA-visszaját-zás funkcióval lehet visszajátszani (bő-vebben lásd a 93/2. számban). Az alap-vető különbség a szintetizálással szem-ben az, hogy itt nem maga a gép állít elő egy meghatározott hangot, hanem egy "életből merített" hangról vesz mintát, amelyet aztán (javítgatások, módosítások után) felhasználhatunk (akár a saját han-gunkat is).

4. Effektsók

A valós idejű hangfeldolgozás azt is lehe-tővé teszi (de erről már elég sokat olvas-hattatok), hogy a Falconot effektóknak használjuk. A legköznapibb és egyben legnépszerűbb példa a visszhangosítás, de ilyen a harmonizing-effektus is (l. 93/1. szám). Természetesen ez is a DSP-nek köszönhető.

5. Multimédia

Erről T. J. Kukker már írt egy korábbi számban. Tudjuk jól, hogy a multimédia ma már kulcszó a számítástechnikában. Az audio-videó alkalmazások sokrétűségét jelenti. Házi számítógép kategóriában ennek a felhasználási területnek az Amiga az úttörője: számos kábelkénté hasz-nálja még ma is az Amigákat. Nem is kell más a multimédiához, mint egy gyors számítógép, kiváló grafikával és tökéletes hanggal. Na és az sem mellékes, hogy gond nélkül együtt tudjon működni a stú-

dióberendezésekkel. A Falcon minde-ben többet nyújt, mint kategóriájában bármelyik más gép, ámbár az új Amiga 1200-ast sem szabad leírni.

6. MIDI

Ha Atari, akkor MIDI. Eddig is minden zenész Atari-t használt, aki adott magá-ra. Ezután az ST-ket valószínűleg ezen a területen is felváltják a Falco-nok, hiszen a multitasking (azaz több program, pl. egy sequencer és egy sampler egyidőben futása) lényegesen megkönnyíti a muzikusok dolgát.

Ezek lennének a legfontosabb zenei alkalmazások. Hogy ezen kívül mire lesz jó a Falcon? A Calamus S és SL programok segítségével komplett színes kiadványszerkesztést lehet rajta elvégezni, bár a 32 MHz-es órajel-frek-vencia ezen a területen még a TT mel-lelt szől. Ugyan a Falcon grafikája nem egy "nagy durranás", azaz semmi kü-lönlegeset nem nyújt, ha már megvan valakinek a gép, nyilván grafikákat, animációkat is készít majd vele. Az új DynaCadd elkészültével a Súlyom nem várt lehetőségekkel kecsegtet a CAD (számítógéppel segített tervezés) területén is. Az összes többi a szoft-veregektől függ. Nem hiszem, hogy létezne olyan alkalmazás, amire me-gfelelő programmal a Falcon nem lenne jó (a legjobb?).

Mivel is zárhatnám Falconról szóló cikksorozatomban, ha nem azzal, hogy megköszönöm a lelkes és kitaró olvasóknak, hogy megtisztelték figyelmük-kel. A megújuló Bomba-lemezújság fő-szerkesztőjeként pedig hozzá szeret-ném tenni, hogy várjuk az olvasók le-veleit, cikkeit. Kérjük, azt is írjátok meg, ha meg szeretnék rendelni a Bombát, mert terveink szerint a jövő-ben ez is megoldhatóvá válik.

Postacímünk még a régi:
Central European Team
1464 Budapest, Pf. 1407

Képes György

SZOFTVERBŐRZE

A Guru egyik korábbi számában már futólag említettem néhány Falconra írt szoftvert. Most az ATARI 1992 téli szoftverkatalógusából választottam ki néhány érdekesebb programot a multimédia témakörből.

Chronos-3D Key Frame Editor

Az amerikai Lexicor cég programja remekül ötvözi a könnyű kezelhetőséget a kiváló teljesítménnyel. Segítségével profi és amatőr néhány óra alatt, stúdió minőségű animációt hozhat létre. A Chronos lehetővé teszi a Cyber programok által létrehozott objektumok importálását (.3D2), valamint felhasználhatjuk korábbi .DLT animációinkat is. A TT és a Falcon tágabb lehetőségeinek kihasználására a program saját formátumot használ (VDO). Ennek köszönhetően az animáció sebessége elérheti a másodpercenkénti 60(!) képkockát.

Speciális jellemzők: monokrom és színes üzemmód, minden ST és TT felbontásban működik. Matematikai koprocesszor is képes használni.

Támogatott hardver:

1040 STFM/STE
MegaST/STE
TT030
Falcon030

Genesis: The Galactic Toolchest

Igazi csemege ez a Galaktikus Szerszámosláda, amely tulajdonképpen egy négy programból álló programcsomag.

Magrathea: 3D-s fraktál planétaépítő program. Segítségével komplett bolygókat hozhatunk létre kontinensekkel, óceánokkal, hegyekkel sőt sarki jégmezőkkel. A bolygókat .3D2 formátumban menthetjük lemezre.

Terrain: 3D-s tájképtervező utility-csomag. Az általa megadott topográfiai térképből (.P11 vagy .PC1 formátum) állítja elő egy terület háromdimenziós képét.

Warp Speed: A program egy mozgó csillagmező képét állítja elő, amely fölé .DLT vagy .VDO (lásd: Chronos fent) animációs file-okat tölthetünk be.

Star Track: Chronos animációk háttérnek létrehozására szolgáló program. A csillagok mozgását összehangolja az animáció eredeti kameramozgásával. A Warp Speed-del megegyezően .DLT vagy .VDO formátumú file-okat hoz létre.

Speciális jellemzők: monokrom és színes üzemmód, minden ST és TT felbontásban működik, matematikai koprocesszor is képes használni.

Támogatott hardver:

1040 STFM/STE
MegaST/STE
TT030
Falcon030

HyperLINK

Igazi multimédia program. Olyan adatbáziskezelő, amelyben az adatokhoz szöveget, grafikát, animációt és zenét is hozzárendelhetünk. Az alkalmazási lehetőségek oly változatosak, hogy csak képzeletünk szab határt nekik. Felépítése moduliális, így a program bővítése könnyen megoldható.

Speciális jellemzők: monokrom és színes üzemmód, DBASE kompatibilis file-formátum, hálózati alkalmazás.

Támogatott hardver:

1040 STFM/STE
MegaST/STE
TT030
Falcon030

Prism Render

Fotorealistikus 24 bites rendering program a Chronos-3D által létrehozott animációkhoz. A Dover Research 24 bites Leonardo nevű grafikus kártyájával truecolorban is megismerhetjük alkotásainkat.

Speciális jellemzők: monokrom és színes üzemmód, minden ST és TT felbontásban működik. Használja a Leonardo 24 bites grafikus kártyát és a matematikai koprocesszort

Támogatott hardver:

1040 STFM/STE
MegaST/STE
TT030
Falcon030

Render for Sculpt

Azoknak sem kell elkeseredniük, akik Cyber programmal létrehozott háromdimenziós objektumaikat szeretnék raytracinglelni. A Render for Sculpt bármely .3D2 formátumú file-t képes kezelni. Mivel a program acceccoryként működik, eredeti programunkból ki sem kell lépni a művelet végrehajtásához.

Speciális jellemzők: monokrom és színes üzemmód, minden felbontásban működik. Használja a matematikai koprocesszort.

Támogatott hardver:

1040STFM/STE
MegaST/STE
TT030
Falcon030

-Szöke-

Üzletünkben professzionális, magyar nyelvű ügyviteli programok, valamint a

termékek széles skálájával várjuk ügyfeleinket.

Számitógépek

520 STFM	23.992.-
520 STFM +	28.792.-
1040 STFM	31.992.-
1040 STE	39.992.-
MEGA STE 4	151.992.-

Zenei programok:

Cubase 3.0	47.680.-
Cubase Lite	12.080.-
Cubase 2.0	30.400.-
Notator SL	43.992.-
Notator 3.0 update	4.400.-
Notator 3.1 update	2.700.-

DTP programok - magyarul(!)

OUTLINE ART	12.072.-
PKS WRITE	7.992.-
TMS VEKTOR	8.872.-
CALAMUS 1.09	25.032.-

Kábelek, csatlakozók, egyéb kiegészítők nagy választékban...

A felsorolt árak az ÁFA-t nem tartalmazzák !

Jöjjön be! Megéri!

HUNGARIAN ATARI TRADING

CENTER

HAT Cent kereskedelmi Kft.
1061 Budapest, Andrássy út 40.
Tel./fax: 112-3675, 112-8053

MUSICAL INSTRUMENT DIGITAL INTERFACE

MIDI ROVAT

Köszöntök mindenkit ezen a verőfényes, koratavaszi(as(talan)), borongós napon.

A mai alkalommal a sequencer-ek világában szeretnék elmélyülni, vagy legalábbis úgy tenni, mintha értenék hozzá. Ha már megfelelő mélységben vagyok és senki nem ért az egészből semmit az se baj, vigasztalódjunk arról, hogy lassan áll a tavasz, a lányok kezdenek átállni az általunk oly nagy becsben tartott miniszoknyára.

NOS, ELŐSZÖR IS

engedelmeddel ragaszkodnék a "sequencer"-szó eredeti írásmódjához, mert a "szekvenszer"-től és a "szikvenszer"-től feláll a hátamon a szőr. (Bár bevallom ez a kijelentésem nem fedi teljes mértékben a valóságot, mert nem szőrös a hátam.)

ALAPVETŐEN

vannak software és hardware sequencer-ek. Ez utóbbról annyit illik tudni, hogy lényegében egy leegyszerűsített számítógép, melyben egy - a célnak megfelelő - programcska helyezkedik el. Alkalmazák szintik beépített szolgáltatásként, és különálló egységként is. Nagy előnye a kis mérete, hordozhatósága, így különösen kedvelt a manapság oly népszerű vendéglátózsza művelőinek körében.

AZONBAN

az igazi lehetőségek a software sequencer-ek használatában rejlenek. Ezek - jó esetben - a már használatban lévő számítógépekre épülnek. A komolyabb, használhatóbb programok általában másolásvédettek (gyakran hardware védelmet, ún. kulcsot is alkalmaznak), de a rosszcsont cracker-ek köztudottan sosem bírnak magukkal...

MŰKÖDÉSÜKET TEKINTVE

a lényeg ugyanaz. Digitális úton rögzítik a MIDI-vel ellátott berendezések által küldött információkat. Kicsit emberszabásúban megfogalmazva, a sequencer egy olyan többsávos "magnó", amely nem szalagra, hanem memóriába írva rögzít egy dall. Ennek megfelelően nincs alapzaj, a tempó változtatásánál nem torzul a hang, s ami a legfontosabb, a feldolgozás egyszerű, gyors, a lehetőségek korlátlanok.

FONTOS MEGJEGYEZNI,

hogy a sequencer egy hagyományos magnóval ellentétben nem magát a hangot tárolja, csupán annak bizonyos paramétereit, amelyeket a forrás berendezés (általában billentyűs-szintetizátor) képez le. Lejátszáskor a művelet megfordítva érvényesül; a tárolt információk a kiválasztott hangszeren ugyanazokat a mozzanatokat reprodukálják, amik felvételekor történtek. Mindez a hangszeret a dallam visszajátszására készíti.

SZERENCSÉRE A MIDI

a sequencer-ek adatállományát képező információkat és paramétereket szabványosította, ezért egy felvett állomány probléma nélkül visszajátszható bármilyen más MIDI-s hangszeren. Természetesen a felvételnél használt hangszínek szükségesek a lejátszáshoz is. (Hiába hangszerrelelt tehát művészen megfogott dallamaidat egy baromi frankó szintin, az otthoni kis CASIO-don lejátszva már nem tud ugyanúgy érvényesülni. (he-he.))

Ennek biztosítására alkották meg a GS-szabványt, ami nem is igazán szabvány, mivel csak néhány Roland hangszer (E-sorozat, SC-55, JV-30 stb.) ismeri, de azért jópofa. (Egyébként e lehetőséget kihasználva már egyre több ismert előadó alkotásaihoz juthatsz hozzá és teheted azokat tönkre, ugyanis nyugati cégek tömegesen ontják a sequencer-állományokat, amelyeket ki-ki a saját taligáján felhangszerelhet, majd azt kedve szerint boncolgathatja.)

DE LÁSSUK MIK EZEK A MEGRÖGZÖTT(ZÍTETT) INFORMÁCIÓK...

A legalapvetőbb és a legfontosabb a NOTE-üzenet, mely tartalmazza a lenyomott billentyű számát (ami a hang magasságának felel meg (kivéve dob-setup)), a lenntartás hosszát, valamint a leütés pozícióját és erősségét. Pozíció alatt a rögzítés kezdetétől mérszólút helyzetet értem, amit zenei ütemegységben határozunk meg. Az említett dob-setup-nál annyiban más a helyzet, hogy ott a különböző billentyűkön más-más hangszín szólal meg, s a nyomvatartás hosszának sincs jelentősége, hiszen minden dob hangszín - majdnem egyformán - rövid kitaratású.

Hogy témánk hatalmas horderejét ismét érzékeltessen megjegyzem, hogy ezen üzenettípus összes felsorolt paraméterét külön-külön, utólag is módosíthatom. (S a többi típusról még nem is beszéltem...)

TÁROLHATÓK TOVÁBBÁ

ún. CONTROL CHANGE üzenetek, melyek az adott csatornán - a kívánt pozíciótól - hangszeret, hangerőt, pan-t, stb. váltanak, illetve változtatnak. Hasznos lehetőség például a kontroll csatorna használata ami lehetővé teszi, hogy egy sáv adataira vonatkozóan egy másik sávon rögzítsünk efféle módosításokat. Előfordulhat, hogy egy sáv el- és egy másik beúsztatására van szükség, vagy menet közben változtatni kell a hang sztereó térben eltolgalt pozícióján (PAN). Ilyenkor jön a kontroll sáv.

VÉGÜL

a SYSTEM EXCLUSIVE üzeneteket emlitem, melyek jóval elvontabbak, komplikáltabbak, és ráadásul teljes mértékben gépfüggöek. Tehát míg az előbbieket - majdnem - minden MIDI-s berendezés egyformán értelmezi, a SysEx-et csak az a gép érti amelyik azt kitalálta, vagyis elküldte. Ilyen például a szintik beállításainak elmentett állománya, a hangszínadatok és sampler-minták állománya. Ezen üzenettípus részletes taglalására talán egy későbbi számban még visszatérek. (Az is megér egy misét!)

Chris

MUSICAL INSTRUMENT DIGITAL INTERFACE

MIDI ROVAT

ATARI FALCON 030 & MIDI

Halió!

Nem család, nem ámitás, ez itt még egy MIDI-oldal.

Mielőtt mindenki táncra perdülne örömben, közlöm, hogy csak átmeneti állapotról van szó. A rendhagyó esemény kiváltó oka azon információk halmaza, melyek a már sokat emlegetett Falcon-nal kapcsolatban kerültek birtokomba. Tudom, sokan már türelmüket veszítve legyintenek az eféle írományokat szagolgatva, de úgy vélem, ha végre valahára megérkezik az első rakomány Falcon 030, bőven kárpótol majd minket a hosszú várakozásért.

Szóval, szándékom ezúttal (ha, lehetőségek lesz tartósan élvezni társaságát, akkor később is) az új hűsi zenei alkalmazásának lehetőségeivel foglalkozni, hisz egyrészt ez az én világom, másrészt az egyik legkedveltebb téma lesz, harmadrészt ezt kérték tőlem...

Egykori álmom látszik valóra válni, mikor is egy számítógép egyidejűleg használható sequencer-ként és sampler-ként, ami nemcsak helytakarékosági okokból előnyös, de így a magamfajta mekk-mesterkedő számára is hatékony munkaeszköz válik elérhetővé az eltorzult zenei perverzciók kinyilatkoztatásához.

A megoldás kulcsa a "multitasking", az a lehetőség, ami lehetővé teszi több program párhuzamos működését. A komoly sampler-ek világában létezik egy ún. Time Stretching funkció, mely igen hasznos, hisz lehetővé teszi a felvett minta tempójának változtatását anélkül, hogy a hangmagasság változna. Ennek segítségével szinkronba tudok hozni több teljesen eltérő tempójú mintát is.

A bizonytalanok számára elmesélem, hogy miért is oly nagy dolog ez: A gyakorlatban az eset fordítottja szemléletesebb, mégpedig az a furfang, mikor

egy sampler a vett mintából úgy alakít ki különböző hangmagasságot, hogy a minta lejátszási sebességét változtatja. Ennek az a kellemetlen mellékhatása is megvan, hogy a hang torzul, létrejön a "maci" vagy az "egér" effektus.

Tehát a lényeg: ha a tempót csökkentem, a hang mélyül, torzul, meg minden baja lesz. Pontosabban csak lenne, merthogy a jó sampler egy kis Time Stretching után (ez egyébként egy átszámítási eljárás) röhögve játsza a mintát az új tempóval.

Mindezt azért bátorkodtam megemlíteni, mert - ahogyan utaltam is rá - ez egy számítási eljárás, ami a legokosabb számítógépnél is időt vesz igénybe. Nos, ekkor köhint a MultiTOS: "Uraim, most jövő ék!"

Zokszó nélkül lehetővé teszi, hogy egy-egy ilyen számítás alatt (ami hosszabb minta esetén perceket is igénybe vehet) verset írjunk kedvesünknek, vagy lejátszunk egy amőba parit.

A hajmeresztést csak a fokozhatja tovább, amikor kiderül, hogy mindemellett a Falcon a legnépszerűbb hard disk recorder lesz. Mielőtt az okokat fejtegetnénk, tisztázzuk, mi is ez valójában?

Ahogy már a nevéből is látszik, ez egy olyan felvételi eszköz, amely nem szalagra, hanem hard disk-re rögtli - természetesen digitális úton - a hangot. Ez még nem lenne ok a táborni körülféltatására, hisz erre a jól ismert DAT is képes, de ezt több - egymástól független - sávon is képes rögzíteni (általában 4, 8, vagy 16).

A legkiemelkedőbb tulajdonság azonban az utólagos szerkesztési lehetőség: A felvett hanganyagot vághatom, részeit másolhatom, sokszorosíthatom hasonlóképpen mint egy sequencerben. Vigyázat, ez csak hasonlat, hiszen itt ténylegesen a hanggal történik a bűvészkedés.

Mindehhez analóg-digitális-analóg konverziókra van szükség, melyek fejlettsége alapvetően meghatározza a készülék használhatóságát.

Itt kap lehetőséget a szereplésre a mi kis csodabogarunk, ugyanis ezt a feladatot egy közepkategóriás számítógépként (amely az árba is vonatkozik), a méregdrága recorderek helyett is elvégzi. Nyolc független hangcsatornával rendelkezik, melyek mindegyike 16-bites jelfeldolgozással, 50 kHz-es mintavételi frekvenciával dolgozik. (Összehasonlításképpen említem, hogy a közhasználatú CD lemezjátszók lemezei 44,1 kHz-en lettek rögzítve.) A beérkező hangot az A/D konverzió után egy SCSI-hard disk tárolja, melynek mérete határozza meg a rögzíthető hanganyag hosszát. Szerencsére az ATARI észhez tért, és beépítette a SCSI-interfacet, így közvetlenül csatlakoztatható CD-ROM olvasó, amelyhez jobbnál jobb hangmintákat tartalmazó CD-eket készíthetnek.

A digitális zenei lehetőségek kiaknázásához persze nélkülözhetetlen a jó software, de ebben sincs hiány. Alig hallottuk hírét a megváltó Falcon-nak, már jelentek is meg sorra a katalógusok az elkészült programokról. Ilyen például a D2D Systems cég D2D Edit nevű direct-to-disk programja, mely külső hardware nélkül tesz lehetővé hard disk felvételt. A 4T/FX négy sáv felvételére képes, s a multitasking lehetőséget kihasználva real-time effekt beiktatására is használható.

Egyszerűen úgy néz ki, szélesebb körben nyer majd alkalmazást ez az igen hatékony hangrögzítési eljárás, talán még az otthonokba is befészkelni magát a HI-FI berendezések között...

Chris

AMIGA BARÁTOK FIGYELEM

RENDKÍVÜLI TAVASZI AKCIÓ!

Az amerikai Great Valley Products
termékbevezető akciót hirdet
AMIGA kiegészítőire!

Az akció keretében

20 - 50%-os

árengedménnyel rendelhetőek
meg termékei 1993 április 30-ig!

Érdeklődni a GVP

magyarországi DISTRIBUTORÁNÁL
Vizsonteledőkat is kiszolgálunk!

Iroda: 1125 BUDAPEST
Istenhegyi út 58/b
Telefon: 155-6197

AMIGA HARDWARE CENTRUM RCA

Action Replay III	8700,-
Kickstart 3.0	
(kapcsolóval 1.3, 3.0 vagy 2.05)	7900,-
Winchester illesztő bármilyen	
AT buszos winchesterhez	8700,-
Winchester illesztő	
(2-4 MByte RAM lehetőséggel)	12800,-
0,5 Mbyte-os bővítő	3900,-
2,5 MByte-os bővítő	14800,-
(1 MB Chip 1,5 Fast)	
5.25" drive illesztése	1800,-
Boot selector	800,-

A1200-hoz RAM bővítő, 2½-ről 3½-re
winchester illesztő kábel, Kickstart 1.x - 2.x
és még sok egyéb...

A500, 1000, 1200, 2000, 3000 javítása
Vétel - Csere - Eladás

RCA Hardware Tuning Service
1067. Budapest VI., Csengery u. 76. I/8
Tel/Fax.: 111-4782 09-15h-ig

Hirdetésfelvétel a
GURU oldalaira
kizárólag
cégek részére:
183-72-99

CORNELIUS

AT buszos winchester vezérlő:	7900,-
(2 winchester, autoboot, kisméretű kártya)	
AT buszos winchester vezérlő:	13900,-
(2, 4, 8 MByte SIM RAM bővítési lehetőség, autoboot, 300-600 KByte/sec, dobozban)	
- 2 MByte RAM-mal:	21900,-
- 80 MByte winchester-rel:	39900,-
1.3 Kickstart:	4300,-
2.0 / 3.0 Kickstart:	5900,-
Expansion memóriabővítő:	7500,-
(2, 4, 8 MByte bővítési lehetőség, 20% sebesség növekedés!)	
1 MByte belső bővítő A500+-hoz:	5900,-
A1200-be 3.5" winchester illesztése	3000,-
A1200 memóriabővítő (RAM nélkül -12000,- 1 vagy 6 MByte 32 bites autokonfig.)	

Egyedi igények kivitelezése!
Amiga géptípusok javítása!

Régius Kornél 1212 Budapest,
Kossuth Lajos 122. IV/28 Tel.: 2-766-637

A Rendszerbarát

Legutóbb hibakereső segédprogramokkal foglalkoztunk. Mostani számban további programok ismertetésével folytatjuk sorozatunkat.

A GURU lapjain már jelent meg hosszabb ismertetés a HiSoft cég DevPac assembleréről. Ehhez a programhoz tartozik egy debugger is, melynek ismertetése lesz e havi fő témánk.

A MonAm névre hallgató program segítségével lehetőség nyílik a program lépésenkénti végrehajtására, töréspontok elhelyezésére, regiszterek értékének állítására stb.

Indítása történhet a DevPac fordítóból, vagy Shell-ből. Előbbi esetben az aktuális program debug-olása végezhető, utóbbi esetben tetszőleges program tölthető be. A bejelentkezés után 3 vagy 4 'ablakra' oszlik a képernyő.

1. **Registers** - processzor regiszterek értéke
2. **Disassembly PC** - a programszámláló környékének disassembly listája
3. **Memory** - A memóriatartalom hexadecimal dump formájában
4. **Source (name) PC** - A forrásprogram szövege

A program (sajnos) nem menüvezérelt, hanem különböző billentyű kombinációkhoz vannak a funkciók rendelve. Ezek a billentyű kombinációk a következők:

W: Fill - start, end, with: memóriatartomány feltöltése adott értékkel.

R: Go, Instruction: a program elindítása, vagy egyetlen utasítás végrehajtása.

U: Run until address [,param n="*"]:] program végrehajtás adott címig.

I: Copy - start, end, to: Memóriatartomány átmásolása.

O: Enter expression: hexadecimalis, oktális és decimális átalakítások és értékek kiszámítása.

P: Disassemble - start, end: memóriatartomány disassembllása, cross reference list: keresztreferencia táblázat, data start, end < , size>: adattartomány megadása (ha a méretet akarjuk megadni a vége helyett, akkor használjuk a kisebb/nagyobb jelet) - file name: annak a file-nak a neve, amelyikre a listázás történjen. Ha nem adunk meg nevet, akkor a nyomtatóra történik a kiírás.

A: Source file to load - forrásfile betöltése.

S: Save binary - filename, start address, end: memóriatartomány kimentése file-ba, a kezdő- és végcím megadásával.

D: Set current drive/directory: drive és könyvtár beállítása

G: Search for B/W/L/T/I: byte, word, longword, text, utasítás keresése.

H: History.

L: Symbols: a szimbólumtáblázat listázása.

V: default output megtekintése, bármely gombra visszakapcsol a MonAm képernyőjére.

B: Filename to load: bináris file betöltése.

N: Next: következő keresése (lásd G parancs).

M: Window start address: ablak kezdőcím megadása, minden ablakra más adható meg.

ESC: aktuális utasításra ugrás (> jelzi az aktuális utasítást). Adatbevitelkor a funkció megszakítására is szolgál.

TAB: ablakok közötti váltás.

HELP: aktuális töréspontok, programnév, futási állapot, Hunk lista, szabad és teljes memória kijelzése.

CTRL+Q: Kill task Y/N? - az aktuálisan debug-olt program debugolásának megszakítása.

CTRL+R: Run - program futtatása elin-

ális 68020+ címzés módok visszafordításánál kiírja-e a nulla értékű operandusokat. Interlace Y/N?: a megnyitott képernyő felbontása. Printer device name: a nyomtató eszköz neve, általában PRT:, de file-név is megadható. Save preferences Y/N?: az előbbi beállítások elmentésre kerüljenek-e?

CTRL+A: lépésenkénti nyomkövetés, utasításonkénti töréspont elhelyezéssel (a szubrutin teljes sebességgel hajtódik végre).

CTRL+S: Skip - átlépi a következő utasítást.

CTRL+K: Kill all breakpoints Y/N?: Összes töréspont törlése.

CTRL+L: Executable file to load - futtatható file betöltése debugolóhoz.

CTRL+Z: azonos a CTRL+Y-nal (így senkinek sem okoz gondot, hogy a leírtak német vagy amerikai kiosztású billentyűzetre vonatkoznak).

CTRL+X: Stop task - futó program megszakítása.

CTRL+C: Quit - kilépés, ha van futó program, akkor visszakérdez, hogy futó program mellett akarjuk elhagyni a debugert.

CTRL+B: Breakpoint - töréspontok elhelyezése és törlése, PC aktuális értékénél.

RA+W: Wide - aktuális ablak teljes szélességű.

RA+R: Register=value - értékadás regiszternek.

RA+T: memória dump és disassembly lista közötti váltás az aktuális ablakban.

RA+O: kifejezések kiszámítására szolgáló számológép, oktális, decimális és hexadecimalis számolási módokkal, a program szimbólumai is szerepelhetnek a kifejezésekben.

RA+P: Print - képernyőre adott a preferenciákkal beállított printer device-ra.

RA+A: Window start address - az ablak kezdőcímének megadása. Minden ablakra más érték adható meg.

RA+S: Split - az aktuális ablakot függőlegesen két részre osztja.

RA+H: azonos a HELP-pel.

RA+L: Expression to lock - ablak kijelzés adott értékhez rendelése.

RA+Z: Zoom - ablak teljes képernyő méretére nagyítása.

RA+B: Breakpoint address [, param n="*"] - töréspontok megadása.

RA+1 - RA+5: ablakok közötti váltás.

Legközelebb újabb debugger ismertetésével folytatjuk sorozatunkat.

(JOCO)

CTRL+T: Trace - lépésenkénti végrehajtás, a szubrutinokat is lépésenként hajtja végre.

CTRL+Y: megegyezik az előzővel, de a szubrutinokat egy lépésben hajtja végre.

CTRL+I: azonos hatású a TAB-bal.

CTRL+P: Preferences - Auto-load source file Y/N?: a forrás file-t is betöltse a futtatható változattal együtt, a forrás file nevét az ún. debug információból nyeri ki; Source file numbers D/H/N?: a forrás file sorainak számozása: decimális, hexadecimalis, nincs számozás; Automatic '_' or '@' prefix Y/N? Címkek, változók stb. nevének kiegészítése magasszintű nyelvek debugolásához. Case insensitive symbols Y/N? Kis és nagy betűk különbözzenek-e a szimbólumokban, ez főleg C programok esetén érdekes. Symbol significance: az értékes karakterek száma adható meg. Show relative offset symbols Y/N? a relatív címzésnél megjeleníti, ha a regiszter és az offset értéke egy címke értékét adja ki. Show ZAn in disassembly Y/N?: speci-

PD ZÓNA

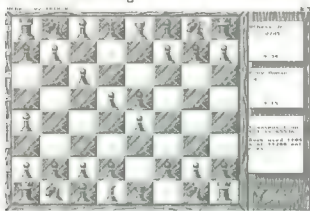
UChess 2.18

Sakk-matt?

Az első 256 színű sakk program Amigára, a GNUChess 4 átirata OS 2.x és nagyobb verziójú operációs rendszerrel rendelkező gépekre. A program felismeri az új AGA chip-készletek gépeket, és 256 színű képernyőn pompázik.

A program memória- és hardware-igénye sokakat elkeseríthet, a legkisebb verzió is 68020-as processzort és 4 MB szabad memóriát igényel, a nagyobb verziók igénye eléri a 9 MB-ot.

A program a Fish sorozat 790. lemezén található meg.

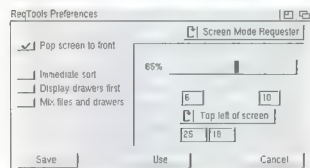
ReqTools 2.1d

Paraméterezhető requesterek

A PD-zóna hasábjain először kerül ismertetésre egy library. Ennek oka, hogy több, a felhasználók számára is érdekes lehetőséget nyújt.

Legfontosabb, hogy többet nem kell bosszankodni azon, hogy minden program különböző méretben és elhelyezkedéssel nyitja meg file-, és egyéb requestereit. A library-hez tartozó Preferences programmal minden requesterhez beállítható a méret és az elhelyezkedés. További újítás, hogy AREXX interface-en keresztül is elérhető a requesterek. Ez egy további, az ún. rexxreqtools.library segítségével történik.

A reqtools.library-t több népszerű program használja, többek között a PowerPacker, PPMore, PPSHOW stb.

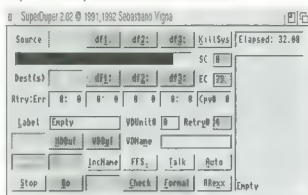

SuperDuper 2.02

Rendszerbarát XCopy?

Új, immár teljesen gadget vezérelt másoló program jelent meg OS 2.x és 3.0-s operációs rendszerű gépekhez. Szolgáltatásai közé tartozik pl. lemez formátálás automatikusan növekedő számot tartalmazó lemezazonosítóval, az utolsóként másolt néhány lemez nevének kijelzése, a több típusú buffer használhatósága (pl. memória, hardisk és egyéb lemezek: RAD; VDO; FMS: stb.), megadható az is, hogy hiba esetén hányszor próbálkozzon.

További szolgáltatásként megemlíthető, hogy AmigaGuide formátumú helpel is rendelkezik és AREXX interface-en keresztül is vezérelhető. Negatívumnak számít azonban az, hogy nem támogatja HD-s (1760 kB) lemezek másolását.

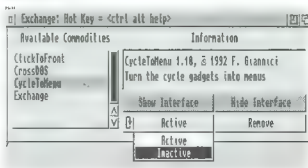

CycleToMenu 1.10

Egy gadtools cheat

A 2.0-s rendszer gadtools.library-jához tartozó ún. Cycle-gadgetekkel kényelmesen lehet kevés választási lehetőség közül választani. Több lehetőség esetén a lehetőségek megtekintése és a választás közülük eléggé kényelmetlenül válhat.

Ez a kis commodity program segít ezen, mert a választási lehetőségeket ún. pop-up menükbe szervezi, ezeken keresztül is elérhetők, gyors választás lehetőségét biztosítva. Alkalmazása esetén is történhet a kiválasztás a hagyományos módon, ha a cycle-szimbólumra történik a klikkelés.

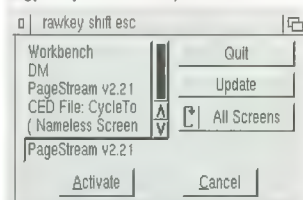

ScreenSelect V1.1a

Nincs több lapozós?

Ha valaki egyszerre több képernyőn dolgozik, akkor hamarosan sok idejét fogja tölteni azzal, hogy megkeresse azt a screen-t, melyen folytatni szeretné a tevékenységét.

Ezen a problémán könnyít egy újabb commodity segédprogram, mely használatkor a Shift + ESC billentyű kombinációval egy lista alapján lehet választani, hogy melyik screen-t lapozza előre.

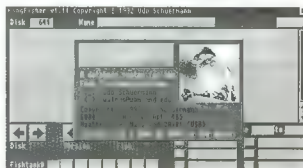
KingFisher 1.11

Halászat az akváriumban

A Fish lemezek számának növekedésével sokak (csak floppy-val és kevés memóriával rendelkezők) számára gondot okozott, hogyan keressék meg a programok adatbázisában. A korábbi Aquarium névre hallgató kereső program nem tette lehetővé az adatbázis szétosztását több floppy lemezre, az időközben megjelent NewAqua is csak felemás megoldást kínált.

A program összehasonlítva elődjével kb. háromszor gyorsabb kereséssel rendelkezik, létezik verzió szerinti keresés is, kényelmi szolgáltatásként ún. könyvjelzők is elhelyezhetők. Az adatbázis sororientált, akár egyszerű szövegszerkesztővel is módosítható. A program eddig ismert legújabb változata a 808-as Fish lemezen található meg.

(JOCO)

C-G4

Természetesen a két számmal ezelőtti begírt magas nyeresemény hazugság volt. Csupán a beérkező programok számát kívántam befolyásolni! Nos, nem mondhatnám, hogy az olvasók hisztérikus tömegében özönlötték el a postahivatalokat, de a küzdelmet nem adom fel! Továbbra is önfeláldozóan várom a sajátkészítésű demokat!

Coma Light Eight/Oxyron: Phew! Ez már valami, egy kétoldalas demo csupa új ötlettel és világrekorddal! A csapat már lassan havonta lep meg bennünket egy-egy új megademoval, s ez utóbbi partygőztes demo hosszú idő óta technikailag a legmagasabb színvonalat képviseli! Kezdséneke egy teljesképernyős sprite-upsroller, majd egy 7 színű magas felbontású shadepool rutin, s FLI-karakter elválasztás következik. Az Amigas Kefreztől adaptált rubberbarok, valamint a Silenstől ellesett nyújtogatós rudak, metamorphizáló 2000 pontos hajleányvonalak, valósidejű traktorki 7 színű colourcycling (az eddigi legszebb, amit valaha is csináltak), és még két fantasztikus rutin látható. Az első egy 40*14 karakter feluleltű 136 színű RGB plasma, míg a másik egy 2048 pontot használó dotscroll. Mind a kettő Amigát megszégyenítő minőségben! Vector témában sem éppen az utolsók közt kullognak, láthatunk 40 oldalas változóalakú glenzt, lightmapped, hidden surface, rubber és snare polygonokat. A zenei aláfestés Eurymics, Depeche Mode és önálló művekkel kiegészítő teljesítmény. Ez a program majdnem tökéletes! A designnal van egy kis baj, neveztelen az, hogy egyszerűen nincs!

Goatland/Noice: A party másik nagy esélyese ez az egyoldalas megademo volt. A csapat megpróbálkozott egy interaktív colourcycle létrehozásával, ahol változtatásokat több-kevesebb klikkel megünk hajthatjuk végre. Nagyon érdekes az ezt követő háromszögtraktal rutin, amely a fázisok kiszámolása után folyamatos animációt hoz létre! Azonban a program leglátványosabb jelenete a light-

sourced dotscroll, ahol a fényforrás sebességét és pályáját megünk határozhatjuk meg!

Taagekammerel/Starion+Conic: Visszajött a nagy öreg egy zöldfülű társaságában, hogy ismét bizonyítson. Bemutatnak egy relatime raytracingnek nevezhető valamit, ami nem más mint grafika és nyolc darab sprite ügyes variálása. Eztán következik a valódi effekt, ezúttal csak három színben, de még így is igen látványos! A bezierspline nem más mint egy különleges plotter egy Boris Valejo slideshow és néhány hiddenline vector gyűrűjében.

Pleasure Flight/Trance: Bemutatkozásnak ugyan nem rossz, de ettől elkeintve csak egy mindennapos lucademó a Trance premierje! A szokásos FLI jelenségek, nyújtogatott scrollok, végtelenített bobokon, és egy 80 szakaszos splitteren kívül csupán egyetlen különlegességgel szolgál. Ez a rutin egy érdekes sakktable szóró-zomer, ám ezúttal a különböző színes ábrák nagyításával kifejezetten tetszetős!

Jean

STARION

OXYRON

TRANCE

GOATLAND

NOICE

GOATLAND

CONIC

AREXX

Hi, AREXX Userek!

Kezdjük a mai hegyi beszédet a Parse utasítás azon kulcsszavainak az ismertetésével, amelyekre a legutóbbi cikkemben már nem jutott hely.

RexMast

- **Value** kifejezés **With**. Az inputot a kifejezés(ek) eredménye(i) adják. A változók a **With** kulcsszó után következnek. A kifejezésekben változók is használhatók. Például:

```
! / értékadás példa ' /
c=8
Parse Value c*4 45/9 With a b
Say a
Say b
```

Az a változó, amely a kifejezésben áll, szerepelhet célként is, de ezután már csak egy új Parse-ban lehet ismét a kifejezés tagja. Például:

```
Parse Value a*24 With a
Parse Value a+3 With b
```

- **Var** Az input string egy változó értéke lesz. Például:

```
a="as d"
Parse Var a b
Say a b
```

- **Version** A használt AREXX verzióról és a gépről ad információt. Az egyes információk stringek külön-külön is lekérdezhetők:

```
Parse Version arexx verzió cpu fpu video képfrek
```

Az egyes változók a következőket tartalmazzák:

arexx - Az interpreter neve, jelen esetben **AREXX**.
verzió - Az interpreter verziószáma.
cpu - A processzor típusa.
fpu - A kooprocesszor típusa, hiánya esetén **NONE**.
video - A gép videonormája.
PAL vagy **NTSC**.
képfrek - A kép sorképfrekvenciája, 50 Hz vagy 60 Hz.

Az eddigi példák során az input forrásokból származó stringeket nem dolgoztuk fel, csak egyszerűen változókhoz rendeltük. A Parse alkalmas azonban arra is, hogy a bejövő adatokat minták alapján azonnal feldolgozza. Tulajdonképpen már ez a hozzárendelés is egyfajta feldolgozás, tokenizálásnak nevezik. A folyamat abból áll, hogy a bejövő adat első szóközig terjedő részét a Parse levágja, és hozzárendeli az első változóhoz. Tovább olvasva a stringet, a következő szóközig ismét levágja az adatot (az előzőleg levett szavak már nincsenek benne), majd ezt a következő változóhoz rendeli. A szóközig nem jelennek meg egyik változóban sem. Ha a változók elfogytak, az utolsóba belekerül a teljes maradék string, a szóközigekkel együtt. Ha több változó van mint amennyi szükséges, a maradékok null stringgel töltődnek fel.

A feldolgozást segíti egy ún. "helytöltő" karakter, a pont. Ezt akkor alkalmazzuk, ha az adott helyen lévő stringre nincs szükségünk, például a version értékből mindössze a processzor típusára vagyunk kíváncsiak. A pont úgy működik mintha változó lenne, de nem vesz fel értéket:

```
Parse Version . cpu .
say cpu
```

Az első két pont átveszi az AREXX és verziószám értékeit, a cpu a processzor típusát, majd az utolsó pont a maradékot. A tokenizációs feldolgozások eddigi ismereteink alapján, még ha ponttal is, de be kell olvasni minden értéket. Ha azonban ismerjük a string pozícióját az inputban, közvetlenül rákérdezhetünk attól kezdve is. A pozíció számolásánál figyelembe kell venni, hogy a számolás karakterenkénti, és a szóközig szintén beleértendő.

```
Parse Version 7 ver .
```

A fenti példában abszolút pozíció meghatározás szerepel, de használhatunk relatív értéket is. Az aktuális olvasási pozíció mindig nyilvánvaló az interpreter, ehhez képest + vagy - jelekkel és az utának következő egész számokkal megadhatjuk a relatív pozíciót.

```
! /
parse version 7 a +6 b +6 c +5
say a
say b
say c
```

A fenti példában először a hetedik pozíciótól kezdve beolvasunk hat karaktert a-ba, majd rögtön onnan b-be újabb hatot, végül folytatva c-be öt karaktert. Ha nem adjuk meg hány pozíciót nyitni, akkor be, az összeset vesz. A pozícióértékek változókkal vagy kifejezésekkel helyettesíthetők, a relatív meghatározásokhoz itt is alkalmazni kell a + jeleket. Az abszolút meghatározásnál az egyenlőségjellel lehet kifejezést alkalmazni:

```
e=6
Parse Version =e+1 a +e b +6 c +5
```

Ha azt akarod, hogy a "7 a +6 b" pozícionálásban a +6 ne az a változóhoz tartozzon, vesszővel válaszolj le onnan:

```
Parse Version 7 a , +6 b +6 c +5
```

A feldolgozásnak van még egy módja, amit akkor használunk, ha az inputban számunkra értékes szóközig vagy szóközig van. Ekkor egy pattern alapján válogatjuk szét elemeire az eredményt. A pattern tetszőleges string, amit a megfelelő változók között, idézőjelek, vagy aposztrófok közé téve kell megadni. Minden változó közé külön elválasztójelet adhat meg, ha valahol elmarad, ott automatikusan az alapértelmezés szerinti szóközig lesz ismét az elválasztójele. Például:

```
inp="Frank Herbert: A Düne"
Parse Var inp iro ':' cim
say iro
say cim
```

A Parse kissé hosszúra nyúlt leírása után ismételjük meg a programok nyomkövetési lehetőségeivel.

Az AREXX követéskor megjeleníti a követés alatt álló sor számát, tartalmát, bizonyos esetekben a végzett művelet eredményét, változók tartalmát stb. A megjelenítést általában az aktuális konzol végzi, de ezt a TCO AREXX utility programmal, vagy az RXTCOPN kéréssel át lehet irányítani egy globális nyomkövető képernyőre. Ezután minden program ezt a képernyőt használja a követés megjelenítésére, akár egyidejűleg is, ezért az eredmények összekeveredését elkerülendő, ebben az esetben egyszerre csak egy AREXX programot használj követő módban. Ez a képernyő a megjelenítésen kívül, az interaktív követés inputját is fogadja.

A globális követő képernyőtől függetlenül, a program rendes outputja a konzolon jelenik meg. Ezen képernyő bezárását a TCC programmal, vagy a RXTCCLS kéréssel lehet kezdeményezni. A bezárás csak akkor hajtódik végre, ha a programom minden input igénye teljesült.

Trace A nyomkövetést kiváltó utasítás. A követés mikéntjét az öt követő, közvetlenül, vagy változón, műveleten keresztül megadott opció határozza meg, amely a következők valamelyike lehet:

- **ALL** Teljes követés, minden egyes végre hajtott parancs, utasítás követésre kerül.

- **COMMANDS** Csak a parancsokat követi az interpreter, mielőtt azok kiüldödnének a vendéglátó portra. Ha a parancs return kódja nem zéró, az is megjelenik a követő képernyőn.

- **ERRORS** Azok a parancsok kerülnek nyomkövetésre, amelyek nem zéró return kódot eredményeznek végrehajtásuk után.

- **INTERMEDIATES** Minden végrehajtott program sor kijelzésre kerül, ezen felül az eredményük, visszakapott értékek, funkcióhívások eredménye stb. is.

- **LABELS** Azok a címkek jelződnék ki, amelyekre vezérlés adódik.

- **NORMAL** Azok a parancsok követődnek, amelyek return kódja nagyobb mint a beállított hibahatár. A követett parancs mellett a hibakód is megjelenik. Ha nem adsz meg opciót, ezt veszti alapértelmezésnek az utasítás.

- **RESULTS** Minden követésre kerül, majd a végrehajtása előtt, majd a végső eredmény is megjelenik.

- **SCAN** A program végrehajtása nélkül követ, gyakorlatilag csak átnezi a programot, leellenőrizi a hibákat.

- **OFF** A követés kikapcsolása.

Végezetül (bővebb magyarázat nélkül) nézzünk meg egy rövid programrészletet a követés és a globális képernyő használatára:

```
! / Trace demonstráció ' /
Address "Command"
! 'C:TCO' ! / Globális képernyő nyitása.
Trace All
: : "programtörzs" /
Trace Off
! 'C:TCO' ! / Képernyő zárása ' /
```

Aurum

Alladin 4D Csodalámpa ?

Az amerikai Adspec Programming mind-ezidáig a Draw 4D Professional nevű 3D modellező és animációs programjával próbálta megtéríteni az Imagine hívókat. Nos, terméküket jelentősen továbbfejlesztve kiadták, az Alladin 4D-t. A program sajátos felhasználói felületével, meglepően jó rendering-el, és gyorsaságával tűnik ki a hasonló jellegű programok közül. A szerkesztőképernyőn egyszerre csak egy nézetet láthatunk, a szokásos elől-, felül-, oldal nézet mellett, azonban választhatunk egy perspektívikus képet is, amelyen a program valós időben mutatja a változtatásokat.

Lehetőség van görbékkel határolt testek modellezésére is, ezek körvonalai sohasem "szögletesednek el" a rendering során. A felületi tulajdonságok megadásánál a szokásos szín, fényáteresztés, fényvisszaverés stb. mellett van egy igen érdekes tulajdonság is: a "kódyszerűség". Igaz, hogy hasonló funkció van az Imagine-ben is, de ezt itt a végtelékig továbbfejlesztették. Beállítások az egész képernyőt betöltő ablakban adhatjuk meg a kód utcatnyi paraméterét, az eredményt a képeken láthatjuk.

Érdekes még megemlíteni a render részénél, hogy a tükröződések nem valóság, mivel a program nem ray-tracing algoritmust használ a képek generálásánál. Végül, de nem utolsósorban lehetőség van a kész kép vektor formátumban elmentésére (ProDraw Clip), ennek segítségével nagyon szép, tetszőlegesen változtatható méretű illusztrációkat készíthetünk kiadványokhoz.

A program ára: \$219

Adspec Programming P.O. Box 13
Salem, OH 44460
Tel.: (216) 337-3325

DevCon '93 A találkozó

Minden évben megrendezik a DevCon-t, magyarul a fejlesztők konferenciáját, amelyet a Commodore szponzorál, és az Amiga hardver és szoftver fejlesztők eszmecseréjét szolgálja.

Az idén a floridai Orlando-ban került sor a nagy eseményre, február 26-30 között. Az idei DevCon is jelzi: valami történik a Commodore-nál, több mint 400 fejlesztő gyűlt össze közel, 30 országból. A különböző megbeszélések és szemináriumok mellett, a résztvevők több kategóriában is megválasztották az 1992-es év termékét: Az Amiga hírnevét leginkább öregbítő termék:

/Amiga Hall of Fame Inductee/
Video Toaster - Newtek Inc. (sajnos még mindig csak NTSC változatban...)

Legjobb professzionális felhasználói program:

/Best Professional Productivity Software/
SAS/C6.0 - SAS Institute Inc.

Legjobb közhasználatú felhasználói program:

/Best Consumer Productivity Software/
Deluxe Paint IV - Electronic Arts

Legjobb oktató program:

/Best Education Software/
The Miracle Piano Teaching System - Software Toolworks

Legjobb szórakoztató program:

/Best Entertainment Software/
Pinball Fantasies - 21st Century Entertainment

Legjobb felhasználói felület:

/Best User Interface/
AmigaDOS Release 3 - Commodore International Limited

Legjobb hardver: /Best Hardware/
Amiga 4000 - Commodore International Limited

A 1200 SCSI/RAM+ Újabb GVP csoda

Az amerikai GVP Inc. az A1230-as jelű A1200-as turbókártya bemutatása után (előző GURUban olvashatsz róla részletesebben), most újabb villámfejlesztés eredményét mutatja be: A1200 SCSI/RAM+.

Ez a kombinált kártya egy 32 bites RAM bővítő, SCSI illesztő és társprocesszor illesztő a legújabb Amiga modelhez. A kártyának két változata létezik:

"Low-Cost" vagyis "Takarékos": A kártyán található az SCSI illesztő, a RAM bővítés helye és a GVP társprocesszor foglalat. Ára: \$360

"Power Up" vagyis "Erőteltjes": A takarékos változat 4MB RAM-al és matematikai társprocesszorral kiegészítve. Ára: \$599

Az SCSI illesztőt nem kell bemutatni, a GVP kártyáról jól ismert megbízható, gyors megoldást alkalmaztak itt is. A 32 bites memória maximális mérete 8 MB. A memóriát 0, 2, 4 MB-os lépésekben bővíthetjük a GVP turbókártyáról ismerős (speciális GVP), 60ns-os 1 vagy 4 MB-os 32 bites SIMM modulokkal. A társprocesszor órajele 14 MHz (szinkron mód), vagy a gép órajelétől független (aszinkron mód) max. 40 MHz.

Great Valley Products, 600 Clark Ave., King of Prussia, PA 19406

Tel.: 215/337-8770

Fax : 215/337-9922

PPaint Nem is rossz!

Mostanában egyre több a rajzolóprogram. A program a szokásos eszközök (pont, egyenes kör rajzolás stb.) mellett néhány új dolgot is tud. Ilyen a képfeldolgozó programokra jellemző ún. "convolution mátrix". Ennek segítségével különböző effekteket valósíthatunk meg, pl. dombormű, kontúrelmosás, hamis színek. Könnyedén készíthetünk akár 256 színű képeket az AA Chip-set-es gépeken.

Meglepő módon az IFF formátum mellett PCX, GIF állományokat menthetünk/tölthetünk, sőt lehetőségek van a képből C-forrás kód generálására is, vagy más programok képernyőinek 'ellopására' is.

Számunkra rendkívül hasznos, hogy a programban található összes szöveg egy külön fájlban helyezkedik el, így nincs akadály a egy gyors fordítás után, egy magyarul beszélő PPaint használatának.

A program ára: 99 DM.

Németországi képviselet:

INTERCOMP IC Computervertriebs
GmbH Friedrichshafener Str. 13 W-8990
Lindau/Bodensee Tel.: 08382/3073

Marinov 'Gaborca' Gábor

Az Amiga 1200-as megjelenése után négy hónappal, azt hiszem már nyugodtan kimondhatjuk: a gép rendkívül sikeres. Mind a külföldi visszajelzések, mind a hazai tapasztalatok azt mutatják, hogy rengetegen vásárolnak 1200-as, lecserélve korábbi Amiga modelljeiket.

Nos az A1200-hoz tartozó 3.0 Kickstart és Workbench sok újdonságot tartalmaz. Ezekről dióhéjban már volt szó egy korábbi GURUban, de az új gépek rohamos hazai terjedése indokoltá teszi egy részletesebb, tippeket is ismertető írás közzétételét. Nos lássuk.

A Fájlrendszerek

Az 1.2-es Amiga rendszer idejében egyszerű volt az élet, ha egy lemezt akartunk formázni, akkor jobb esetben elővettük az őt Disk Master-t, vagy X-Copy-t, rosszabb esetben bepötyögtük a Format parancsot egy barátságatlan CLI ablakba, mert ugye a Workbench alkaliban nem volt túl népszerű... Nem kellett választanunk holmi fájlrendszerek közül. Az 1.3-as rendszernél egy kicsit változott a helyzet, megjelent a Fast-Filesystem, de ez nem okozott túl nagy fejfájást, csak mezevilemezekre lehetett alkalmazni, így hát ez volt az első fájl amit letöltöttünk az 1. környétről. A 2.0-as rendszerben a Fast-Filesystem bekerült a ROM-ba, így már lemezekre is lehetett alkalmazni, kezdett zavarossá válni a helyzet. Ma a 3.0-as rendszer International és Directory Caching rendszerei végképp elbizonytalanították a tapasztalatlan felhasználót: melyiket válasszam és egyáltalán mi ez az egész?

A fájlrendszer határozza meg azt, hogy az adataink milyen logikai formában kerüljenek tárolásra az adott háttértárra. A különböző fájlrendszereket az adott média (partíció) első szektorában az első négy bájt azonosítja, a következő módon: Az első három bájt mindig a DOS szó betűinek ASCII kódja, a negyedik bájt értéke az Amiga OS 3.0-ban a következők lehetnek:

- 00 OFS (Old File System)
- 01 FFS (Fast File System)
- 02 OFS Int. (OFS + International)
- 03 FFS Int. (FFS + International)
- 04 DCOFS (OFS + Directory Caching)
- 05 DCFFS (FFS + Directory Caching)

Az Amiga operációs rendszere láncolt listákkal dolgozik, pl. a MS-DOS-as szem-

ben, ahol a háttértáron egy helyre vannak összegyűjtve a fájlok adatait tartalmazó blokkok. Ez azt jelenti, hogy egy fájlhoz tartozó adatblokkok (beleértve a fej blokkot is, ami a fájlhoz tartozó adatblokkok listáját tartalmazza) a lemezen bárhol elhelyezkedhet. Az egyes fej blokkok mutatókat tartalmaznak a következő fájl fej blokkjára. Ennek a szervezésnek a következménye a minden Amiga tulajdonos számára jól ismert jelenség, amikor egy sok fájlos könyvtár tartalmának kilistázása némi időt vesz igénybe a drive hangos kerregésével egyetemben.

Az OFS (00)

az eredeti fájl rendszer, lassú, nehézkes és sok tárolókapacitást vesz el a különböző adminisztrációkhoz. Az Amiga háttértárak általában 512 bájtos szektormérettel dolgoznak (pl. a hajlékony lemezek), az OFS rendszer egy 512 bájtos adatblokkból 24 bájtot adminisztratív célokra tart fenn! Ez sok redundáns információt jelent, előnye azonban, hogy a sérült lemez tartalmának helyreállítására nagyobb az esély.

Az FFS (01)

alapvetően ésszerűsítéseket tartalmaz az eredeti OFS-hez képest, amelyek a lemezműveletek felgyorsulását is eredményezik. Ilyen például, hogy egy 512 bájtos blokk teljes egészében a felhasználó adatait tartalmazza, nincsen redundáns adminisztráció. Így egy FFS-el formázott lemez kapacitása 5%-al nagyobb!

Mindmáig ez a két alapvető adat szervezési mód az Amiga gépeknél. Ezeket egészíti ki a 3.0-as rendszerben megjelent International és a Directory Caching. Mit jelent az International?

Akik megpróbálták gépüket (amennyire lehet) ékes magyar nyelven használni, azok bizony sok problémával találkozottak. Ilyen pl. az amikor egy fájl-, vagy könyvtárnévnek olyan karaktersorozatot adunk meg, amelyben nem standard ASCII karakterek is vannak. Pl. 'Gábor': Az Amiga-DOS nem tesz különbséget a kis és nagy betűk között. Az 'alma', 'ALMA', 'AlMa' nevek mind ugyanazt a fájlt jelentik. Nem így azok a nevek, amelyekben nemzeti karakterek is vannak! Az előbbi példánál maradva a 'Gábor' nevű fájlnkat a rendszer nem fogja megtalálni, ha 'GÁBOR'-ként hívjuk rá. Nos ennek kiküszö-

bólására találta ki az International módot, amelyben a 'Gábor' és 'GÁBOR' már ugyanazt jelenti. Az ilyen jellegű hozzárendeléseket a 'locale.library' végzi.

Ezt használhatjuk OFS (OFS Int. (02) és FFS (FFS Int. (03)) lemezekhez is.

A Directory Caching az OFS-nél ismertebb főleg Amiga problémát próbálja kiküszöbölni: a lassú és zajos könyvtár tartalom töltést. Az ötlet egyszerű: az egyes könyvtár fejblokkok (Directory Header) mellett megjelenik egy új blokk típus, a DCB (Directory Caching Block).

Ez tartalmazza a könyvtárban található fájlok és alkönyvtárak adatait (névét, hosszát, létrehozás dátumát). Ha egy könyvtárban több fájl van mint amennyi egy DCB-ben elfér (ez a nevek hosszától függően 10-20 bejegyzés), akkor automatikusan egy új DCB blokk jön létre az előzőhöz láncolva. Nos mindezek az ügyeskedések, mint az könnyen belátható 10-20 szorosára gyorsítják a könyvtár tartalmának töltését.

Hátránya, hogy elhanyagolható mértékű lemezterületet foglal, és hogy a fájlok és alkönyvtárak létrehozását 20-30%-al lelassítja.

Ezt használhatjuk OFS (DCOFS (04) és FFS (DCFFS (05)) lemezekhez is.

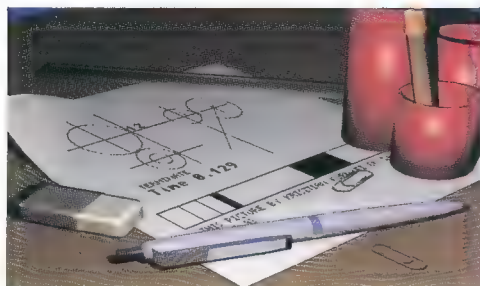
A Directory caching alkalmazása automatikusan bekapcsolja az International módot is.

Összefoglalásként: akik sokat kommunikálnak 1.2-es 1.3-as tulajdonosokkal, azoknak erre a célra az OFS-t javaslom mint egyetlen lehetőséget. Általános használatra az FFS rendszert ajánlom, mivel ezt a 2.0 tulajdonosok is el tudják olvasni. A DCFFS-t pedig minden 3.0 tulajdonosnak javallom belső használatra, vagy akár mindennapos munkára is, mivel kiküszöböli az eddigi Amiga fájl rendszerek minden hibáját.

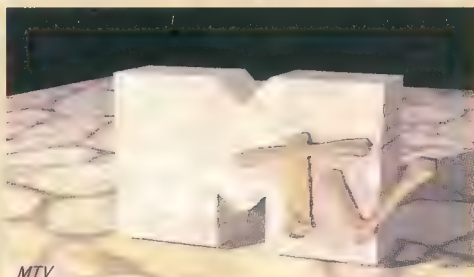
Marinov "Gaborca" Gábor.

RAY - TRACING GALÉRIA

Környei Krisztián - CHRIS barátom aprólékosan kidolgozott képe, Amiga 4000-esen készült!

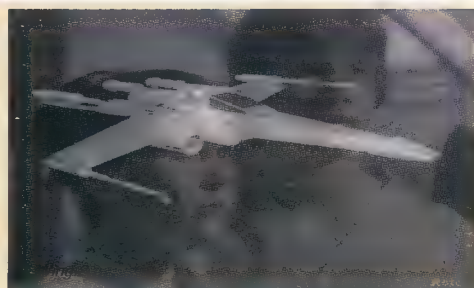
MTV

Rigó Péter veszprémi olvasóink Imagine munkái, HAM-ben, gratulálunk!

ROOM2

Régi ismerősünk Kárpáti Zsolt munkái; érdekesség, hogy a tárgyak Imagine-nel készültek, a képeket pedig a 3D Studio számolta PC-n!

Ezen a két oldalon megtalálod mindazt, amivel szeritünk legalább olyan jól el lehet tölteni az időt, mint a géppel. Zene, könyvek, filmek, szóval minden földi jó. Reméljük sok mindent kipróbálsz az ajánlatok közül és sikerül új dolgokat felfedezned.

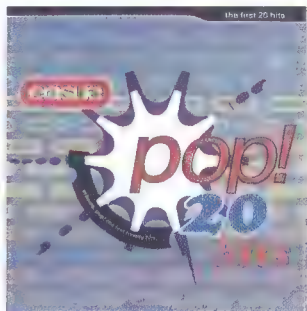
Mick Jagger - Wandering Spirit

1962. július 12-én aja első koncertjét egy azóta már legendává vált együttes, a Rolling Stones. Most nincs kedvem kitérni a banda történetére, de aki eddig kihagyta őket, annak bizony van mit pótolnia. De ne foglalkozzunk most velük, összpontosítsunk most csak az énekesre, akiről elég sok mindent le lehetne írni, kb. három-négy Guru terjedelemben. Lehetne kimeríteni a kábítószeres témát és még sorolhatnám a botrányokat, de most térjünk talán a lényegre. A lényeg pedig az, hogy megjelent egy új lemez, amelyről inkább érdemes beszélni. Előjáróban csak annyit, hogy az MTV-n rongyosra játszott klip, a Sweet Thing ne tévesszen meg senkit, messze nem ez a legjobb szám a lemezen. Sőt mondhatnám úgy is, hogy ez az a szám, amelyik a legjobban elüt az egész lemez egyébként eléggé egészséges stílusától. Ezt a stílust meghatározni pedig nem olyan egyszerű. Persze rá lehetne vágni, hogy ez a klasszikus Rock&Roll némi modernizáción átesve, ezt a véleményt már több igen okos embertől hallottam, de nem igazán tudok egyetérténi vele. Persze az a legjobb, hogyha mindenki maga dönti el. Maga a zene igazán jó. Ennek a megítélése is mindenkinél a magánügye. De szerintem az a minimum, hogy meghallgatód ezt a lemezt, és csak utána dönts. Mindenesetre mostanában elég kevés lemez jelent meg (fog megjelenni), amely igazán értékes, hallgatható zenét tartalmaz. Egyébként megegyezem, mondom, ne riasszon el senkit az, hogy eddig nem szeretted ezt embert, hiszen mint előadó fantasztikusnak nyújt ezen az albumon. Továbbá a Rolling Stones sem számít még meg tudomásom szerint, sőt... Na de ne reménykedj! Hallgasd inkább ezt a zenét, hidd el érdemes!

Cher - Greatest Hits

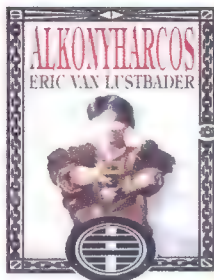
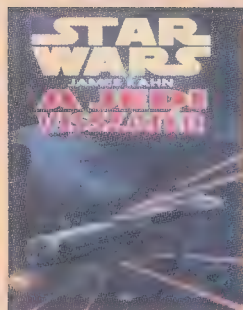
Ha azt mondom, Cherylin Sakasian La Pierre, nem biztos hogy mindenki tudja kiról van szó, főleg ha elhagyom az első keresztnevet. Nos a hölgy sokoldalú tehetségének egyik igen kellemes eredménye ez az album, amely legnagyobb slágereit tartalmazza. Ha megsemméjük a CD borító hátulján található képeket, gondolom többen kíváncsiak lesznek, hogy vajon hány éves is lehet a madam. Nos ehhez a találgatáshoz csak annyival tudok hozzájárulni, hogy közrebocsátom a legheitelesebbnek tűnő születési dátumot. Eszerint Cher 1946. május 20-án született. Remelhetőleg mindenki lesz annyi kíváncsiság, hogy ezek után fantaszlikus módon kiszámolja a hölgy korát, és ezzel elkövesse egy jelentős illetenséget. Cher énekesi pályája egy házassággal indult, melyet 1963-ban kötött Salvatore Bonó-val. A duó Sönnny és Cher néven futott, első jelentősebb sikerét 1965-ben érte el az I Got You Babe c. számmal, ami azonnal nemzetközi sikert is hozott nekik. A páros pályafutása egybeesik a hippy-korszak virágzásával, ebben az időszakban több sikerszámmal is volt. A korszak végével a házasság is kifarult, 1974-ben elváltak, innentől kezdve Cher a filmezés mellett szólóénekesnői karrier felé kacsingt. A filmek közül a TV2 nemrégiben mutatta be a Maszk címűt, aki esetleg látta, meggyőződhetett róla, hogy nem is rossz színésznő. Dalai is sikeresek, ez a lemez a legjobb bizonyíték rá. Régebbi és újabb sikerei egyaránt megtalálhatók rajta, csak egy pár a címek közül: The Shoop Shoop Song, If I Could Turn Back Time, Bang-Bang és még jónéhány igen kellemes szám. Ezt a nagyszerű válogatást igazán csak ajánlani tudom minden zeneszerető embernek.

Erasure - Pop!

Az első húsz sláger - ez a lemez alcíme, amely több mint hetven percben foglalja össze az Erasure eddigi tehetségességét. Andy Bell és Vince Clarke duója igazán nem mondható sikertelennek, bár a műfajt sokan nem igazán kedvelik, de az már igazán izlés kérdése. En személy szerint Clarke-ot még a Yazoo idejéből tartom szemmel, amikor is igazi úttörő munkát végzett Alison Moyet-vel párban, a szintetizátorok alkalmazása terén. Aki találkozik véletlenül egy Yazoo lemezzel, ne menjen el mellette szólanul, okvetlenül csapjon le rá, sokkal eredetibb zenét fog hallani, mint Clarke mostani zenekaráról. Na de nem is az a lényeg ebben a műfajban, hogy érdekes zenei megoldások kápráztassák el a hallgatót, sokkal inkább az, hogy aki meghallja, ne állja meg némi labrángatózás nélkül. Bár a legutóbbi füzetük, az Abba-Esque igazán eredeti volt, hiszen nem is gondoltuk volna, hogy az Abba számai - amelyek kezdő magnós koromban az egyik fő célpontot jelentették - még felhasználhatók némi extraprofit érdekében. Maguk az eredeti szerzők sem gondolták volna, hogy még egyszer pénz fog befolyni ezekből a számokból. A lemez egyébként tisztességesen végigkíséri a csapat munkásságát, minden lemezről, korszakból egy két számat felvillantva. Kezdve az első sikertől (Oh L'Amour, Sometimes, Who Needs Love), folytatva a többi slágerrel (The Circus, Stop!, Chorus, Love To Hate You), persze nem kifelejtetni az Abba-sikereket. Végül is egy egész jó válogatás alakult ki a dologból, ideálisnak mondható minden olyan esetre, amikor, valami könnyebben emészthető dolgot akarsz hallgatni, ami mindenkiel előfordul, maximum nem mindenki vajlla be.

STILLA

Új Valhalla könyvek

HELLRAISER III

Aki eleve előítéllettel viseltetik a horrorfilmek iránt, azt is arra kérem, hogy függesse fel egy kicsit vezérlőelvét és olvassa el ezt a kis írást. A Hellraiser sorozat nekem személy szerint a kedvenceim közé tartozik, mivel nem az a tipikus vértől csöpögő horror, hanem egy kis sci-fi beütése is van. A jobbára a fantázia világában játszódoó eseményeknek nem az a lényege, hogy minél több vér árhassza el a képernyőt, hanem az, hogy elgondolkodtasson egy kicsit a minden emberben benne rejlő pokloiról. Clive Barker, a sorozat kitalálója egyébként író, magyarul is több műve jelent már meg, ezek közül a legismertebb és talán a legjobb a Korbács c. könyv. Először jött a Hellraiser, majd miután kissé felcsúdtunk a döbbenetből, következett a Hellbound, a második rész. Ez a két rész történelmet csinált a horrorfilmek között, illetve nem győzőm hangsúlyozni, hogy nem teljesen horrorfilm. Remélem ennyi buzdítás elég ahhoz, hogy megpróbáld beszerezni az első két részt. Most pedig újra itt az ideje a borzongásnak, mert kész a harmadik rész is, a Hellraiser III - Hell On Earth. A helyszín ezúttal New York, a trükkök pedig minden eddiggit felülmúlnak. Visszatérnek régi ismerőseink, néhány új teremtménnyel kiegészítve. De a lényeg az, hogy a hangulati elemek ismét a régiak. Azt kell hogy mondjam, aki szereti a színvonalas alkotásokat, annak ez egy kötelező film, természetesen az első két résssel együtt. Így hármashat pedig egy klasszikus trilógia. Hihetetlenül jók! Na persze nem sietik el egy-egy rész elkészítését...

Ian Watson: Inkvizítor

A Valhalla páholy ismét egy olyan könyvet jelentetett meg, amire külön is érdemes kitérni. A negyedik évezredben az emberiség galaktikus birodalma élethalálharcát vívja a hipertérből beszivárgó rontás, mutációk ellen. A császár inkvizítorai segítségével küzd az elfajzás ellen, amely azzal fenyeget, hogy a káosz lesz úrrá a galaxison. A titkos rendekbe szerveződött inkvizítorok minden eszközt felhasználhatnak ebben a harcban. A könyv egy ilyen ember harcat mutatja be a mindent előlő zűrzavar ellen. A tét nem kevés: a galaxis feletti uralom. Természetes tehát, hogy még az inkvizítorok között is felüti fejét a hatalomvágy. Összeesküvések, hatalmi harcok formálják szinte áttekinthetetlenül az összképet, amely egyben igen érdekes képet nyújt az emberiség jövőjéről. A könyv mindvégig igen izgalmas, fordulatos, az embernek néha az az érzése, hogy egy pénzesebb író ennek az egy kötetnek az anyagából több könyvet is írt volna, hiszen itt nincsenek üresjáratok, a műben nincs egy perc szünet sem, az események áradatában nincs egy kis megnyugvás sem. Régen olvastam ilyen lebilincselően izgalmas sci-fit, amelynek sajátos világképe ilyen megkapó. Lenyűgöző a Föld leírása, a hatalmas császári palotán átvezető út izgalmai pedig nem mindennapi fajzatokkal és egyéb más élőlényekkel ismeret meg minket. A császár maga halálosan megsebesült egy korábbi légióslázadás során, most pedig élet és halál között lebegve is az egyetlen reményt nyújtja az emberiség még küzdő részének. És így tovább, fedezd fel ezt a nagyszerű világot. Azt hiszem, hogy bűn kihagyni ezt a könyvet, hiszen nem mindennap jelenik meg olyan mű, amely ennyire megérint a pénzt.

Douglas Adams: Dirk Gently holisztikus nyomozóirodája

Azt hiszem, ezt az író nem kell bemutatni senkinek sem, hiszen a klasszikus Galaxis utikalauz stopposoknak c. könyvvel és az ebből kialakult sorozattal már beiratkozott a halhatatlanság közé. Most pedig végre itt egy másik klasszikus könyve, amely ugyan igencsak csendben jelent meg a Vénusz kiadónál, de egy a lényeg: hogy megjelent és magyarul is élvezhető. Egyébként érdemes utánanézni, mert még elég sok helyen kapható. Az alapötlet ismét tág teret enged Adams sajátos humorának. Négy milliárd évvel ezelőtt egy idegen űrhajó katasztrófája indítja el a Földön az élet kialakulását. Csupán egy túlélője marad a balesetnek, aki azóta is itt bolyong szellemként a mi kis világunkon. Külön cikk témája lehetne az, hogy miként is látja a földi életet és a társadalmat. Mindenesetre világjobbító törekvései közepette megöli egy szoftvercég főnökét. A rendőrség ugyanezen cég vezető programozóját gyanúsítja, aki egyetemi évfolyamtársához, Dirk Gently-hez fordul segítségért. Ez az űriember arról nevezetes, hogy kapcsolatot tart a szellemek világával, és ezen képességének segítségével hihetetlen eredményeket ér el, mint magánynyomozó. Érdemes nagy figyelemmel olvasni a könyvet, mert a szálak igencsak össze vannak kuszlódva. De aki végigköveti a fordulatokban gazdag nyomozást, annak a végén meg lesz az a jó érzése, hogy ismét egy igen jó könyvvel lett gazdagabb.

STILLA

TOP Listák

AKCIÓ

1. Street Fighter II (1)
2. Flashback (2)
3. Star Control II (5)
4. Chaos Engine (4)
5. Laser Squad (3)
6. Putt- Putt (-)
7. Trolls (7)
8. Myra the Legend (8)
9. Sleepwalker (-)
10. Joe & Mac (-)

SZIMULÁTOR

1. Sim Life (1)
2. F15 II (2)
3. Falcon 3.0 (3)
4. Comanche (4)
5. Task Force (5)
6. Nick Faldo's Golf (7)
7. Harrier Jump Jet (9)
8. A-Train (8)
9. Pool (-)
10. Pinball Fantasies (10)

KALAND

1. Wizardry 7. rol. (1)
2. Alone in the Dark adv. (2)
3. Ultima Underworld II rol. (5)
4. Dune II str. (-)
5. Curse of Enchantia adv. (4)
6. KGB adv. (8)
7. Bat II adv. (-)
8. Shadowlands rol. (6)
9. Darklands rol. (9)
10. Legend of Valour rol. (10)

PC 10

1. Ultima Underworld 2/Origin
2. Formula One/microprose
3. Comanche/US Gold
4. NFL/Konami
5. Harrier/Microprose
6. Indiana Jones/US Gold
7. Civilisation/Microprose
8. Alone in the D./Infogrames
9. Monkey Island 2/US Gold
10. Chessm. 2100/Mindscape

ABSZOLÚT 10

1. Street Fighter 2/US Gold
2. Sleepwalker/Ocean
3. Premiere Manager/Gremlin
4. Sensible Soccer/Renegade
5. Ultima Underworld 2/Origin
6. Wing Commander/Mindscape
7. Nick Faldo's Golf/Grandslam
8. Indy 4/US Gold
9. AVBB Harrier/Domark
10. Zool/Gremlin

FILM

1. Szépség és a Szörnyeteg (1)
2. 1492 (-)
3. Becsületbeli Ügy (8)
4. Dracula (-)
5. Komputjer kémek (-)
6. Reszkessetek betörők 2. (6)
7. Sosem halunk meg (9)
8. Egyenesen Át (Flatliners) (3)
9. Fűnyírőember (10)
10. Bodyguard

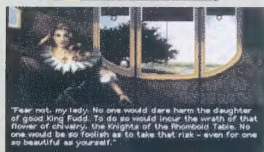
C64 Demo 20

1. Dutch Breeze/Blackmail (1)
2. Coma Light Eight/Oxyron (-)
3. Wonderland 9/Censor Des. (2)
4. Fantasia 2/Oxyron (3)
5. Justintime/Graffiti (4)
6. Digital Madness/Brutal (5)
7. 2 Year/Faces (6)
8. Gotland/Voice (7)
9. Light/Crest (8)
10. Visuality/Visual Reality (9)
11. Taagekammeret/Starion+Conic (-)
12. Oksen/Starion (10)
13. 1.5 Year/Faces (11)
14. Legoland 2/Fairlight (12)
15. Justincase/Graffiti (13)
16. A.O.S./Beyond Force (15)
17. Ice Cream Castle/Crest (-)
18. Pleasure Flight/Trance (17)
19. Paralyzed Bytes/Faces (17)
20. Wonderland 8/Censor Des. (18)

Amiga Demo 20

1. State Of The Art/Spaceballs (4)
2. Guardian Dragon I/Kefrens (1)
3. 3d Demo 2/Anarchy (3)
4. Hardwired/Crionics'n'Silents (2)
5. Wicked Sensation/TRSI (5)
6. Playbyte Intro/Shining (9)
7. Mindriot/Andromeda (9)
8. Sound Vision/Reflect (-)
9. Absolute Inebriation/Fairlight (8)
10. D.O.S./Andromeda (10)
11. World Of Commodore/Sanity (7)
12. Day Of Reckoning/Digital (8)
13. Mirror/Andromeda (-)
14. Static Chaos/The Silents (14)
15. Human Target/Melon Deizin (11)
16. Kefmania/Cult (13)
17. Strange Creatures/Creator (20)
18. S.O.S./Melon Design (-)
19. Overload 2/Jetset (15)
20. Disney's/Faculty (-)

Dogfight - MicroProse saját fejlesztésű programja a Dogfight. Márciusban készül el a játék, ami annyira, amennyi a címe ígér - légi harc. 12 gép közül választhatunk, az első világháborús gépektől F16A Fighting Falconig! Bármely gép harcolhat egymás ellen (hőkövetős rakéták ráragadnak-e a duplaszárnnyú gépekre?). Nemcsak gépeket harcoltathatunk egymás ellen, hanem küldetéseket is repülhetünk, megvédve a területünket a híres Vörös Bártól, vagy a Falkland szigeteket az argentin légierőtől. Van oktatási rész is, a kezdőknek fenntartva. Márciusban indulhat a vadászat a PC-s Dogfight után! Egy rövid Microprose hír: JÖN! JÖN! FEBRUÁRBAN: CIVILIZATION - ATARI ST verzió! Sid Meier díjnyertes játéka, a PC-s és Amigás piac meghódítása után az Atarisoknak is! A Civilization i.e. 4000-ben kezdődik és 2000-en túl kell kiélnünk egy nép civilizációs fejlődését, ami a mezőgazdasági, politikai gondoktól, a védelem megszervezéséig mindent magába foglal. A játékról részletesebben a GURU 92/3 számában olvashattok.

Eric the Unready

Universal Monsters - Újra élnek Drakula, Frankenstein és menyasszonya, Múmia, Farkasember, és a Lény a Fekete Lagunából! Mindegyik visszatért, hogy szentségtelen szövetségükkel a legrosszabb rémálmainkat valósággá alakíthassák. A szörnyetegek a Van Helsing házban vannak, ahonnan a menekülés csak a monsterek csapdába ejtése után lehetséges. Ez egy scrollozó 3D izometrikus játék, több mint 500 szobával, a HEAD OVER HEELS stílusában. Amiga és Atari ST verzió készült.

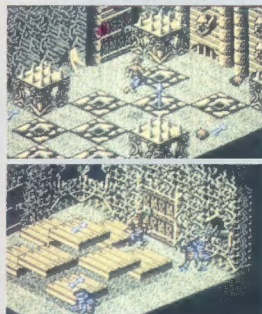

Dogfight

Civilisation - ATARI

Mindscape - Multimedia PCI Három CD-ről írunk, mindegyik kiemelkedő a maga nemében. **Chessmaster MPC Pro** - A világ legjobb sakkprogramja most nyolc órás narrátor szövegeket tartalmaz! Anatoly Karpovtól, aki megmagyarázza hogyan tervezi meg a lépését és nyert stratégiáját. **The Animals**. Ez a csodálatos CD az állatok világát és a környezetüket mutatja be. A szöveg, a képek és a csodálatos animációk emelik ki ezt a programot az átlagostól; akinek CD-ROM-jában van, feltétlenül vegye meg! **The New Grolier Multimedia Encyclopedia** - A Grolier Encyclopedia összes (21) kötetének CD-n. Hatalmas mennyiségű kép- és szöveginformáció.

Universal Monsters

V for Victory III

Eric The Unready - Accolade is megírta a Lucasarts és Sierra beérkezősorozatát, kibővíti az Eric lejtő, kalandjait, amiben Lorealle hercegnőt kell megmentenünk a Gonosz Morgán királynő és Sir Pectoral fogságából. Kalandjaink több helyszínen visznek keresztül, például bungee ugrást hajthatunk végre a török vídamparkjában stb. VGA és SVGA grafikával február végén kopogtathat ajtóinkon Eric. **Wacky Funsters** - Egy kiemelkedő Accolade alkotás - a számítógépes játékok Csapasz-Risztojával. A központi karakter Geekwold Gamer, aki öt különböző stílusú játékon vezet át a játékosokat: BIG GUYS WITH MUSCLES, ROADKILL, RAMBI VS. BLAMBO, PING, és STERIODS. **Ringworld** - Ez egy hatalmas világ, ahol valójában a rejtély is megoldható, miért és ki tervezte a Világgyűrtem kőszobáival való faszállítását. Gyönyörű, kézzel festett és digitalizált képek, életszerű animációval fűszerezve: ez lesz a Ringworld. (PC)

Xenobots - Electronic Arts márciusban adja ki a Xenobots PC-s verzióját. A Novologic által fejlesztett játék gyönyörű ray-trace grafikát és kellemes stratégiai harcot ígér. A grafika olyan magas színvonalú, mint a Comanche - Maximum Overkill-ek, a tavalyi év egyik leghíresebb játéka. A Föld felé egy hatalmas úfó közeledik, amely kisebb leszállóegységeket bocsájt ki magából - megkezdődik az invázió. A Föld nukleáris arsenálját felhasználva kiírják az óriásrobotok bázisait, de a fél világ romban hever. Most az úfó visszatért. A második támadási hullám rövidesen megkezdődik, de az emberek is felkészültek. A túlélők megtanulták a robotok irányítását, így ez a harc úgy kerül majd a történelembe, hogy a Xenobotok háborúja. A játékos 25 Xenobotot irányíthat harcra, de "személyesen" is részt vehetünk a csatákban. A játék márciusban bombázza a PC-sek képernyőit! **V for Victory III - Market Garden** - Ebben a számbanban teszteltük le a V for Victory II-t (Velyke Luki). Ez lesz a harmadik rész a díjnyertes sorozatból. A feladat: 1944-ben, Hollandiában német elit egységekkel hidakat védeni. Market Garden volt a fedőneve annak az akciónak, amiről a "Hid túl! messze volt..." c. film is szól. Most a TE kezében lesz a történelem újrajrásának lehetősége. Hét küldetés, állítható paraméterek - SVGA grafika: a játék áprilisban jelenik meg (PC).

Rendkívüli Különkiadás!!!

Mit is tettünk Ghalla földjén?

El'Sham Ghort és Shy DaCosta kalandjai

Hallalíhól! Még élünk; jelenthetjük immáron néhány szintlépés után.

A GURU természetesen nem maradhatott ki semmilyen kalandból, így kíváncsian vettük bele magunkat az első magyar levelezős szerepjátékba. Tulajdonképpen rengeteg lehetőség és gigantikus poénok rejtőznek a "Túlélők Földjén".

Ghalla világába érkeзве, szinte azonnal nagyszerű harcossá váltunk. (Ez persze nem igaz.) Shy létezem folyamatosan bujkáltam bokorokról bokorra. Nagy bátorságom odáig terjedt, hogy időnként vakmerően kikukkoltam és meglestem a távolodó szörnyeteget.

Ilyenkor általában igen izgalmas látvány tárult eléem, néha lila Brekk, szárnyas Gömbóc, esetleg Rambó-bogár húzódott el rejtekhelyem mellett.

Később keményítettem karakteremen, ekkor már kisebb lényeken elkövetett súlyos testisérteseket is előadtam. Egy elvetemült pillanatomban úgy gondoltam, már bátran kalandozhatok, ügyes csellel fegyver nélkül rotontam ellenfeleimre, és jelentős csodálkozás ült ki arcomra amikor nem pusztultak el az öklöcsapásaim alatt. Bár ezen baklövésém következményeképpen kialakult az öklövívás képességem.

Amikor végre kőhegy dárda ragadtam, megízleltem a győzelem ízét. Azóta nagyszerű felfedezéseket tettem és valóban erősebb, illetve bölcsőbb lett karakterem.

A kalandokból nemcsak Shy, hanem Masell is kivette re-

szét, hivatalos tesztelőként.

"Én alakváltóként kezdtem meg kártekony(?) működésemet a Túlélők Földjén. Ez a karakter nagyon kellemesre sikeredett, szintlépéskor új képességeket fejleszthet ki, ami segíti a kalandozásban. Így első szintlépésemmel ki-fejlesztettem a 'struccláb' képességemet, minek következtében kevesebb pontba kerül a mozgásom: viszont elég előnyösen mutathatók mozgás közben: egy kopasz férfi strucclábakkal! Lássuk hát, milyen karaktereket indíthatok: van ember, elf (tünde), törpe, árnymanó, troll, gnóm, alakváltó, kobudera. Ebből az utolsó három faj lehet ismeretlen: az árnymanók jó tolványagok, a troll és gnóm hasonlít AD&D testvéreire, míg a kobudérak a "keleti" harcművészetekben mozognak otthonosan. Így mindenki kiválaszthat egy szimpatikus fajt magának, hisz mindegyiknek előnyei és hátrányai (egyedül ez ember karakter kiegyensúlyozott). Ha már ennyit beszélünk a játékról, meg kell említenünk azt, hogy az egész játék egy IBM PC gépen fut, a lényeg maga a jól megírt program, ami a készítői Tihor Miklóst és segítőitársait dicséri. A karakterednek vannak képességei, jelleme, és alaptulajdonságai. Ami engem először meglepett, az, hogy a játékosok foglalkozás nélkül indulnak (nincs harc-os, pap stb.), hanem bármilyen karakterből bármi lehet, ha a megfelelő képességeit fejlesztli. Így egy tolvaj vagy pap is beállhat egy Isten szolgálatába és kaphat va-

rázslatokat. A játékot folyamatosan finomítják, alakítják, így új küldetések és labirintusok is generálódnak, míg én ezeket a sorokat írom. A legkellemesebb a játékban a szörnyek tulajdonságai és nevei: nem fogok már azon sem csodálkozni, ha egy mezei szűtyögő vagy egy kapanyányi monyók kerül az utamba..."

Ami nehezen elképzelhető lehet, az a fódulók. Egy fordulóban kapsz pontokat, amelyeket felhasználhatsz. A cselekvések mind-mind különböző pontokba kerülnek, egy körben így több mérföldet is megtehetsz, állatokra vadászhatok stb. A játék elején be kell állítanod a jellemed: agresszivitás, barátkozási szándék, menekülési %. Az utóbbi min. 30 %, s így ha HP-d 30 % alá esik harcban, automatikusan elfutsz. FT parancssal feltételez parancsokat is adhatunk, pl. feltételes gyógyítás 20 pontért, ha HP-m 35 % alá esik. Így egy körben több csata is lefolyhat. A játékkal ingyenes "Ghalla nyüz" is jár, amiben rekordokat, apróhirdetéseket olvashatsz, játékosok üzenhetnek egymásnak. Kedvencem valahogy így hangzott: "Meghalsz, Törp Thorin!"

Abdul

"Megpusztulsz, Abdul!"

Törp Thorin

Jelenleg kb. 600 kalandozó küzd a nagyszerű világban. Ha van kedved kalandozni velünk!

BEVEZETŐ Ghalla világába!

Ez az, amit nem kell elolvasnod, ha a Biberhold rendszeres olvasója vagy... Vagyis, hogy mi az a Túlélők Földje. Ez Magyarország az első levélben játszható fantasy szerepjáték. A TF egy hatalmas, mintegy

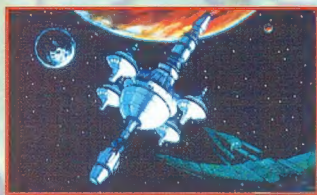
300.000 négyzetkilométeres félsziget. A kontinensen dúló, mindent felégető termomágikus háború elől százával menekülnek ide az életben maradtak, erőt kaptak a nevét is ez a hely. A játékosok egy-egy fantasy-karaktert irányítanak. Ez lehet "hagyományos" fajú, azaz ember, elf, törpe, troll, gnóm, vagy a T.F. egy egzotikus faja, az árnymanó, az alakváltó, vagy a kobudera. Minden fajnak megvannak a maga előnyei és hátrányai: némelyik azonnal nyilvánvalóvá válik, mások hosszabb távon befolyásolják a karakterek életét. A játékosok 9 naponként kapnak egy fordulót, Utasítás Lapjuk alapján. Az UL-en írják le, hogy mit szeretnénk a következő fordulóban csinálni - egyszerre max. 20 parancsot lehet kiadni. A beérkező UL-eket egy számítógépes rendszer dolgozza fel, a Játékmaster felügyeletével. A válaszokat a játékosok postán kapják meg, 5-6 oldalas, lézernyomtatással készített levél formájában. Ez leírja, hogy mi történt a parancsok hatására, plusz küldünk egy karakterlapot és egy térképet. Mivel a játék mintegy ezer játékos befogadására van felkészítve, el lehet képzelni, hogy milyen óriási felfedezni való terület, hány száz szörny, tárgy, varázslat és küldetés vár a játékosokra. Ebben a játékban nemcsak számítógép, hanem más, ravasz játékosokkal irányított karakterekkel is sűrűn össze fogsz futni! Szövetségek köthetők és háborúk indíthatók, mentális kapcsolatba lehet lépni a másik játékosal vagy akár meg is lehet lopni. Bár a játék persze pénzbe kerül, egy tájékoztató könyvet és egy jelentkezési lapot ingyen elküldünk annak, aki az alábbi címre ír:

Játék Levélben

1680 Budapest, Pf 134.

May the farce be with
you in the 5th episode
involving the most
highly decorated
caretaker in the Universe

SPACE QUEST V
"THE NEXT MUTATION"

*Mind-numbing animation and
ear-splitting music*

So you think you're smart eh?

*Interact with some not-so-friendly
aliens*

*Become the captain of your own
destiny*

**Roger Wilco is back as a newly
graduated captain!**

Help Roger and his crew of misfits zip through the cosmos in pursuit of the space villain who is dumping bio hazardous waste on unsuspecting planets.

Watch as true 3-D images realistically sweep by whilst you're cleaning up the universe and making it a safe clean place to take the kids.

Also escort Roger as he meets the famed "Hologram Woman" from Space Quest IV and help our hero make the transition from Custodia to Casanova.

**Excellence in
Adventure Gaming.**

**For further information call:
(0734) 303171**

AMIGA 1200/020/2 MByte RAM/OS 3.0

csak **59.900 Ft**

Omni-Sound Sampler - Stereo Audio Digitalizáló Amigához

- Konverziós értéke 800KHz-ig
- Sztereo hang, mintavételezés 50 kHz-ig
- Sztereo Audio RCA ki/bemenet
- Mikrofon csatlakoztatható
- Nagyfokú szoftver kompatibilitás

**400 dpi B/W Handy Scanner
A500/A500+/A200/A3000-hoz**

- 400 dpi-s scanner ScanKit szoftverrel
- valós idejű feldolgozás, file kezelés (Load/Save)
- teljes kompatibilitás a "Touch-Up" szoftverrel

AMIGA 4000/040/6 MByte RAM/120 MByte HD

csak **285.000 Ft**

Eureka 2Mbyte Plus- 512-2MB RAM Amiga 500-hoz.

- 100% Amiga 500 kompatibilitás, könnyen installálható.
- Fast RAM 512-től 2Mbyte-ig.
- Plusz 512 Kbyte Chip RAM támogatás.
- 4 bites 100 ns-es 256 K DRAM-ek.
- Gary, CPU Board támogatás, bővítés esetén.
- Hard disk kompatibilitás.
- Reset védelem támogatás.
- Beépített óra, ki/bekapcsolható bővített RAM.

Commodore Amiga 500	33900 Ft	Quickshot Apache joystick	890 Ft	Noris MB 80 3.5" lemeztartó	690 Ft
Commodore Amiga 500 Plus	33900 Ft	Quickshot II plus joystick	890 Ft	Noris DB 100 5.25" lemeztartó	690 Ft
Commodore Amiga 600	36900 Ft	Quickshot Python joystick	990 Ft	Noris Amiga 500 porvédő	990 Ft
Commodore Amiga 1200	59900 Ft	Quickshot QS - 123 analóg joystick	1290 Ft	Noris C-64 II porvédő	790 Ft
Commodore A4000/040/6MB/120MB + 4MByte RAM modul	285000 Ft	NoName 3.5" DSDD lemez	550 Ft	Noris hálós 14" monitorfilter	590 Ft
Commodore 1084s monitor	29000 Ft	NoName 3.5" DSHD lemez	850 Ft	Noris Üveg 14" monitorfilter	1790 Ft
Commodore A-520 TV-Modulator	29000 Ft	NoName 5.25" DSDD lemez	220 Ft	Noris Maus Pad	250 Ft
Commodore C-64 II	3200 Ft	NoName 5.25" DSHD lemez	430 Ft	Soundblaster Pro Deluxe hangkártya	17900 Ft
Commodore C-64 Video Games Set	9900 Ft	3M 3.5" MF2-DD lemez	890 Ft	Soundblaster 16 bit hangkártya	29900 Ft
Commodore 1541 II Floppy	9900 Ft	Maxell 3.5" MF2-DD lemez	890 Ft	Midi Amiga Interface	2990 Ft
Commodore 1541 II Floppy	12750 Ft	Maxell 3.5" MF2-HD lemez	1590 Ft	Handyscanner Amigához	13900 Ft
Commodore 1802 monitor	24900 Ft	Maxell 5.25" MD2-D lemez	690 Ft	Boot Selector Amigához	1490 Ft
Commodore C-128D	24990 Ft	Maxell 5.25" MD2-HD lemez	790 Ft	Stereo hangdigitalizáló Amigához	6900 Ft
Commodore Datasette	1990 Ft	Profex 3.5" DSDD lemez (11 darabos)	790 Ft	Képdigitalizáló+ RGB splitter+ szoftver	12900 Ft
Commodore MPS 1230 printer	22900 Ft	Profex 3.5" DSHD lemez (11 darabos)	1390 Ft	Trackball Amigához	3590 Ft
Philips 8833 II. monitor	29900 Ft	Profex 5.25" DSHD lemez (11 darabos)	470 Ft	Rochard HD kontroller A500/A500+	24990 Ft
512 Kb óras memóriabővítő	3200 Ft	Amiga Action Replay MK III	9990 Ft	+ 80 Mbyte winchester	50900 Ft
2.0 Mb óras memóriabővítő	14900 Ft	4 Player Adapter (4 joystick csatlakozó)	1890 Ft	+ 1Mbyte SIMM Ram	4990 Ft
1 Mb óras chip bővítő A600-ba	7900 Ft	C-64/C-128 Mouse	2500 Ft	Amiga Magazin/Power Play friss száma	450 Ft
1 Mb chip bővítő Amiga 500 Plus-hoz	6900 Ft	SWIFTY Amiga mouse 3-gombos	2500 Ft	Commodore 64 midi szoftverrel	6500 Ft
3.5" külső floppy drive	9490 Ft	Mouse-Joystick automatikus kiválasztó	1800 Ft	C-64 Action Replay MK VI kézikönyvel	5500 Ft

1141 Budapest, Álmos vezér útja 17., Tel: 183-1817, Fax: 251-2523

Árunk az 1 év garanciát és az ÁFÁ-t tartalmazza!